

Ghidul

cadrului didactic

pentru clasa pregătitoare

Booklet

București, 2020

CUVÂNT ÎNAINTE

Învățătura trebuie să fie uneori un drum; întotdeauna un orizont.

Nicolae Iorga

Îi poți da unui elev câte o lecție în fiecare zi, dar dacă îl poți îndruma să învețe stârnindu-i curiozitatea, el își va dedica întreaga viață învățaturii.

Clay P. Bedford

Dacă ești atent, poți învăța câte ceva nou în fiecare zi.

Ray LeBlond

Școala cea mai bună e aceea în care înveți înainte de toate a învăța.

Nicolae Iorga

Învățătorii au trei iubiri: iubirea de a învăța, iubirea față de elevi și iubirea de a aduce pe cele două împreună.

Scott Hayden

Începând din anul școlar 2012-2013, în România, CLASA PREGĂTITOARE este o clasă inclusă în ciclul învățământului primar – conform Art.23, al. 1 (b) din Legea nr. 1/2011.

Clasa pregătitoare face legătura între grădiniță și școală, facilitând adaptarea și integrarea elevilor în mediul școlar.

Programa școlară pentru clasa pregătitoare pune accentual pe formarea unor competențe specifice prin studierea unor discipline, precum: Comunicare în limba română (CLR), Matematică și explorarea mediului (MEM), Dezvoltare personal (DP), Muzică și mișcare (MM), Arte vizuale și Abilități practice (AVAP).

Conținuturile programei școlare vizează: dezvoltarea limbajului și a comunicării, dezvoltarea socio-emoțională și cognitivă, dezvoltarea fizică, valorificarea experienței specifice vârstei elevilor și accentuarea dimensiunilor afectiv-atitudinale și acționale ale formării personalității elevilor.

Este necesară o abordare specifică educației timpurii bazată, în esență, pe *stimularea învățării prin joc*, care să ofere în același timp o plajă largă de diferențiere a demersului didactic, în funcție de nivelul de achiziții variate ale elevilor..

La nivelul clasei pregătitoare se pune accent pe învățarea integrată, unde elevul are posibilitatea de a-și exprima păreri personale, de a coopera în elaborarea de idei noi cu ceilalți colegi, de a-și dezvolta încrederea în forțele proprii și creșterea stimei de sine.

ORDIN nr. 3 371 din 12 martie 2013

privind aprobarea planurilor-cadru de învățământ pentru învățământul primar și a Metodologiei privind aplicarea planurilor-cadru pentru învățământul primar.

Planul-cadru de învățământ pentru învățământul primar

ARII	DISCIPLINE	CLASA				
		P	I	II	III	IV
LIMBĂ ȘI COMUNICARE	LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ¹	5	7	6	5	5
	LIMBA MODERNĂ	1	1	1	2	2
MATEMATICĂ ȘI ȘTIINȚELE NATURII	MATEMATICĂ ²	3	3	4	4	4
	ȘTIINȚE ALE NATURII	1	1	1	1	1
OM ȘI SOCIETATE	ISTORIE	-	-	-	-	1
	GEOGRAFIE	-	-	-	-	1
	EDUCAȚIE CIVICĂ	-	-	-	1	1
	RELIGIE	1	1	1	1	1
EDUCAȚIE FIZICĂ, SPORT ȘI SĂNĂTATE	EDUCAȚIE FIZICĂ	2	2	2	2	2
	JOC ȘI MIȘCARE	-	-	-	1	1
	MUZICĂ ȘI MIȘCARE	2	2	2	1	1
ARTE	ARTE VIZUALE ȘI ABILITĂȚI PRACTICE					
TEHNOLOGII		2	2	2	2	1
CONSILIERE ȘI ORIENTARE	DEZVOLTARE PERSONALĂ	2	1	1	-	-
Număr total de ore trunchi comun		19	20	20	20	21
Curriculum la decizia școlii (discipline opționale)		0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Număr minim de ore pe săptămână		19	20	20	20	21
Număr maxim de ore pe săptămână		20	21	21	21	22

¹ La clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a, disciplina se intitulează *Comunicare în limba română*.

² La clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a, disciplina se intitulează *Matematică și explorarea mediului*.

SCHEMA ORARĂ PENTRU CLASA PREGĂTITOARE

ARIA CURRICULARĂ	DISCIPLINA	NR.ORE PLAN CADRU	NR. DE ORE
LIMBĂ ȘI COMUNICARE	COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ	5	5
	LIMBA MODERNĂ	1	1
MATEMATICĂ ȘI ȘTIINȚELE NATURII	MATEMATICĂ ȘI EXPLORAREA MEDIULUI	4	4
OM ȘI SOCIETATE	RELIGIE	1	1
EDUCAȚIE FIZICĂ, SPORT ȘI SĂNĂTATE	EDUCAȚIE FIZICĂ	2	2
	MUZICĂ ȘI MIȘCARE	2	2
ARTE	ARTE VIZUALE ȘI ABILITĂȚI PRACTICE	2	2
TEHNOLOGII			
CONSILIERE ȘI ORIENTARE	DEZVOLTARE PERSONALĂ	2	2
Număr total de ore trunchi comun		19	19
Curriculum la decizia școlii (discipline opționale)		0-1	
Număr minim de ore pe săptămână		19	
Număr maxim de ore pe săptămână		20	

STRUCTURA ANULUI ȘCOLAR 2020-2021

SEMESTRUL I

Cursuri: luni, 14 septembrie-mați, 22 decembrie 2020

26 octombrie-1 noiembrie 2020 – ***vacanță*** pentru grădinițe și clasele primare

Vacanța de iarnă: miercuri, 23 decembrie 2020-duminică, 10 ianuarie 2021

Cursuri: luni, 11 ianuarie 2021-vineri, 29 ianuarie 2021

Vacanță intersemestrială: sâmbătă, 30 ianuarie 2021- duminică, 7 februarie 2021

SEMESTRUL AL II-LEA

Cursuri: luni, 8 februarie 2021- joi, 1 aprilie 2021

Vacanță de primăvară (Paștele Catolic): vineri, 2 aprilie-duminică, 11 aprilie 2021

Cursuri: luni, 12 aprilie 2021- joi, 29 aprilie 2021

Vacanță de primăvară (Paștele Ortodox): vineri, 30 aprilie-duminică, 9 mai 2021

Cursuri: luni, 10 mai 2021- vineri, 18 iunie 2021

Vacanță de vară: sâmbătă, 19 iunie 2021-septembrie 2021

Despre auxiliare

Auxiliarele realizate pentru clasa pregătitoare permit abordarea integrată, stimulează învățarea prin joc, trezesc și mențin curiozitatea elevilor, iar sarcinile de lucru sunt concepute gradual de la simplu spre complex. Caietele de lucru pot fi utilizate la clasă de către elevi, vin în sprijinul cadrului didactic și respectă programa școlară în vigoare. Temele abordate sunt însoțite de ilustrații care redau cu ușurință mesajul elevilor.

La disciplina *Comunicare în limba română*, conținuturile sunt predate prin intermediul poveștilor, sarcinile de lucru sunt axate pe elemente de construcție a comunicării cu ajutorul imaginilor reprezentative, întrebări pentru înțelegerea mesajului, exerciții de identificare a unui sunet în cuvinte (început-interior-sfârșit), asocieri cuvânt-imagie, formulare de propoziții cu ajutorul unui cuvânt dat, stabilirea numărului de cuvinte și a locului unui cuvânt în propoziție, exerciții de îmbogățirea vocabularului (sinonime, antonime, omonime). Elevii vor învăța sunetele și literele alfabetului, își vor dezvolta abilități de recunoaștere și de citire.

La disciplina *Matematică și explorarea mediului*, conținuturile sunt predate integrat făcând apel la poveștile studiate la disciplina *Comunicare în limba română*. Activitățile propuse îi inițiază pe elevi în lumea cifrelor, care sunt personaje în operațiile de adunare și scădere, îi introduc în lumea înconjurătoare pornind de la cunoașterea Universului, a plantelor și a animalelor, a mediului și condițiilor de dezvoltare a acestora. Mai mult, cu ajutorul acestor exerciții, elevii descoperă localizarea și orientarea în spațiu, se familiarizează cu unitățile de măsură nonstandard, identifică forme și corpuri, formulează exerciții și probleme raportându-se la mediul apropiat.

La disciplina *Dezvoltare personală*, auxiliarul propus este structurat pe teme de autocunoaștere și stil de viață sănătos, dezvoltare emoțională și socială, condiții de învățare eficientă.

La disciplina *Muzică și mișcare*, caietul de lucru își propune introducerea elevilor în tainele sunetelor și a mișcării pe muzică, cântecele alese sunt însușite prin activități de joc, elevii învață să diferențieze sunetele după durată, înălțime sau intensitate cu

exemplificări din mediul apropiat, descoperă instrumente și construiesc la rândul lor un instrument cu materiale din natură, interpretează cântece cu individual sau în grup.

La disciplina *Arte vizuale și Abilități practice*, conținuturile sunt gândite și predate integrat prin intermediul jocului și descoperirea culorilor din mediul apropiat. Elevii sunt puși să modeleze, să realizeze colaje și jucării, să deseneze și să picteze folosind instrumente diverse, tehnici de lucru diferite.

Jocuri propuse pentru activități

La clasa pregătitoare se pot folosi următoarele jocuri pentru aprofundarea și verificarea unor cunoștințe referitoare la cunoașterea mediului înconjurător și nu numai.

EU NU ȘTIU MAI DEPARTE. VOI ȘTIȚI?

Învățătorul spune propoziții lacunare, iar elevii trebuie să spună propoziția completă.

Exemple:

Zăpada este _____. Ursul mănâncă _____.

Mărul este _____. Mușuroiul este căsuța _____.

Fata moșneagului este _____. Lângă sobă toarce _____.

CINE FACE?

Cine coase hainele?

Cine conduce mașina?

Cine conduce avionul?

Cine face pâine?

Cine vinde cărți?

Cine consultă bolnavii?

UNDE LUCREAZĂ?

Unde lucrează croitorul?

Unde lucrează primarul?

Unde lucrează tipograful?

Unde lucrează librarul?

Unde lucrează bibliotecarul?

DE- A TELEFONUL

În cadrul lecțiilor în care se discută despre anotimpuri sau despre un anumit anotimp, învățătorul pregătește câteva ilustrații, pe care poștașul le distribuie elevilor. Elevii desfac plicurile, scot ilustrațiile, le observă cu atenție și așteaptă întrebările.

Învățătorul spune:

— **Alo, Anastasia, ce anotimp este la tine?**

— **Este toamnă.**

— **Cum ți-ai dat seama?**

În funcție de răspunsurile date, se formulează celelalte întrebări.

EXERCITII ONOMATOPEICE

A) Cine face așa?

Ham! Ham!

Bee! Bee!

Muu! Muu!

Miau! Miau!

Groh! Groh!

Piu! Piu!

Cotcodac! Cotcodac!

Etc.

B) Cum face?

Pasărea, cocoșul, gâsca, rața, pupăza, cucul, calul, vaca, oaia, porcul, maimuța, ploaia, vântul, toba, clopoțelul, trenul etc.

C) Cine este?

Oac! Oac!

Chiț! Chiț!

Mor! Mor!

Guiț! Guiț!

Etc.

Se poate complica cerând elevilor să spună dacă l-au întâlnit pe respectivul animal într-o poveste, poezie sau desen animat.

Exemplu: ursul - povestea *Ursul păcălit de vulpe* – de Ion Creangă

ursul Baloo din *Cartea junglei* – de R. Kipling

FRĂMÂNTĂRI DE LIMBĂ

„Scara are trei trepte rupte.”

„În tâmplăria unui tâmplar s-a întâmplat o întâmplare.”

„Șase sape late
Și-ncă șapte sape late”.
„Un vultur stă pe pisc
Cu un pix în plisc”.

GHICEȘTE OBIECTUL!

Jucătorii trebuie să ghicească numele unui obiect ales de conducătorul jocului, fără a-l putea vedea, având voie să pună 3 întrebări despre obiectul ce trebuie identificat.

Jucătorul care ghicește obiectul, conduce jocul în continuare.

CE S-A SCHIMBAT?

Acest joc permite trecerea de la o atenție instabilă, atrasă de culori, formă și mișcare, la o atenție voluntară.

Pe catedră sunt așezate câteva obiecte cunoscute de copii (ceas, penar, radieră, piesă de lego, monedă, pahar, frunză, etc.).

Obiectele vor fi acoperite. La comandă, obiectele vor fi descoperite, copiii fiind lăsați să le privească cu atenție timp de 1 minut, după care vor fi din nou acoperite. Li se cere să-și amintească și să denumească obiectele văzute. Pentru fiecare obiect denumit corect, se acordă 1 punct.

Jocul poate fi continuat.

Varianta I:

În timp ce copiii se întorc cu spatele, se ascund 2-3 obiecte. Cele rămase li se arată din nou, tot timp de 1 minut, după care li se cere să indice denumirea obiectelor care lipsesc.

Pentru fiecare răspuns bun primesc 1 punct; pentru fiecare greșeală pierd 1 punct.

Varianta a II-a:

La numărul obiectelor existente se adaugă 3-4 obiecte, copiii fiind puși să le recunoască.

JOCUL DOMINO

Se alege un animal sau o plantă. Pentru a continua jocul, spui alt animal/plantă care să înceapă cu ultima literă a cuvântului de început.

Exemplu: arici, iepure, elefant, ...

 morcov, vânăță, alune, ...

JOCUL CURCUBEUL FRUCTELOR ȘI LEGUMELOR

Scrie numele unor fructe și legume care au culorile curcubeului:

Roșu: MĂR, ...

Oranj (portocaliu): MORCOV, ...

Galben: GUTUIE, ...

Verde: CASTRAVETE, ...

Albastru: PRUNĂ, ...

Indigo: AFINE, ...

Violet: STRUGURE, ...

JOC DE CORESPONDENȚĂ

Se aleg jetoane (în pereche - imagini și cuvinte)

Exemplu: medic – seringă, șofer – mașină. fiecare elev va alege un jeton (ex: mașină) pentru care trebuie să caute al doilea jeton, corespondent cu meseria aleasă.

ALEGE MESERIA PREFERATĂ

Fiecare elev desenează și afișează în piept un ecuson cu un obiect reprezentativ pentru meseria aleasă.

„CE ȘTIU DESPRE MESERIA DE...” sau „CUBUL”

Se împarte clasa în echipe, fiecare echipă va primi un cub pe ale cărui fețe sunt menționate diverse meserii.

Fiecare elev aruncă cubul pe covor, iar meseria de pe fața superioară va fi discutată.

JOC DE ROL

Învățătorul are biletele întoarse cu fața în jos, iar pe fiecare este scrisă o meserie.

Elevii sunt puși să aleagă și vor juca rolul indicat pe bilet; (are libertatea de a-și alege parteneri).

JOC LACUNAR

Vreau să fiu.....pentru că/ca să.....el face (ce face?).....

GHICITORI

Cu și despre profesii și obiecte caracteristice acestora.

DEFINIȚII

Exemplu: îi învață pe elevi = profesor

vindecă oameni = medic

ARUNCAREA MINGII

Profesorul spune unui elev o meserie, elevul spune un obiect sau o activitate legată de acea meserie, apoi spune alta meserie în timp ce aruncă mingea unui coleg... și tot așa până la ultimul elev.

SCARĂ (SĂ OBȚINEM CUVINTE)

- Medic
- Educator
- Elev
- Reporter
- Inginer
- Economist

MIMICA

Învățătoarea sau un elev mai talentat mimează o meserie, iar ceilalți elevi trebuie să ghicească.

ECUSON (PE SPATE)

- Fără să știe despre ce meserie este vorba, fiecare primește un ecuson pe care este scrisă o meserie.
- Pentru a ghici, cel cu ecusonul pe spate are dreptul să pună 5 întrebări clasei sau celui ce i-a lipit ecusonul.

DE CE VENIM LA ȘCOALA?

- Dialog cadru didactic – elev, elev – elev (familiarizarea cu noțiunea de învățare).

JOC. „DE UNDE ÎNVĂȚĂM?”

- Surse de învățare/ informare
- Jetoane cu surse de învățare

ACTIVITATE ARTISTICĂ

- Desenează sursa de informare preferată
- Motivează

„ASCULTĂ CU ATENȚIE”

- Învățătoarea citește texte cu modalități de învățare bune sau rele.
- Elevii trebuie să identifice modalitățile de învățare pozitive și negative și să motiveze, să corecteze greșelile.

ALEGE OBIECTUL CARE TE AJUTĂ SĂ ÎNVEȚI

- Pe catedră sunt așezate mai multe obiecte și fiecare elev alege un obiect care îl ajută să învețe.
- Motivează.

CORESPONDENȚA

- Interval orar cu activități.
- Se prezintă activitățile pe care elevul le desfășoară după orele de curs.

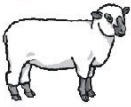

ATINGE...

1. Atinge... culoarea! – Jocul se poate desfășura în sala de clasă sau în curtea școlii. Li se explică copiilor că trebuie să caute un obiect de culoare roșie (sau orice altă culoare) și să pună mâna pe el. Obiectul respectiv poate fi o bluză, o bancă, pantoful unui coleg, eșarfa d-nei învățătoare etc. Odată găsite obiectele roșii, copiii vor rămâne nemișcați până când învățătoarea sau un elev desemnat de aceasta controlează corectitudinea alegerii.

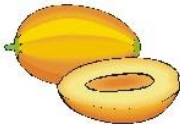

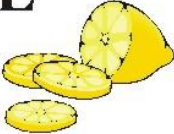

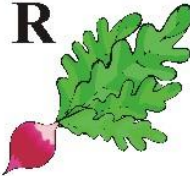

2. Atinge... forma! – În această variantă, copiii trebuie să atingă obiecte în formă de triunghi (sau orice altă formă geometrică).
3. Atinge... litera (sau cifra)! – când treceți la învățarea unei litere/cifre noi, puteți să verificați dacă elevii și-au însușit-o corect jucând acest joc. Merge jucat și cu silabe sau cuvinte monosilabice.

La sfârșitul clasei pregătitoare se poate realiza cu elevii alfabetul plantelor și fructelor sau Zoo-alfabet.

ZOO-ALFABET

A	Ă, Â	B	C	D
E	F	G	H	I
Î	J	K	L	M
N	O	P	R	S
Ș	T	Ț	U	V
	X	Y	Z	

ALFABETUL PLANTELOR SI FRUCTELOR

A	Ă, Â	B	C	D
E	F	G	H	I
Î	J	K	L	M
N	O	P	R	S
Ș	T	Ț	U	V
	X	Y	Z	

ALFABETUL OBIECTELOR

A	Ă, Â	B	C	D
E	F	G	H	I
Î	J	K	L	M
N	O	P	R	S
Ș	T	Ț	U	V
	X	Y	Z	

REBUS PE BAZĂ DE IMAGINI

Cerința:

Recunoști animalele din figurile de mai jos? Scrie numele fiecăreia în rețea la numărul potrivit. Spune cuvântul care se formează în coloana **A-B**? Mai cunoști și alte animale de acest fel?

			A					
1	I	E	D					
2		P	O	R	C			
3			M	A	G	A	R	
4		B	E	R	B	E	C	
5	P	I	S	I	C	A		
6	C	A	T	A	R			
7	C	A	I	N	E			
8			C	A	L			
9	I	E	P	U	R	E		

B

Jocul: Jucării oferite de natură

Prin excursiile și drumețiile pe care le organizăm, elevii iau contact direct cu natura. Elevii vor observa flora și fauna existente într-un anumit mediu de viață și aspectul vegetației într-un anotimp.

În anumite păduri întâlnim mai multe feluri de copaci pe care putem să-i diferențiem după siluetă, frunze și fructe.

Prin aceste excursii dezvoltăm anumite aptitudini și deprinderi practice de protejare a mediului înconjurător.

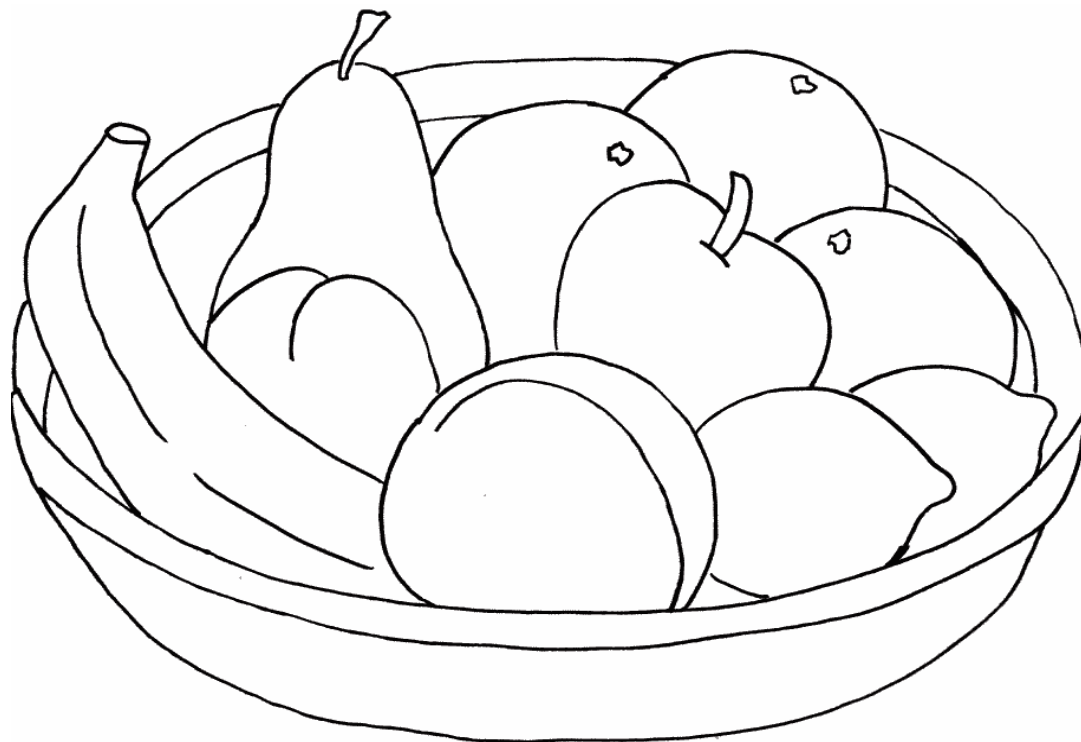
În orele de AVAP putem realiza “jucării” cu ce ne oferă pădurea. Nu sunt confecționate: le mai trebuie câteva adăugiri și multă imaginație! (EX: pui de găină, arici, broscuță)

ÎN COȘULETUL TOAMNEI

1. Colorează adecvat fructele toamnei.
2. Încercuiește fructele care au sâmburi.
3. Taie cu o linie oblică legumele.
4. Ajut-o pe Alexia să numere fructele de toamnă și să scrie în casetă atâtea cerculețe câte fructe a găsit.
5. Desparte în silabe cuvintele: mărul, para, strugurele, pruna și reprezintă-le grafic în casetă.

Char, Lera

JOCURI DE ENERGIZARE

Salata de fructe

Tuturor elevilor li se dau denumiri de fructe, învățătorul având grijă să existe mai multe fructe de același fel (de exemplu 4 mere, 5 gutui, 3 prune, 6 pere etc.). Jocul se poate desfășura afară cu elevii așezați în cerc și cu locurile lor marcate cu cretă. Învățătorul numește un elev care va sta în mijlocul cercului, ceilalți așezându-se pe locurile marcate. Elevul din mijlocul cercului numește un fruct, iar elevii care sunt acel fruct trebuie să-și schimbe rapid locul. După mai multe astfel de schimburi, elevul din mijloc strigă „Salată de fructe!” și toți copiii, inclusiv cel din mijloc, trebuie să-și schimbe locul. Cel care rămâne fără loc în cadrul cercului va veni în centru și va conduce jocul până la o nouă... salată de fructe.

Același joc se poate desfășura în sala de clasă, utilizând scaune (unul mai puțin decât participanți). Elevul care stă în picioare va proceda la fel ca cel din centrul cercului numind câte un fruct, iar copiii care sunt acel fruct trebuie să-și schimbe locurile pe scaune. La comanda „Salată de fructe” va alerga și cel care stă în picioare să ocupe un scaun. Cel rămas fără scaun va conduce apoi jocul în același mod.

O variație a acestui joc este „**Salata de oameni**”, diferența față de „Salata de fructe” fiind dată de comenzi.

- Să-și schimbe locurile toate fetele/ toți băieții
- Să-și schimbe locurile doar copiii care poartă tricouri/ șepci/ pantaloni etc.
- Să-și schimbe locurile copiii blonzi/ șateni/ bruneți etc.
- Să-și schimbe locurile cei care s-au spălat pe dinți în această dimineață/ cei care s-au îmbrăcat singuri/ cei care au servit micul dejun/ cei care și-au făcut tema etc.
- La comanda „Salată de oameni” toți copiii își schimbă locurile, inclusiv animatorul.

Despre programele școlare

Anexa nr. 2 la Ordinul Ministrului Educației Naționale nr. 3418/19.03.2013

Programa disciplinei *Comunicare în limba română* este elaborată potrivit unui nou **model de proiectare curriculară, centrat pe competențe**. Construcția programei este realizată astfel încât să contribuie la dezvoltarea *profilului de formare* al elevului din ciclul primar. Din perspectiva disciplinei de studiu, orientarea demersului didactic, pornind de la competențe, permite accentuarea scopului pentru care se învață și a dimensiunii acționale în formarea personalității elevului.

Structura programei școlare include următoarele elemente:

- Notă de prezentare
- Competențe generale
- Competențe specifice și exemple de activități de învățare
- Conținuturi
- Sugestii metodologice

Competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în diverse contexte particulare.

Competențele generale vizate la nivelul disciplinei *Comunicare în limba română* jalonează achizițiile elevului pentru întreg ciclul primar.

Competențele specifice sunt derivate din competențele generale. Ele reprezintă etape în dobândirea acestora și se formează pe durata unui an școlar. Pentru realizarea competențelor specifice, în programă sunt propuse exemple de activități de învățare care valorifică experiența concretă a elevului și care integrează strategii didactice adecvate unor contexte de învățare variate.

Conținuturile învățării se constituie din inventarul achizițiilor necesare elevului pentru dobândirea competențelor de bază. Astfel, ele sunt grupate pe următoarele domenii:

- Comunicare orală (ascultare, vorbire, interacțiune)
- Citire/ lectură

- Scriere/ redactare
- Elemente de construcție a comunicării

Sugestiile metodologice includ strategii didactice, proiectarea activității didactice, precum și elemente de evaluare continuă.

Competențe generale:

1. Receptarea de mesaje orale în contexte de comunicare cunoscute
2. Exprimarea de mesaje orale în diverse situații de comunicare
3. Receptarea unei varietăți de mesaje scrise, în contexte de comunicare cunoscute
4. Redactarea de mesaje în diverse situații de comunicare

Conținuturile învățării

Domenii	CLASA PREGĂTITOARE
Comunicare orală (ascultare, vorbire, interacțiune)	Acte de vorbire: a saluta persoane cunoscute, a se prezenta, a identifica un obiect, o persoană, a formula o rugămintă Cuvântul. Propoziția/ Enunțul Utilizarea cuvintelor noi în enunțuri adecvate Dialogul Formularea de întrebări și răspunsuri despre: jocuri și jucării, membrii familiei, prieteni, animale, reguli de igienă alimentară și personală Forme ale discursului oral Povestirea după imagini
Citire/ lectură	Cartea Coperte, foaie, pagină, text, ilustrații Literele mici și mari de tipar Simboluri uzuale din universul apropiat: metrou, intrare, ieșire, spital, trecere de pietoni etc. Citirea cuvintelor pe etichete asociate unor imagini sau obiecte Propoziția/ enunțul (fără teoretizări) Formularea de propoziții cu suport intuitiv Ordonarea propozițiilor pe baza unui suport intuitiv
Scriere/ redactare	Elemente grafice care intră în componența literelor de mână: linii, puncte, bastonașe, zale, bucle, semiovale, ovale, nodulețe Desenarea literelor de tipar Simboluri neconvenționale folosite în exprimarea scrisă Scrierea funcțională folosind desene, simboluri

	Felicitarea Biletul
Elemente de construcție a comunicării	Vocabular Cuvântul Cuvinte cu sens asemănător Cuvinte cu sens opus Fonetică Sunete specifice limbii române Despărțirea cuvintelor în silabe Cuvinte alcătuite din una, două sau trei silabe, care nu conțin diftongi, trifongi sau consoane redactate în scris prin grupurile de litere ce, ci, ge, gi, che, chi, ghe, ghi

Programa disciplinei *Matematică și explorarea mediului* este elaborată potrivit unui nou **model de proiectare curriculară, centrat pe competențe**. Construcția programei este realizată astfel încât să contribuie la dezvoltarea *profilului de formare* al elevului din ciclul primar. Din perspectiva disciplinei de studiu, orientarea demersului didactic, pornind de la competențe, permite accentuarea scopului pentru care se învață și a dimensiunii acționale în formarea personalității elevului.

Structura programei școlare include următoarele elemente:

- Notă de prezentare
- Competențe generale
- Competențe specifice și exemple de activități de învățare
- Conținuturi
- Sugestii metodologice

Competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în contexte particulare diverse.

Competențele generale vizate la nivelul disciplinei *Matematică și explorarea mediului* jalonează achizițiile de cunoaștere și de comportament ale elevului pentru întreg ciclul primar.

Competențele specifice sunt derivate din competențele generale. Ele reprezintă etape în dobândirea acestora și se formează pe durata unui an școlar. Pentru realizarea competențelor specifice, în programă sunt propuse exemple de activități de învățare care valorifică experiența concretă a elevului și care integrează strategii didactice adecvate unor contexte de învățare variate.

Conținuturile învățării se constituie din inventarul achizițiilor necesare elevului pentru alfabetizarea cu elemente de bază ale celor două domenii integrate. Astfel, ele sunt grupate pe următoarele domenii:

- Numere
- Figuri și corpuri geometrice
- Măsurări
- Date
- Științele vieții
- Științele Pământului
- Științe fizice

Competențe generale

1. Utilizarea numerelor în calcule elementare
2. Evidențierea caracteristicilor geometrice ale unor obiecte localizate în spațiul înconjurător
3. Identificarea unor fenomene/relații/regularități/structuri din mediul apropiat
4. Generarea unor explicații simple prin folosirea unor elemente de logică
5. Rezolvarea de probleme pornind de la sortarea și reprezentarea unor date
6. Utilizarea unor etaloane convenționale pentru măsurări și estimări

Conținuturile învățării

Domenii	CLASA PREGĂTITOARE
Numere	Numerele naturale 0-31: recunoaștere, formare, citire, scriere (cu cifre), comparare, ordonare: - de la 0 la 10 - de la 10 la 20 - de la 20 la 31

	Adunarea și scăderea în centrul 0 – 10, prin numărare Adunarea și scăderea în centrul 0 – 31 fără și cu trecere peste ordin, prin numărare/cu suport intuitiv Probleme simple de adunare sau scădere cu 1 – 5 unități în centrul 0 – 31, cu suport intuitiv
Figuri și corpuri geometrice	Orientare spațială și localizări în spațiu Repere/direcții în spațiu: în, pe, deasupra, dedesubt, lângă, în fața, în spatele, sus, jos, stânga, dreapta, orizontal, vertical, oblic Figuri plane/ 2D Pătrat, dreptunghi, triunghi, cerc: denumire; conturare Corpuri/ 3D Cub, cuboid, sferă: denumire
Măsurări	Lungime Unități nonstandard Timp Ziua, săptămâna, luna: denumire, ordonare Anotimpurile: denumire, ordonare Bani Leul (bancnotele de 1 leu, 5 lei, 10 lei) Schimburi echivalente valoric în centrul 0 – 31
Date	Colectarea și gruparea datelor
Științele vieții	Corpul omenesc Părți componente și rolul lor Simțurile Igiena corpului Hrana ca sursă de energie: importanța hranei pentru creștere și dezvoltare; igiena alimentației Plante și animale Părți componente Hrana ca sursă de energie: importanța hranei pentru creștere și dezvoltare Condiții de viață (apă, aer, lumină, căldură)
Științele Pământului	Elemente intuitive privind: Pământul Prezența apei în natură sub diverse forme (precipitații, râuri, lacuri, mare etc.) Fenomene ale naturii: ploaie, ninsoare, vânt, fulger, tunet Universul

	Pământul, Soarele și Luna: recunoaștere în modele simple
Științele fizicii	Forțe și mișcare Efecte observabile ale forțelor: împingere, tragere Mișcarea corpurilor și schimbarea formei: deformare, rupere Forme și transfer de energie Electricitate: aparate care utilizează electricitatea și reguli de siguranță în mânăuirea aparatelor electrice Unde și vibrații: producerea sunetelor

Programa disciplinei *Dezvoltare personală* este elaborată potrivit modelului de proiectare curriculară centrat pe competențe. Construcția programei este realizată astfel încât să contribuie la dezvoltarea profilului de formare al elevului din ciclul primar. Din perspectiva disciplinei de studiu, demersul didactic pornind de la competențe permite accentuarea scopului pentru care se învață și a dimensiunii acționale în formarea personalității elevului.

În **Planul-cadru** de învățământ, disciplina *Dezvoltare personală* face parte din aria curriculară *Consiliere și orientare*, având alocate 2 ore pe săptămână în clasa pregătitoare și câte o oră pe săptămână în clasele I și a II-a.

Structura programei școlare include următoarele elemente:

- Notă de prezentare
- Competențe generale
- Competențe specifice și exemple de activități de învățare
- Conținuturi
- Sugestii metodologice.

Competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în contexte diverse.

Competențele generale pentru disciplina *Dezvoltare personală* vizează achizițiile elevului pentru întregul interval de studiu al disciplinei.

Competențele specifice se formează pe parcursul unui an școlar, sunt derivate din competențele generale și reprezintă etape în dobândirea acestora. Competențele specifice sunt corelate cu exemple de activități de învățare. Exemplele de activități de

Învățare constituie modalități de organizare a activității didactice în scopul realizării competențelor. Programa școlară propune, cu caracter de exemplu, diferite tipuri de activități de învățare, care valorifică experiența concretă a elevului și care integrează strategii didactice. Cadrul didactic are libertatea de a utiliza exemplele de activități de învățare pe care le propune programa școlară sau de a le complete, astfel încât acestea să faciliteze un demers didactic adecvat situației concrete de la clasă. Se asigură, în acest fel, premisele aplicării contextualizate a programei școlare și a proiectării unor parcursuri de învățare adaptate nevoilor clasei și elevilor.

Conținuturile învățării se constituie din inventarul achizițiilor necesare elevului, organizate pe următoarele domenii:

- Autocunoaștere și stil de viață sănătos
- Dezvoltare emoțională și socială
- Aspecte specifice ale organizării învățării și pregătirii pentru viață la școlarul mic.

Competențe generale

1. Manifestarea interesului pentru autocunoaștere și a atitudinilor pozitive față de sine și față de ceilalți
2. Exprimarea adecvată a emoțiilor în interacțiunea cu copii și adulți cunoscuți
3. Utilizarea abilităților și a atitudinilor specifice învățării în context școlar

Conținuturile învățării

Domenii	Subdomenii	Clasa pregătitoare
Autocunoaștere și stil de viață sănătos	Autocunoaștere și atitudine pozitivă față de sine și față de ceilalți Igiena personală	Cine sunt eu? Trăsături fizice Schema corporală: alcătuirea și denumirea părților corpului Obiecte și activități zilnice de igienă personală
Dezvoltare emoțională și socială	Trăire și manifestare emoțională, starea de bine Comunicare școlară eficientă Interacțiuni simple cu ființe și obiecte familiare	Emoții de bază denumite prin cuvinte (bucurie, tristețe, frică, furie) în activități/context familial Reguli de comunicare în activitatea școlară Comunicarea cu colegii și cadrele didactice Ființe și obiecte preferate Caracteristicile acestora

Aspecte specifice ale organizării învățării și pregătirii pentru viață la școlarul mic	Rutine și sarcini de lucru Abilități și atitudini de învățare Explorarea meseriilor	Reguli elementare ale noilor rutine specifice activității clasei pregătitoare Tehnici simple care sprijină învățarea Reguli de organizare a învățării Hobby-uri și activități preferate Portofoliul personal cu rezultate/evidențe ale învățării

Programa disciplinei *Muzică și mișcare* este elaborată potrivit unui nou **model de proiectare curriculară, centrat pe competențe**. Construcția programei este realizată astfel încât să contribuie la dezvoltarea profilului de formare al elevului din ciclul primar. Din perspectiva disciplinei de studiu, orientarea demersului didactic, pornind de la competențe, permite accentuarea scopului pentru care se învață și a dimensiunii acționale în formarea personalității elevului.

Disciplina *Muzică și mișcare* reprezintă o ofertă curriculară pentru învățământul primar, înscriindu-se în categoria disciplinelor abordate integrat. Situată la intersecția ariilor curriculare **Arte** și **Educație fizică, sport și sănătate**, această disciplină este prevăzută în planul-cadru de învățământ cu un buget de timp de 2 ore /săptămână, la clasele pregătitoare, I, a II-a și 1 oră /săptămână la clasele III-IV.

Structura programei școlare include următoarele elemente:

- Notă de prezentare
- Competențe generale
- Competențe specifice și exemple de activități de învățare
- Conținuturi
- Sugestii metodologice.

Competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în contexte particulare diverse.

Competențele generale vizate la nivelul disciplinei *Muzică și mișcare* jalonează achizițiile de cunoaștere ale elevului pentru întreg ciclu primar.

Competențele specifice sunt derivate din competențele generale. Ele reprezintă etape în dobândirea acestora și se formează pe durata unui an școlar. Pentru realizarea

competențelor specifice, în programă sunt propuse exemple de activități de învățare care valorifică experiența concretă a elevului și care integrează strategii didactice adecvate unor contexte de învățare variate.

Conținuturile învățării se constituie din inventarul achizițiilor necesare elevului pentru familiarizarea cu elemente de bază ale muzicii și mișcării. Astfel, ele sunt grupate pe următoarele domenii:

- Cântare vocală
- Cântare instrumentală
- Elemente de limbaj muzical
- Mișcare pe muzică.

Disciplina *Muzică și mișcare* are un caracter de noutate în raport cu disciplinele studiate până în prezent în învățământul primar, prin caracterul său integrat.

Principalele motive care au determinat abordarea integrată a acestei discipline sunt următoarele:

- învățarea holistică la această vârstă are mai multe șanse să fie interesantă pentru elevi, fiind mai apropiată de universul lor de cunoaștere;
- contextualizarea învățării prin referirea la realitatea înconjurătoare sporește profunzimea înțelegerii conceptelor și a procedurilor utilizate;
- abordarea integrată permite folosirea mai eficientă a timpului didactic și mărește flexibilitatea interacțiunilor;
- asocierea muzicii cu mișcarea este, pe de o parte, adecvată particularităților de vârstă ale copiilor, iar pe de altă parte are valențe pedagogice în sfera sprijinirii dezvoltării fizice armonioase, a coordonării motrice, a dezvoltării simțului estetic, a dezvoltării afective și dezvoltării intelectuale.

Studiul disciplinei *Muzică și mișcare*, început în clasa pregătitoare, se continuă până în clasa a IV-a, urmărind o dezvoltare progresivă a competențelor prin valorificarea experienței specifice vârstei elevilor și prin accentuarea dimensiunilor afectiv-atitudinale și acționale ale formării personalității elevilor.

Competențe generale

1. Receptarea unor cântece pentru copii și a unor elemente simple de limbaj muzical
2. Interpretarea de cântece pentru copii, cu mijloace specifice vârstei

3. Exprimarea unor idei, sentimente și experiențe prin intermediul muzicii și mișcării, individual sau în grup

Conținuturile învățării

Domenii	Clasa pregătitoare
Cântare vocală	Cântarea vocală în grup și individual Poziția, emisia naturală, tonul, semnalul de început, dicția, sincronizarea
Cântare instrumentală	Percuția corporală (bătăi din palme, cu degetul pe bancă etc.) Jucării muzicale improvizate Mânuierea jucăriilor muzicale (tobe, lemne) Cântarea cu acompaniament Acompaniament instrumental realizat de cadrul didactic Acompaniament de jucării muzicale realizat de copii
Elemente de limbaj muzical	Timbrul Sunete din mediul înconjurător Sunete vocale (vorbite sau cântate) Sunete muzicale instrumentale Ritmul Sunete lungi/scurte Melodia Genuri muzicale: folclorul copiilor; colinde Interpretarea Nuanțe - Tare/ încet/mediu Cântec vesel/trist
Mișcare pe muzică	Mișcări libere pe muzică Mișcări sugerate de textul cântecului

Programa disciplinei *Arte vizuale și abilități practice* este elaborată potrivit unui nou **model de proiectare curriculară, centrat pe competențe**. Orientarea demersului didactic pornind de la **competențe** pune accentul pe dezvoltarea gândirii și pe extinderea posibilităților de comunicare interumană prin imagine, folosind trăirea artistică și contribuind astfel la conturarea profilului de formare al absolventului de învățământ primar.

Structura programei școlare include următoarele elemente:

- Notă de prezentare

- Competențe generale
- Competențe specifice și exemple de activități de învățare
- Conținuturi
- Sugestii metodologice.

Competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în contexte particulare diverse.

Competențele generale vizate la nivelul disciplinei *Arte vizuale și abilități practice* jalonează achizițiile de cunoaștere și de comportament ale elevului pentru întreg ciclu primar.

Competențele specifice sunt derivate din competențele generale, reprezintă etape în dobândirea acestora și se formează pe durata unui an școlar.

Pentru realizarea competențelor specifice, în programă sunt propuse **exemple de activități de învățare** care valorifică experiența concretă a elevului, integrând strategii didactice adecvate unor contexte de învățare variate. Exemplele de activități au doar valoare orientativă. Pentru formarea competenței specifice, profesorul este cel care își alege și proiectează activitățile de învățare în funcție de specificul disciplinei, de particularitățile de vârstă ale elevilor și de interesele fiecărui copil, de mijloacele și materialele pe care le are la dispoziție. Toate acestea presupun personalizarea demersului didactic, prin implicarea activă și creativă a profesorului.

Conținuturile învățării se constituie din inventarul achizițiilor necesare elevului pentru familiarizarea cu elemente de bază ale celor două domenii integrate. Astfel, ele sunt grupate pe următoarele domenii:

- Desen
- Pictură
- Modelaj
- Textile și hârtie
- Construcții
- Foto-video

Sugestiile metodologice includ elemente de proiectare a activității didactice, precum și elemente de evaluare continuă.

Includerea clasei pregătitoare în învățământul general și obligatoriu implică o perspectivă nuanțată a curriculumului la acest nivel de vârstă. Este necesară o abordare specifică educației timpurii, bazată în esență pe *stimularea învățării prin joc*, pe *individualizarea învățării*, pe *trezirea curiozității* copilului și pe *dezvoltarea încrederii* în sine. Disciplina *Arte vizuale și abilități practice* are un caracter de noutate în raport cu disciplinele studiate până în prezent în învățământul primar, fiind o disciplină integrată, situată la intersecția ariilor curriculare *Arte și Tehnologii*. În Planul-cadru de învățământ, disciplina *Arte vizuale și abilități practice* are alocate 2 ore pe săptămână clasa pregătitoare, clasele I, a II-a, a III-a și 1 oră pe săptămână la clasa a IV-a.

Principalele motive care au determinat abordarea integrată a *artelor vizuale* și a *abilităților practice* în cadrul aceleiași discipline de studiu sunt următoarele:

- domeniul artelor vizuale acoperă: pictură, desen, grafică, artă decorativă (tapiserie, scenografie, ceramică, vestimentație, design, arta bijuteriilor etc.), fotografie artistică, arta tiparului, sculptură, arhitectură, artă monumentală, artele spectacolului etc. Toate acestea sunt prezente în cotidian și omul contemporan se raportează la ele. Abordarea doar a artelor plastice limitează sfera preocupărilor și intereselor copiilor. În secolul pe care îl traversăm, aceștia sunt expuși unei multitudini de informații și influențe, cele mai multe venind pe cale vizuală. Cu cât se realizează mai devreme explorarea în adâncime a unor concepte-cheie specifice limbajului vizual, cu atât sunt șanse mai mari ca elevii să facă alegeri pertinente și corecte.
- mutarea accentului de pe însușirea diverselor tehnici și dezvoltarea unor abilități practice, pe formarea caracterului. Reprezentanții Școlii Active considerau că practicarea îndelungată a lucrărilor manuale este o adevărată școală de cultură morală, întrucât realizarea manuală a unor produse presupune combinarea armonioasă de priceperi și deprinderi, responsabilitate și inteligență.
- expunerea copilului la o mare varietate de domenii artistice și culturale, precum și îmbinarea acestora cu experiența concretă a realizării unor produse, au drept consecință creșterea sensibilității pentru frumos, sporirea îndemnării și încrederii în variate posibilități de exprimare a sinelui, consolidând respectul pentru valori, tradiții și semeni.

- activitățile de învățare propuse pentru fiecare domeniu al acestei discipline integrate ajută la dezvoltarea mușchilor mici ai mâinii, având implicații importante în formarea deprinderilor corecte de scris și de executare a diverselor tehnici specifice artelor vizuale.

- integrarea acestor domenii ajută la înțelegerea concomitentă a două realități esențiale pentru dezvoltarea la elevi a spiritului estetic și practic: utilitatea produsului artistic și valoarea estetică a lucrurilor utile.

Studiul disciplinei *Arte vizuale și abilități practice* urmărește dezvoltarea progresivă a competențelor specifice, prin valorificarea experiențelor de învățare ale elevilor și prin accentuarea dimensiunilor afectiv-atitudinale și acționale ale formării personalității acestora.

Competențe generale

1. Explorarea de mesaje artistice exprimate în limbaj vizual într-o diversitate de contexte familiare
2. Realizarea de creații funcționale și/sau estetice folosind materiale și tehnici elementare diverse

Conținuturile învățării

Domenii	Clasa pregătitoare
Desen	Materiale și instrumente hârtie, diverse obiecte creion grafit, creioane colorate (opțional: PC, tabletă) Tehnici de lucru Linie modulată, repetitive Elemente de limbaj plastic linia, punctul, forma (fără terminologie) Sugestii de creații/ produse ale activității desen liber, decorații simple
Pictură	Materiale și instrumente acuarele, tempera, hârtie, hârtie colorată, burete pensulă, deget, șampilă, creioane colorate, PC, tablet Tehnici de lucru pensulație, colaj, amprentare, șampilare, tamponare, pulverizare Elemente de limbaj plastic Pata

	Sugestii de creații/ produse ale activității compoziții
Confecții și jucării	Materiale și instrumente hârtie, materiale textile, folii de plastic, ac, foarfece, ramă de țesut, cretă, materiale din natură (frunze/petale uscate, ghinde) Tehnici de lucru origami, tangram, croit, cusut Elemente de limbaj plastic punct, linie, nod, formă Sugestii de creații/ produse ale activității Obiecte decorative și de îmbrăcăminte pentru păpuși
Modelaj	Materiale și instrumente Plastilină Tehnici de lucru presare, modelare liberă Elemente de limbaj plastic formă Sugestii de creații/ produse ale activității obiecte decorative, figurine etc.
Colaj	Materiale și instrumente foarfecă, lipici, fire, mărgel, cuburi, hârtie, diferite obiecte Tehnici de lucru mototolire, rupere, tăiere, decupare după contur, îndoire, răsucire, lipire Elemente de limbaj plastic formă, volum Sugestii de creații/ produse ale activității obiecte decorative, bijuterii, spații, jucării, instalații, figurine etc.
Foto-film	Materiale și instrumente aparate de redare și înregistrare (telefon, aparate foto, PC, tabletă) filme, fotografii Sugestii de creații/ produse ale activității vizionarea unor filme și fotografii; realizarea unor fotografii

Texte suport

Leul și șoarecele

după Lev Nikolaevici Tolstoi

Odată, demult, într-o junglă mare și deasă trăia un șoarece mititel. În junglă mai trăia și un leu mare și puternic. Șoarecele își avea casa într-o gaură mică, sub un copac mare, plin de frunze. În copac și în jurul copacului, viețuiau o mulțime de păsări, veverițe și alte animale. Șoarecele și prietenii acestuia se jucau întotdeauna sub copac.

Într-o după-amiază însorită, sub copac dormea un leu. Era foarte cald și leul era foarte obosit. Șoarecele și prietenii săi se jucau de-a v-ați ascunselea. Veverița era cea care trebuia să-i caute. Toată lumea s-a ascuns. Șoarecele însă nu a găsit nici un loc pe măsură. Deodată, l-a văzut pe leul care dormea. Șoarecele a observat că leul avea o coamă groasă și s-a hotărât să se ascundă chiar sub coamă.

Dar când șoarecele s-a ascuns sub coama leului, acesta s-a trezit și s-a supărat foarte tare că i-a fost tulburat somnul. Atunci, îl prinse pe șoricel. Acesta începu să se roage de dânsul, să-i dea drumul, spunând:

— Dacă ai să mă lași cu zile, am să-ți fac și eu un bine cândva.

Leul începu să râdă, adică cum poate un șoricel să-i facă lui un bine. Totuși, îl lăsa să plece.

Peste o vreme, niște vânători îl prinseră pe leu și îl legară cu funia de un pom. Auzind răgetele leului, șoricelul veni îndată, roase funia și îi spuse:

— Îți amintești cum ai râs de mine, fiindcă nu credeai că am să-ți pot face un bine? Acum vezi și singur, chiar și de la un șoarece poți trage uneori folos

Atunci, leul a înțeles că mărimea nu era importantă. Începând din aceea zi șoarecele și-a făcut un nou prieten... leul!

Sarea în bucate

după Petre Ispirescu

A fost un împărat care avea trei fete, pe care le iubea ca pe ochii din cap. Murindu-i soția, împăratul și-a dat toată silința să le crească, să le învețe și cel mai important să le apare de orice rău.

Într-o zi a vrut să vadă cât de mult îl iubesc, atunci împăratul le-a întrebat, pe rând:

— Fata mea, cum mă iubești tu pe mine? a întrebat-o pe cea mare.

Fata cea mare i-a răspuns că îl iubește ca mierea, gândindu-se că nu mai poate exista nimic mai dulce pe această lume. Împăratul s-a bucurat la auzul vorbelor fetei celei mari. Apoi, a urmat răspunsul și fetei mijlocii:

— Ca zaharul, tata!

La fel de mult s-a bucurat împăratul la auzul cuvintelor. Apoi, își întoarse fața și către fata cea mica și o întreabă:

— Cum mă iubești tu, fata mea?

— Ca sarea în bucate, tată! răspunse și ea cu fața senină, zâmbind cu dragoste firească și lăsându-și ochii în jos de rușine că vorbi cu ea.

Auzind acele cuvinte, împăratul tare s-a supărat și a gonit-o de la curtea împărătească. Degeaba a încercat fata cea mica să își ceară scuze și să îi explice, împăratul nu a vrut să o ierte.

— Să te duci de la mine, fată nerușinată ce ești, să nu-ți mai auz de nume!

Necăjită și fără nici o mângâiere, fata cea mica a împăratului și-a luat „un rând de haine proaste și vechi“ și a plecat „unde mila Domnului o va duce“. A mers cale lungă și a ajuns la curtea altui împărat. S-a oprit în poarta castelului și a cerut ajutor chelăresei, spunându-i că este o fată săracă, fără părinți și ar dori să îi găsească un loc unde să poată muncii. Chelăreasa o ajută și se bucură că este cuminte, deșteaptă și foarte harnică. Era pricepută „la fiertul dulcețurilor“ și „la alte bunătăți de mâncare“, astfel în grija ei au fost lăsate toate proviziile curții împărătești pentru a fi împărțite cum se cuvine. Auzind împărăteasa de înțelepciunea și de hărnicia fetei o lua „pe lângă

dânsa“. A îndrăgit-o foarte mult și chiar ajunsese să o iubească ca pe propriul copil. Aceștia aveau un singur fiu la care țineau nespus de mult.

Într-o zi, împăratul a plecat la război luându-și cu el fiul „ca să se deprindă cu ale războaielor“ și să-l învețe cum să se lupte, dar „îl aduseră acasă rănit“. Împărăteasa a plâns și s-a jelit zile și nopți, iar când nu a mai putut „sta în picioare“, a rugat-o pe fata „ei de casă“ să aibă grijă de fiul ei. Fata a avut grijă de fiul împăratului până s-a făcut bine, iar acesta s-a îndrăgostit de ea. El îi spuse împărătesei despre fata „din casă“ și despre iubirea pe care i-o poartă.

Împăratul și împărăteasa au fost de acord să își însoare fiul cu fata „din casă a împărătesei“. Au început să se facă „poftirile“ de nuntă, și fata îl rugă pe împărat să îl poftască și pe „împăratul cutare, pe tatăl ei, adică“. Nu a spus nimănui că este tatăl ei.

În ziua nunții, toți invitații erau fericiți și bucuroși, iar „veseliile ținură toata ziua“. Seara au pus o masă mare cu fel de fel de bucate alese, plăcinte și băuturi. Mireasa a gătit cu mâna ei bucatele pentru tatăl ei, invitat la nuntă. Toți nuntașii s-au așezat la masă pentru a se hrăni din bucatele alese, doar tatăl miresei nu mânca din ceea ce i se pusese pe masă și se tot întreba cum de toată lumea mânca cu poftă, spunând că n-au mâncat așa ceva „de nu țin minte...“. Atunci, împăratul vru să guste din bucatele vecinilor și văzu că sunt foarte bune. În cele din urmă, supărat, se ridică și spuse:

— Bine, împărate, m-ai chemat la nunta fiu-lui tău ca să-ți bati joc de mine?

Împăratul, mirat de spusele celuilalt, îi răspunse că îl cinstește și pe el, ca și pe ceilalți și că nu face nici o diferență. Tatăl miresei îi spuse că bucatele celorlalți sunt foarte bune, numai ale lui n-au nici un gust. Rău s-a mai supărat Împăratul socru la auzul acelor cuvinte și a poruncit să vină toți bucătarii și să îi spună ce au făcut.

Mâncarea pe care o gătise fata împăratului și pe care i-o aduse slujnica credincioasă nu avea sare, doar miere și zahăr. Atunci se ridică mireasa și îi spuse împăratului socru că ea gătise mâncarea și că acel împărat era tatăl ei. Ea a povestit că erau trei surori și tatăl lor le-a întrebat cum îl iubesc. Surorile ei i-au spus că-l iubesc ca mierea și zahărul, iar ea i-a spus că-l iubește ca sarea în bucate. Atunci tatăl ei s-a supărat foarte tare și a alungat-o de-acasă. De aceea, ea a hotărât să îi gătească

mâncarea fără sare, doar cu zahăr și miere ca să îi arate că mâncarea nu are nici un gust.

Auzind acestea, împăratului i-a părut rău că nu a știut să își prețuiască fata și-i ceru iertare. Fata i-a sărutat mâna și i-a cerut, la rândul ei, iertare tatălui său pentru fapta făcută și apoi s-au pus pe o „veselie și o petrecere de se duse vestea în lume“.

*chelăreasă – persoană care ține cheile pivniței și a cămării

Albă-ca-Zăpada

după Frații Grimm

A fost odată o copilă de împărat cu pielița obrazului albă ca neaua proaspătă, buzele roșii ca sângele tânăr și părul negru ca abanosul. Se numea Albă-ca-Zăpada.

Dar mama copilei muri curând și tatăl ei, împăratul, își luă o altă soție. Aceasta se voia cea mai frumoasă din lume. Întrebând însă o oglinjoară fermecată, află că Albă-ca-Zăpada era mult mai frumoasă decât ea.

De ciudă, porunci unui vânător de la curte să ducă fata în pădure. S-o răpună și să-i aducă, drept mărturie a faptei sale, inima copilei. Vânătorul, mișcat de lacrimile nevinovatei fete, nu se simți în stare s-o ucidă. Doborî în schimb un pui de mistreț, îi luă inima și i-o duse mașterei.

Rămasă în pădure singură, Albă-ca-Zăpada nimeri la căsuța celor șapte pitici fauri ai munților. Aceștia o rugară să rămână pentru totdeauna la ei.

Împărăteasa era mulțumită acum că Albă-ca-Zăpada pierise și rămăsese ea cea mai frumoasă. Cu atât mai mare îi fu supărarea când – întrebând într-o zi oglinjoara — află că fata n-a murit și gospodărește căsuța piticilor, iar aceștia o iubesc nespus, ca pe o surioară mai mică. Mânioasă, s-a hotărât s-o ucidă ea însăși.

S-a îmbrăcat ca o neguțătoareasă bătrână, s-a dus la căsuța piticilor și a îmbiat-o pe fată să cumpere o cingătoare. Îi puse chiar ea cingătoarea peste mijloc. O strânse însă atât de tare, că Albă-ca-Zăpada își pierdu răsuflarea.

Piticii o găsiră seara căzută pe podea. După ce îi desfăcură cingătoarea, o rugară să fie pe viitor mai prevăzătoare cu cine bate la ușă.

Împărăteasa întrebă din nou oglinjoara. Află că Albă-ca-Zăpada tot trăiește. Și, preschimbată din nou în neguțătoareasă, izbuti să-i vâre copilei în părul bogat și negru un pieptene otrăvit.

Fata a fost iarăși readusă în simțiri de piticii cei buni.

A treia oară, înfuriată peste măsură, împărăteasa cea rea se prefăcu în neguțătoareasă de mere. Îi dăruî fetei un măr verde pe-o parte și roșu pe alta. Când Albă-ca-Zăpada mușcă din măr, se înecă și căzu ca moartă.

De această dată, piticii, oricât s-au străduit, nu au mai reușit s-o readucă la viață.

O plânseră îndelung și, îndurerați peste măsură, o culcară într-un sicriu de cleștar. Sicriul îl așezară într-o poiană fermecată pe culmea unui munte.

Un fiu de împărat trecu într-o zi pe-acolo. Văzu copila care rămăsese la fel de frumoasă ca atunci când era vie și o îndrăgi. Îi rugă fierbinte pe pitici să-i dea sicriul; dorea să-l păstreze ca pe o comoară neprețuită în palatul lui.

În cele din urmă, piticii se înduplecară. Slujitorii prințului luară sicriul dar, cum mergeau, unul dintre aceștia se împiedică. Sicriul se zgudui, fetei îi sări din gât bucata de măr otrăvit, și se ridică, teafără și la fel de frumoasă ca mai-nainte.

Nemărginită a fost bucuria fiului de împărat. Au făcut o nuntă mare, iar maștera, neputând îndura fericirea fetei, a fugit în lumea largă și s-a pierdut pentru totdeauna.

Frumoasa din pădurea adormită

după Frații Grimm

A fost odată ca niciodată, că de n-ar fi, nu s-ar povesti, un împărat și o împărăteasă. Într-o bună zi, împărăteasa născu o fetiță atât de frumoasă că împăratul nu-și mai încăpea în piele de bucurie. Împăratul dădu o mare petrecere unde pofti toate rudele, prietenii și ursitoarele ca să-i înzestreze fiica cu fel și fel de daruri: frumusețe, bucurie, virtute, bogăție, noroc.

La petrecere sosiră șapte ursitoare poftite de împărat la ospăț, iar bucatele au fost servite pe talere de aur. Deodată, petrecerea a fost deranjată de un musafir nepoftit. Era o ursitoare de care nu mai auziseră de foarte multă vreme. Pesemne că ursitoarea cea rea venise să se răzbune pe rege pentru că uitase s-o invite.

Când petrecerea era pe sfârșite, ursitoarele au trecut pe rând pe lângă leagănul fetei și au înzestrat-o cu daruri alese. Ursitoarea cea rea se apropie și ea, și cu glas tunător spuse:

— Înainte de a implini 18 ani, copila se va înțepa la deget cu un fus și va muri!

La auzul acestor vorbe, toți încremeniră. A șaptea ursitoare, care n-apucase să ursească, făcu un pas înainte și spuse:

— Nu am puterea să ridic blestemul, dar pot să-l îndrept. Atunci când fata se va înțepa cu fusul, să nu moară ci să cadă într-un somn adânc din care numai sărutul unui prinț îndrăgostit o poate deștepta.

Încă din ziua aceea, împăratul dădu poruncă să se ardă toate fusurile din împărăție, iar cine s-ar fi opus acestei porunci ar fi fost întemnițat pe viață. Fetița crescuse și se făcu domniță frumoasă, prietenoasă și cuminte. Într-o bună zi, hoinărind singură prin palat, dadu de o ușă ferecată tocmai în vârful turnului.

— Pe aici nu am mai fost niciodată, ar fi bine să arunc o privire, gândi ea.

Deschise ușa și zări o bătrânică care stătea și torcea de zor dintr-un fuior de in.

— Bătrânico ce faci aici, ce răsucești așa de repede? întrebă fata curioasă din calea afară. Pot să încerc și eu?

În clipa când luă fusul în mână și încercă să toarcă, se înțepă la deget și căzu într-un somn adânc. Împăratul îndurerat ceru ajutor ursitoarei celei bune. Aceasta auzind vestea rea, încălecă pe balaurul uriaș, credinciosul ei prieten, și zburară iute ca gândul și ca vântul spre palat. Cu bagheta ei fermecată adormi întreg palatul, pe împărat, pe împărăteasă, pe bucătar, pe ucenic, pe pisică și chiar pe șoricel. După ce adormi întreaga curte, de jur împrejurul palatului începu să crească măcăniș care cuprinse toți pereții, chiar și steagul din vârful turnului. Ani de zile, pe acele meleaguri n-a mai călcat picior de om.

Feciorul împăratului vecin află taina palatului ascuns în măraciniș din spusele unui moșneag bătrân. Se hotărî că trebuie să vadă cu ochii lui adevărul celor aflate și își croi cărare cu paloșul prin măracinișul încâlcit, până la poarta castelului. Înăuntru domnea o liniște apăsătoare. Străjerii, curtenii, împăratul, împărăteasa, orășaniile, toate viețuitoarele dormeau. Prințul străbătu una câte una încăperile palatului. Deodată, văzu o ușă întredeschisă, în fața căreia sforăiau doi străjeri, și intră sfios. Făcu ochii mari de uimire când văzu, dormind pe un pat o domniță nemaipomenit de frumoasă. Pe loc se îndrăgosti de ea. Se aplecă să o sărute, dar de îndată ce o atinse, frumoasa domniță se trezi și îl privi cu drag și, odată cu ea, tot palatul se trezi din somnul adânc de care era cuprins.

Și, după ce au făcut o nuntă de nu s-a mai pomenit, au trăit fericiți până la adânci bătrâneți.

Prințesa și bobul de mazăre

după H.C.Andersen

Era odată un prinț, și prințul acela voia să se însoare cu o prințesă; dar cu o prințesă adevărată.

Și a cutreierat toată lumea ca să găsească una pe placul lui și tot n-a găsit. Prințese erau destule, dar el nu putea ști dacă erau cu adevărat prințese, fiindcă tuturora le lipsea câte ceva. Și prințul s-a întors acasă, și era foarte necăjit, pentru că tare ar fi vrut să găsească o prințesă adevărată.

Într-o seară, tocmai se stărnise o furtună cumplită, tuna și fulgera și ploua cu găleata; era o vreme îngrozitoare. Deodată s-a auzit cum bate cineva la poarta orașului și regele, tatăl prințului, s-a dus să deschidă.

La poartă era o prințesă. Vai, dar în ce hal era din pricina ploii și a vremii rele! Apa îi curgea șiroaie pe păr și pe haine și îi intra în pantofi pe la vârfuri și țâșnea înapoi pe la călcâie. Dar zicea că-i prințesă adevărată.

„Bine, las' că vedem noi îndată!“ s-a gândit regina, dar n-a spus nimic. S-a dus în odaia de culcare, a luat toate saltelele din pat și a pus pe scândurile patului o boabă de mazăre. Pe urmă a pus peste mazăre douăzeci de saltele de lână și pe saltele douăzeci de perne mari de puf.

Aici s-a culcat prințesa. Dimineața au întrebat-o cum a dormit.

— Groaznic de prost! a răspuns prințesa. Toată noaptea n-am închis ochii. Dumnezeu știe ce a fost în pat! Am șezut pe ceva tare și acum-a toată numai vânătăi! Groaznic!

Și atunci au văzut cu toții că era o prințesă adevărată, dacă a simțit ea o boabă de mazăre prin douăzeci de saltele și douăzeci de perne de puf. Așa de gingașă la piele nu putea fi decât o prințesă!

Și prințul a luat-o de nevastă, fiindcă acum știa hotărât că asta-i prințesă adevărată; iar boaba de mazăre au pus-o în odaia unde erau bijuteriile coroanei și se mai poate vedea acolo și astăzi dacă n-o fi luat-o careva.

Ursul cafeniu

după Vladimir Colin

Ei, și iată că printre urșii cei albi de la pol s-a rătăcit într-o bună zi un urs cafeniu; un urs mare și frumos, care venea tocmai din munții noștri. Cum a ajuns el la pol să nu mă întrebați, că nu știu. Ce știu e că s-a pomenit acolo și că a început să caște ochii la munții de gheață și la focile care se zbenguiau pe ei.

— Ia te uită!... Un urs murdar! strigă o focă, și toate surorile ei începură să chicotească, să hohotească și să se prăpădească de râs.

— E mânjit tot!

— De la gheare pân la bot!

— Vai, vai, ce caraghios!

— Parc-a fost muiat în sos!

Uite-așa râdeau focile, râdeau de nu mai puteau. Ursul nostru se uită în jur gata să râdă și el de ursul cel murdar (pentru că urșii, se știe, se spală pe dinți în fiecare dimineață și seară, ba mai fac și baie) când, spre marea lui mirare, nu văzu niciun urs.

— Nu cumva râdeți de mine? întrebă el supărat.

— Păi de cine, măi Martine?

— Eu sunt curat, spuse și mai supărat Martin. M-am spălat chiar azi dimineață.

Dar focile nu-l crezură și râseră mai departe, așa că bietul urs își luă tălpășița, mormăind.

Și nu merse el cine știe cât, că se întâlnește cu niște urși albi.

— Fraților! strigă bucuros Martin. Ah! Ce bine-mi pare că vă văd...

— Cine-i urâtul ăsta care se crede frate cu noi? spuse cu dispreț un urs alb.

— Ia te uită ce neobrăzare! vorbi un altul.

De ciudă, bietul Martin simți că-i dau lacrimile.

— Dar bine, fraților, nu vedeți că sunt urs, ca voi?

— Urșii cumsecade sunt albi, răspunse primul urs alb, și fără a-l mai învrednici cu o privire, toți urșii albi plecară, legănându-și îngâmfați blănurile.

Martin se așează pe un sloi și începu să plângă.

— Făcea să bat atâta cale până la pol, ca să găsesc aici numai batjocură? Se întreba el. Vai, ce urși răi trăiesc printre munții de gheață!

Și cum plângea așa, un pinguin se apropie încetîșor.

— De ce plângi, ursule? întrebă pinguinul.

— Cum să nu plâng, pinguinule, dacă urșii albi mă disprețuiesc și râd de mine? Eu sunt cafeniu, la noi toți urșii sunt cafenii.

Pinguinul era o pasăre tare isteasă.

— Și numai pentru atâta lucru plângi? Hai, vino cu mine!

Îl duse pinguinul într-un loc ferit și, cât ai bate din palme, aduse o bucată de săpun.

— Ia săpunește-te bine, de sus și până jos! îl îndemnă el pe Martin.

— Și tu? se supără ursul. Le-am spus și focilor că sunt curat. M-am

spălat chiar azi-dimineață!

— Nu-i nimic, răspunse pinguinul. Fă-mi mie plăcerea asta!

Bombănind, Martin se muie într-un ochi de apă și prinse a se săpuni. De mânios ce era se frecă bine, bine, bine, și – iată – curând toată blana îi era plină de clăbuci albi și strălucitori.

— Așa, destul, spuse pinguinul.

Martin lăasă jos săpunul și voi să se vâre în ochiul de apă, dar pinguinul îl opri.

— Stai! Rămâi așa!

Apoi îl luă de mână și-l duse în mijlocul urșilor albi.

— Vai, ce urs frumos! strigă un urs alb.

— Ce blană albă! se minună al doilea.

— Și ce mândru strălucește în soare! șopti al treilea.

Bietul Martin nu mai înțelegea nimic, dar era atât de bucuros de primirea pe care i-o făceau urșii albi, că nici nu-și bătu capul să înțeleagă. Îi mulțumi pinguinului și rămase printre urșii albi cu care juca „bâz” și „baba-oarba”, uitând de toate.

Deodată însă, un munte de gheață se apropie de sloiul pe care se jucau.

— Fugiți! Fugiți! strigă un pui de urs și se aruncă în apă, înotând voinicește.

Urșii se opriră din joacă, văzură muntele și pricepură că se va ciocni de sloiul lor, strivindu-i sub greutatea lespezilor de gheață. Speriați, săriră în apă și se depărtară degrabă, în vreme ce Martin – neobișnuit cu viața de la pol- rămase pe sloi. Când înțelese ce primejdie îl paște voi să sară și el în apă. Chiar în clipa aceea răsună glasul înspăimântat al unei ursoaice:

— Puiul! Puiul meu!... A rămas pe sloi!

Nici unul dintre urșii care se depărtaseră nu scoase nicio vorbă, nici unul nu cuteza să se întoarcă pe sloi. Martin se repezi și începu să caute ursulețul.

Îl află pe o moviliță de zăpadă și-l luă în brațe, dar în clipa aceea se auzi un trosnet cumplit și muntele de gheață izbi sloiul. Totul pârlăia, se prăbușea, valurile țâșniră înalte cât muntele. Cu puiul în brațe și ferindu-l de bucățile de gheață, mari cât o casă, Martin se pomeni în apă. Fusese rănit de sulile de gheață. Dar puiul era nevătămat.

O lespede grea îl împiedica acum pe Martin să iasă la lumină. Cu chiu, cu vai sparse lespedea și, înotând, se ridică pe un sloi ce plutea, la adăpost de alte primejdii. Mama ursulețului se repezi să-i mulțumească, dar, când ajunse lângă Martin, încremeni. Și la fel încremeniră și ceilalți urși albi. Clăbucii de săpun din blana lui Martin se topiseră în apă, și ursul nostru era din nou cafeniu .

— Alb sau cafeniu, ești un urs bun și viteaz, spuse mama ursulețului, Văzând cum puiul se prinsese cu lăbuțele de gâtul lui Martin. Îți mulțumesc! Niciunul dintre noi n-a cutezat să rămână pe sloi.

— Nu blana îl face pe urs, încuviințară și ceilalți urși albi, adunându-e în jurul lui Martin și strângându-i care mai de care laba.

Din ziua aceea, Martin n-a mai fost nevoit să-și împodobească blana cu clăbuci de săpun.

Cât a rămas printre urșii albi s-a bucurat de cinste și prietenie, iar când s-a întors acasă a alergat la prietenul meu, care scrie toate poveștile pentru copii, și i-a povestit întâmplarea. De atunci mai cântă Martin și-n ziua de azi:

— Crezi că-mi pasă că te știi negru, alb sau cafeniu? Inima să-ți fie dreaptă. Eu te judec după faptă!

Neghiniță

după Barbu Ștefănescu Delavrancea

A fost odată o babă bătrână, bătrână. Abia zărea de bătrână ce era. Și mâinile îi umblau la ciorap, iar în gândul ei se ruga la Dumnezeu să-i dăruiască un copil, că nu avea decât pe unchiașul ei. Și unchiașul, ba la pădure, ba la arie, ba la târg, iar baba stătea singură cuc, și toată ziua i-ar fi țiuțit tăcerea în fundul urechilor dacă n-ar fi strănutat și n-ar fi tușit câteodată. Uneori, ca să-și mai ție de urât, tot ea vorbea și tot ea răspundea. Și râdea ea de ea, ca și cum ar fi râs ea de altcineva, înșirând ochiurile pe cârlige.

— Ei, ei, ce n-ar plăti un flăcău la bătrânețile noastre!

— Cât, de? cât?

— Îhi, îhi, mult de tot!

— Adică ce, nu te-ai mulțumi și c-o fată mare?

— Ba, ce să zic, bine ar fi ș-o fată...

— Da, dar la fată vrea zestre.

— Dacă e pe-așa, m-aș mulțumi și pe-un copil cât ghemul, numai s

aud în casă „mama”, că mult e pustiu când ușa se închide peste doi bătrâni.

— Da, dacă ar fi mai mic?

— Fie și mai mic. Și bătrâna începu să râdă.

— Dar, dacă ar fi cât un bob de mazare?

Și tocmai când da bătrâna capul pe spate de râs, odată tresări că, de după ușă, se-auzi un glas ascutit și înțepat:

— Dar dacă ar fi cât o neghiniță?

Bătrâna se uită, se uită și începu să se închine.

— Bine, bine, zise același glas, văd eu că nu-ți trebuie copii!

Baba își luă inima în dinți și zise:

— Ba-mi trebuie... da unde ești... cine ești?

— Cine sunt? Neghiniță, gândul lumii. De mic ce sunt, pătrund în

Urechile oamenilor și-i ascult cum gândesc. Adineauri eram în urechea ta a dreaptă, apoi am trecut în a stângă, ș-am râs de m-am prăpădit când am văzut ce-ți trece prin minte.

Neghiniță era frumos ca o piatră scumpă; și era mic cât o neghină; și avea niște ochișori ca două scânteii albastre, și niște mâini și piciorușe ca niște firișoare de păianjen.

Bătrâna dădu să-l sărute. Neghiniță, țâști pe nas, țâști iar pe mână!

— Încet, mamă, încet, că mă strivești, zise Neghiniță.

— Să te sărut, că-mi umpluși casa cu dragoste când îmi ziseși

mamă.

— Încet, să nu mă sorbi!

Îl sărută.

— Cum mănânci tu, Neghiniță al maicăi?

— Eu? Eu mă satur din fum. Până acum am mâncat la mese împărătești fără să știe nimeni. Și ce-am mai râs când ceilalți tremurau înaintea împăraților, iar eu mă plimbam prin urechile lor și le aflam gândul.

— Ce bucurie pe unchiașul meu, zise bătrâna, când o afla că are și el un copil. Deseară o să se îmbete de bucurie.

— Ba e vorbă, răspunse Neghiniță, eu vreau să văd pe tata acuși acușic!

Și bătrâna, când auzi cuvântul tată, se bucură de bucuria moșului și îi zise:

— Aria moșului este cât vezi cu ochiul de departe, pusă pe-un deal mare și întins. Unde-i vedea șase cai murgii treierând grâu, acolo să te oprești, că dai peste unchiașul babei.

Pe drum întâlni o cireadă de vaci. Începu să strige la văcari:

— Măi văcari, mai, veniți de mă scoateți din inima pământului, că vă fac pe voia gândului!

Văcarii se luară după glas, până dădură peste Neghiniță.

Ajunse la unchiaș. I se sui pe nas, ca să-l vadă mai bine. Unchiașul se bucură, dar nu ca baba, iar Neghiniță se întristă. Dar ca să se-arate grozav, zise unchiașului:

— Nu căta că-s mititel. Calul nu e mai mare decât copilul? și-l încălecă copilul.

Bivolul nu e mai mare ca omul? și-l înjugă omul. Munții nu-s mai mari ca oile? și-i pasc turmele. Pământul nu e mai mare ca fierul plugului? și-l despică fierul plugului. Codrul nu e mai mare ca un topor? și-l culcă toporul la pământ. Tu nu ești mai mare ca mine? și te-au ostenit murgii în arie. Ia să vezi cum îi dau eu la arie, fără bici, fără nimic.

Unchiașul, minunat, îl duse la arie. Cum ajunse, Neghiniță sări pe-un cal și începu să strige:

— Hi, hai, hi, hai!

Ciupește pe unul, ciupește pe altul, caii începură să fugă, dar ce fugă, parc-ar fi avut douăzeci de bice pe șalele lor.

Un negustor care trecea la scaunul împărăției văzu caii că fugeau și află de la bătrân că erau conduși de fiul său mic cât o neghină. Atunci negustorul se gândi să-l ducă împăratului. Îl convinse pe moș să-l vândă pe Neghiniță pe două pungi de galbeni.

Împăratul era la mare și la greu sfat cu toți cărturarii, că bântuia seceta și molima. Și dacă negustorul îi spuse că are un copil ca o neghiniță, împăratul rămase înmărmurit, învățații împărăției căscară ochii mari și se traseră de bărbile lungi.

— Nu se poate, Maria-ta, așa ceva nu scrie la carte.

— Ba se poate, zise Neghinița, sărind pe masa sfatului, că multe se pot și nu stau în cărți; și mult mai multe sunt altfel de cum sunt ticluite din condei.

Și după ce se minunară cât se minunară, începu sfatul. Neghiniță se sui pe mâna împăratului, pe umăr, apoi în creștetul capului. Rămase la sfat și se pierdu din ochii tuturor, numai ca să se ție de năzdrăvăni. Și, încet-încet, păși-păși, intră în urechea învățatului care căuta în stele cu ochenele. Acolo ascultă ce ascultă și înțelese că acest vestit cărturar, în loc să se gandeasca la sfat, se gândea că împăratul are nasul cam mare. Se duse binișor și intră în urechea cărturarului care zicea că știe măruntaiele omului și leacurile bolilor. Țsta se gândea nu la sfat, ci că-i plăcea inelul împăratului. Așa află, pe rând, că unul se gândea la o cucoană frumoasă, că altul se gândea cam ce lingușeală să cârpească împăratului, altul că ce n-ar da el pentru o sticlă de vin, altul că bine e să fii împărat, altul că împăratul e om ca toți oamenii, numai unul, cu fruntea cât toate zilele, asculta cuvintele și întrebările împăratului.

Neghiniță, cum află gândul tuturor, o zbughi în urechea împăratului și îi șopti tot, din fir până în ață. Împăratul, crezând că singur, el de la el, a citit în mintea lor, se mânie foc și îi luă la rost pe toți. Sparse sfatul cărturarilor și plecă cu Neghiniță în creștetul capului, nedumirit de cum le ghicise gândurile.

Împărăteasa și cuconii ei, văzând pe Neghiniță, se minunară, dar, când afluă că împăratul, la vreme de bătrânețe, ghicește gândurile oamenilor, se cruciră și tot nu le venea să creadă. Atunci împărăteasa se gândi să-l provoace pe împărat să-i ghicească gândul, dar se rușină, plecă ochii în jos și se gândi: „Dacă o ghici și la ce m-oi fi gândit înainte, intru în pământ!”

Într-o zi îi veni lui Neghiniță să râdă și de împărat și-l făcu să-și schimbe sfetnicii credincioși cu cei nebuni. Împăratul se supără.

Și-l tot necăji pe împărat până când acesta își dădu seama că Neghiniță era cel care îl sfătuia prost, astfel porunci să fie legat și înecat în fântâna din curtea domnească.

Capra cu trei iezi

după Ion Creangă

Era odată o capră care avea trei iezi. Cel mare și cel mijlociu erau tare obraznici, dar cel mic era harnic și cuminte.

Într-o zi, capra spuse iezilor că trebuie să meargă în pădure după ceva de mâncare, iar ei să stea cuminți în casă, să se joace, dar să nu dea drumul la ușă nimănui, până când nu vor auzi cântecul ei.

Lupul a stat ascuns în dosul casei, a auzit tot ce a vorbit capra cu iezișorii și a așteptat ca mama lor să plece, dorind să «stea de vorbă» cu cei mici.

A bătut lupul în ușă, a început să cânte cu glasul lui gros, dar nu i-a dat nimeni drumul până când nu s-a dus la fierar să-și ascută limba și dinții.

S-a întors așadar la iezi, a cântat din nou, și a reușit să-i păcălească pe cei mai mari dintre ei. Iezii au crezut că se vor juca, așa cum făceau de obicei cu mama capră. Cum nu se mai jucaseră de mult, fiindcă mama lor era mereu ocupată cu treburile gospodărești, s-au bucurat și au deschis ușa, fără să se gândească la vreo primejdie. S-au ascuns totuși. De ce? De dragul jocului sau de teamă?

S-au ascuns: unul după ușă, altul sub covată și cel mic în horn. Singur, iedul cel mic a scăpat de gura flămândă a cumătrului lup, dar numai el a știut cât a tremurat.

Capra s-a întors acasă, iar iedul cel mic i-a povestit cu lacrimi în ochi ce s-a întâmplat.

Cei doi au hotărât să facă un praznic pentru iezii mai mari, l-a care să-l invite și pe lup, ca să-i poată răzbuna.

Fiecare își găsește nașul! Capra și iedul mic îi pregătiseră lupului o capcană: un scaun de ceară așezat pe o rogojină sub care aprinseseră focul. Când scaunul de ceară s-a topit, lupul s-a prăbușit în flăcări.

Dumbo, elefantul zburător

după Helen Aberson

De cum venise, primăvara le adusese pui tuturor animalelor de la Circ. Și doamna Jumbo strângea la piept un elefanțel dragălaș cu care se mândrea din cale-afară. Că urechile lui se nimeriseră a fi un picuț mai mari, nu o stânjenea defel! Celelalte doamne-elefant o necăjeau din pricina asta:

— Cu așa urechi, seamănă a liliac! Ce-ar fi să-i spui Dumbo cel nătăng?!

Când luă parte prima oară la o paradă, micuțul Dumbo se împiedică în urechi și, bândâbâc, căzu într-o băltoacă. Câțiva băieți aflați pe margine începură să chiuie și să rădă de mama focului, până ce doamna Jumbo socoti că au întrecut măsura și se năpusti spre ei amenințătoare. Drept pedeapsă, doamna Jumbo se pomeni închisă într-o cușcă. Elefanțelul Dumbo rămase singur-singurel. Numai șoricelului Timoteus îi era milă de el.

— Capul sus, micuțule! îi zise șoricelul cu blândețe. Am să fiu prietenul tău și împreună o scoatem noi la capăt!

Directorul Circului hotărî ca Dumbo să apară pe scenă împreună cu clovnii în sceneta cu pompierii. Drept care construiră un perete înalt de casă, din mucava și clei, și-i dădură foc. Când tot peretele era în flăcări, Dumbo sări de la cea mai înaltă fereastră în cearceaful clovnilor-pompieri. Pânza se rupse însă sub greutatea lui Dumbo, și el, pleosc, se trezi într-un ciubăr cu apă.

După spectacol, Dumbo se furișă amărât spre cușca în care era mama lui. Doamna Jumbo scoase trompa printre gratii, îl ridică și începu să-l lege încetișor.

— Nu plânge, dragul meu, îl dezmiardă ea. Știu că ți-e greu, dar nu trebuie să-ți pierzi curajul. Odată și odată vor veni zile mai bune și atunci totul va fi minunat!

Într-o seară, fericiți că spectacolul reușise de minune, clovnii își sărbătoriră măiestria, cinstindu-se cu o vadră de șampanie. După ce se duseră la culcare, Dumbo și Timoteus gustară și ei un strop din acea apă spumoasă și înțepătoare. Șampania li se urcă repede la cap. Îi apucă râsul și începură să se prostească în fel și chip și nu pricepeau de ce lumea li se părea dintr-o dată așa de caraghioasă. A doua zi în zori, soarele descoperi cu uimire un elefanțel care dormea pe o cracă, tocmai sus într-un copac. Croncănitul ciorilor îl trezi într-un târziu și pe Dumbo. Când văzu unde se afla, se sperie atât de tare, încât căzu de pe cracă drept într-un pârliaș.

— Dumbo, eu cred că tu ai zburat aseară în copac! strigă Timoteus emoționat. Un elefant care zboară!

Dar Dumbo nu se mai încumetă să încerce să zboare, decât atunci când una dintre ciori îi dădu o pană fermecată. Ciorile îl duseră pe un dâmb, iar Timoteus îl încurajă:

— Hai Dumbo, sari!

— Presupun că trebuie să-l ajutăm nițel! spuse o cioară.

Și toate se apucară să-l împingă de la spate.

— Acum, Dumbo! Întinde urechile și zboară, strigă Timoteus care ședea pe creștetul lui Dumbo, vârat în borul pălăriei. Ai încredere! Poți să zbori!

Și într-adevar. A fost de ajuns ca Dumbo să fâlfâie numai un picuț din urechile lui mari și îndată prinse a pluti prin văzduh întocmai ca o pasăre.

— Iu-huu! De acum totul o să fie minunat! se bucură Timoteus.

Nimeni n-o să mai râdă de urechile tale. Nici când n-a mai existat pe lume un elefant zburător. O să fii cel mai vestit elefant!

În aceeași seară, când trebuia să sară de la fereastra în flăcări, în loc să se arunce în gol, Dumbo începu să plutească lin prin tot Circul, pe deasupra capetelor spectatorilor uimiți. Deodată, însă descoperi că nu mai are pană fermecată. De spaimă, mai că s-ar fi prăbușit, dacă n-ar fi strigat la el Timoteus:

— Lasă pana! Poți zbura și fără ea!

În ziua următoare, poza lui Dumbo era pe prima pagina a tuturor ziarelor. Circul avea o nouă vedetă: Dumbo, elefantul zburător! Directorul Circului încheie cu el un contract pe viață, iar pe doamna Jumbo o eliberă pe dată din cușcă. Ba chiar i se oferi un loc de onoare în manej mamei celebrului elefanțel.

După spectacol, Dumbo ateriză lin în brațele ei. Doamna Jumbo își strânse fiul la piept și îi șopti:

— Dumbo, vezi că am avut dreptate? Acum totul este minunat pentru tine!

Rapunzel

după Frații Grimm

Au fost odată ca niciodată doi soți care urmau să aibă un copil, însă pe măsură ce se apropia momentul nașterii, femeia se simțea tot mai rău. Numai legumele proaspete din grădina vrăjitoarei din vecinătate îi făceau bine, astfel că în fiecare noapte soțul ei sărea gardul și fura de acolo. Dar cât putea dura acest vicleșug?

Într-o noapte, vrăjitoarea l-a prins.

— Drept pedeapsă, o să-mi dai mie copilul ce va veni, urlă ea înfuriată.

Bietului om i-a fost teamă să-i spună soției, dar atunci când copilul se născu, vrăjitoarea sosi și, spre groaza părinților, o luă pe micuță. În zadar s-au rugat și au plâns să le-o lase, zgrițuroaica a fost de neînduplecat. Fetița, care se numea Rapunzel, a crescut și a ajuns o femeie frumoasă. De teamă să nu fugă de la ea, femeia cea rea a închis-o într-un turn fără ușă.

În fiecare zi când se întorcea acasă, vrăjitoarea îi poruncea fetei să-și scoată pe fereastră părul lung, pe care se cățara pentru a ajunge sus.

Într-o zi, un prinț o văzu pe Rapunzel scoțându-și părul pe fereastră și se îndrăgosti pe loc de ea. După plecarea cotoroaței, prințul îi strigă fetei, așa cum o auzise pe zgrițuroaică:

— Rapunzel, coboară-ți părul pe fereastră!

Auzind aceste cuvinte, fata se supuse, iar prințul se cățăra repede în turn.

Prințul și Rapunzel făceau planuri de evadare, până când, vrăjitoarea îi prinse. Ea se înfurie așa de tare, încât o izgoni pe Rapunzel într-un loc pustiu, iar pe prinț îl împinse din turn. Acesta căzu într-o tufă de trandafiri și fu orbit de spini. Prințul cel orb a rătăcit prin pădure mulți ani, în căutarea lui Rapunzel.

Într-o zi însă, o auzi cântând și, crezând că visează, începu să plângă. Fata îi auzi plânsul și alergă la el. Când îl îmbrățișă, lacrimile ei căzură pe ochii lui, iar prințul își recăpătă vederea, ca prin minune.

S-au întors împreună în împărăția prințului, unde peste puțin timp s-au căsătorit. La nuntă au venit și părinții fetei și au trăit fericiți cu toții până la adânci bătrâneți.

Vrăjitorul din Oz

după Frank Baum

Undeva în Kansas, locuia împreună cu unchiul și mătușa ei, o fetiță pe nume Dorothy care avea un câțel pe nume Toto. Într-o zi, o furtună uriașă a început lângă casa lor. Unchiul Henry și mătușa Em s-au ascuns în pivniță, dar Dorothy îl căuta pe Toto sub pat. Furtuna a fost atât de puternică încât casa a fost luată pe sus împreună cu Dorothy și Toto și dusă tocmai în ținutul altinezilor, unde a aterizat pe casa vrăjitoarei rele de la Răsărit, care a murit sub dărăməturi.

Vrăjitoarea bună de la Miazănoapte îi explică fetei că în acest ținut existau patru vrăjitoare, două bune și două rele, și peste ele era marele vrăjitor Oz din Orașul Smaraldelor. Acum că una dintre vrăjitoare murise, mai erau două bune și una rea în Apus.

Dorothy a întrebat cum se poate întoarce acasă și vrăjitoarea i-a spus că doar Oz o putea ajuta. Ea a primit în dar pantofii de argint ai vrăjitoarei moarte și a fost îndrumată către Orașul Smaraldelor.

Pe drum, fata s-a întâlnit cu o sperietoare de ciori care i s-a alăturat pentru că voia minte de la vrăjitorul Oz, cu un om de tinichea care a vrut să meargă cu ei pentru a cere o inimă și un leu fricos care a mers pentru a obține curaj.

În drumul lor către Orașul Smaraldelor, Dorothy trece prin diverse întâmplări în care este ajutată de noii ei prieteni să le treacă cu bine.

Ajunsa în Orașul Smaraldelor, află că pe vrăjitorul Oz nu îl vazuse nimeni niciodată. Până la urmă, vrăjitorul acceptă s-o primească pe Dorothy și i se înfățișează sub forma unui cap uriaș. Îi spune fetei că nu o poate trimite acasă până când nu o omoară pe vrăjitoarea cea rea din Apus. Oz i-a primit și pe cei trei prieteni ai ei și tuturor le-a cerut același lucru.

Dorothy și prietenii ei pleacă către vrăjitoarea cea rea. Aceasta îi vede printr-un ochi magic și trimite tot felul de animale ca să-i omoare. Fata, ajutată de cei trei prieteni, trece cu bine și peste aceste încercări. Vrăjitoarea mai trimite o dată maimuțele și acestea îl aruncă pe Omul de Tinichea în prăpastie, pe Sperietoare o urcă în vârful unui copac și pe leu îl capturează și îl duc slugă vrăjitoarei. Dorothy devine și ea sluga vrăjitoarei de la Apus.

Vrăjitoarea reușește să-i ia unul dintre pantofi lui Dorothy. Fata se supără și aruncă cu apă pe ea, pierind astfel vrăjitoare, pe care doar apa o putea omorî. Dorothy ia boneta de aur a vrăjitoarei fără să știe ce puteri are și apoi își găsește prietenii. Ajutați de regina maimuțelor, care le dezvăluie puterea bonetei, aceștia le-au comandat maimuțelor zburătoare să-i ducă înapoi în Orașul Smaraldelor.

Dorothy și prietenii ei au fost primiți de Oz și, printr-un accident, află că acesta era un bătrânel care venise cu balonul de la circ și nu știa să facă vrăji, decât să confecționeze măști și să facă pe ventrilocul. El a încercat totuși s-o ajute pe fată, făcând un nou balon cu care să se întoarcă acasă.

Dorothy a întârziat din nou din cauza cățelușului Toto, iar cu balonul a plecat doar bătrânelul.

Ajutată de prietenii ei, care, între timp, deveniseră ceea ce își doreau, Dorothy

s-a întors la Glinda, vrăjitoarea bună din Miazăzi, pentru a o ajuta să se întoarcă acasă. Aceasta i-a dezvăluit secretul pantofilor de argint și după ce i-a lovit de trei ori la călcâi, pantofii au întrebat-o pe Dorothy ce dorește. Dorothy a cerut ca pe ea s-o ducă acasă, pe Sperie Ciori în Orașul Smaradelor unde rămăsese stăpân în locul lui Oz, pe Omul de Tinichea la oamenii din Apus, care îl voiau rege, și pe Leu la animalele din pădure.

Dorothy și Toto au ajuns înapoi în Kansas și au găsit casa reconstruită de unchiul Henry. Ea fost primită cu bucurie și a rămas alături de unchiul și mătușa ei.

Ursul păcălit de vulpe

după Ion Creangă

Era odată o vulpe vicleană, ca toate vulpile. Ea umblase o noapte întreagă după hrană și nu găsisese nicăiri. Făcându-se ziuă, vulpea iese la marginea drumului și se culcă sub o tufă, gândindu-se ce să mai facă, ca să poată găsi ceva de mâncare.

Șezând vulpea cu botul întins pe labelle de dinainte, îi vine miros de pește. Atunci, ridică puțin capul și, uitându-se la vale, în lungul drumului, zărește venind un car tras de boi.

— Bun! gândi vulpea. Iată hrana ce-o așteptam! Și îndată iese de sub tufă și se lungește în mijlocul drumului, ca și cum ar fi fost moartă.

Carul apropiindu-se de vulpe, țăranul ce mîna boii o vede și, crezând că-i moartă cu adevărat, strigă la boi:

— Aho! Aho!

Boii se opresc. Țăranul vine spre vulpe, se uită la ea de aproape și, văzând că nici nu suflă, zice:

— Bre! da' cum naiba a murit vulpea asta aici? Ti! ce frumoasă cațaveică am să fac nevastei mele din blana acestui vulpoi!

Zicând așa, apucă vulpea de după cap și, târând-o până la car, se opintește și-o aruncă deasupra peștelui. Apoi strigă la boi:

— Hăis, Joian! Cea, Bourean!

Boii pornesc.

Țăranul mergea pe lângă boi și-i tot îndemna să meargă mai iute, ca s-ajungă degrabă acasă și să ia pielea vulpii.

Însă, cum au pornit boii, vulpea a și început cu picioarele a împinge peștele din car jos. Țăranul mâna, carul scârțâia, și peștele din car cădea.

Tocmai când începuse a mânca, iată vine la dânsa ursul.

— Bună masă, cumătră! Ti!!! da' ce de mai pește ai! Dă-mi și mie, că tare mi-i poftă!

— Ia mai pune-ți pofta-n cui, cumătre, că doar nu pentru gustul altuia m-am muncit eu. Dacă ți-i așa de poftă, du-te și-ți moaie coada-n baltă, ca mine, și-i avea pește să mănânci.

— Învață-mă, te rog, cumătră, că eu nu știu cum se prinde peștele.

Atunci vulpea rânji dinții și zise:

— Alei, cumătre! da' nu știi că nevoia te duce pe unde nu-ți e voia și te-nvață ce nici gândești? Ascultă, cumătre: vrei să mănânci pește? Du-te desară la băltoaca cea din marginea pădurii, vâra-ți coada-n apă și stai pe loc, fără să te miști, până spre ziuă; atunci smucește vârtos spre mal și ai să scoți o mulțime de pește, poate îndoit și-ntreit de cât am scos eu.

Ursul, nemaizicând nimic, aleargă-n fuga mare la băltoaca din marginea pădurii și-și vâra-n apă toată coada!

În acea noapte începuse a bate un vânt rece, de îngheța limba-n gură și chiar cenușa de sub foc. Îngheață zdravăn și apa din băltoacă, și prinde coada ursului ca într-un clește. De la o vreme, ursul, nemaiputând de durerea cozii și de frig, smucește o dată cu toată puterea. Și, sărmanul urs, în loc să scoată pește, rămâne fără de coadă!

Începe el acum a mormăi cumplit și-a sări în sus de durere; și-nciudat pe vulpe că l-a amăgit, se duce și-o ucidă în bătaie. Dar șireata vulpe știe cum să se ferească de mânia ursului. Ea ieșise din vizuină și se vârase în scorbură unui copac din apropiere; și când văzu pe urs că vine fără de coadă, începu a striga:

— Hei cumătre! Dar ți-au mâncat peștii coada, ori ai fost prea lacom și-ai vrut să nu mai rămâie pești în baltă?

Ursul, auzind că încă-l mai ia și în râs, se supără și mai tare și se repede iute spre copac; dar gura scorburii fiind strâmtă, ursul nu putea să încapă înăuntru. Atunci el caută o creangă cu cârlig și începu a cotrobăi prin scorbură, ca să scoată vulpea afară, și să-i dea de cheltuială. Dar când apuca ursul de piciorul vulpii, ea striga:

— Trage, nătărăule! mie nu-mi pasă, că trași de copac!

Iar când anina cârligul de copac, ea striga:

— Valeu, cumătre! nu trage, că-mi rupi piciorul!

În zadar s-a necăjit ursul, de-i curgeau sudorile, că tot n-a putut scoate vulpea din scorbură copacului.

Și iată așa a rămas ursul păcălit de vulpe!

Croitorașul cel viteaz

după Frații Grimm

Într-o zi, pe când croitorașul cosea de zor lângă fereastră, pe stradă trecea o țărancă, iar aceasta striga în gura mare: „Dulcețuri de vânzare! Dulcețuri de vânzare!”. Auzind-o, eroul nostru a decis să cumpere câte ceva din bunătățile scoase la vânzare de către femeie. După aceea, a uns o felie de pâine cu dulceață și a lăsat-o pe masă, gândindu-se că o va savura imediat după ce-și va termina treaba.

Însă ce să vezi, mirosul dulceții a trezit la viață muștele de pe tavan, care au invadat de îndată bucata de pâine. Supărat, băiatul a luat o cârpă și a început să lovească insectele. După prima lovitură, croitorașul a constatat că șapte suflete zăceau cu picioarele în sus, lucru ce l-a satisfăcut pe deplin.

În urma acestui eveniment important, ce nu trebuia ținut ascuns, croitorașul și-a croit un brâu gros, brodat cu litere mari: ȘAPTE DINTR-O LOVITURĂ, după care a

decis să plece în lumea mare, luând cu el doar o bucată de brânză și o pasăre ce fusese prinsă în tufișuri.

Drumul pe care a apucat croitorașul ducea spre un deal, unde s-a întâlnit cu un uriaș. Eroul nostru l-a invitat pe uriaș să-l însoțească la drum, însă acesta, îndoindu-se de calitățile flăcăului, l-a supus unor probe deloc ușoare: l-a pus să zdrobească o piatră până scoate apă din ea, iar croitorașul a scos bucata de brânză din buzunar, scurgând-o de zer; l-a pus să arunce o piatră, dar eroul nostru a scos pasărea din buzunar și i-a dat drumul.

După cele două probe de foc, uriașul l-a rugat pe eroul nostru să-l ajute la căratul unui stejar. Croitorașul s-a ascuns între crengi, dând doar senzația că duce în brațe un pom, în timp ce uriașul ținea de trunchiul pomului.

Văzându-l așa viteaz, uriașul l-a invitat la peștera uriașilor. Aici, matahala l-a condus pe musafirul său în dreptul unui pat mare, invitându-l să doarmă. Cum patul era prea mare, eroul nostru a ales doar un colțișor. La miezul nopții, gazda, crezând că tânărul doarme dus, s-a sculat, a luat un drug de fier și a lovit patul până l-a făcut bucăți. Acum era fericit crezând că a scăpat de micul viteaz.

În ziua următoare, uriașii au plecat în pădure fără să-și mai amintească de croitoraș, însă acesta s-a trezit odihnit și le-a luat urma. Când l-au văzut, uriașii s-au speriat atât de tare încât au luat-o la fugă de frică.

Văzându-și de drum, viteazul nostru a ajuns la curtea unui palat mare. Simțindu-se obosit, s-a întins pe iarbă, căzând într-un somn adânc.

Împăratul acestui ținut, l-a rugat pe croitoraș să intre în armata sa, apărându-l în caz de război. Croitorașul a acceptat, primind astfel o casă frumoasă, dar și iscând invidia celorlalte căpetenii de oști.

Temându-se de posibilitatea de a-și pierde luptătorii cei mai buni din cauza croitorașului, împăratul a decis să-l trimită într-o misiune să le vină de hac celor doi uriași ce îi aduseseră mari pagube. Dacă va duce această misiune la bun sfârșit, croitorașul se va alege cu jumătate de împărăție și cu fata împăratului. Despre cum a reușit în misiunea sa, cât și despre tactica de atac a croitorașului viteaz și inteligent, vă las să descoperiți singuri, căci altfel aș spulbera tot farmecul și suspansul operei de față.

Victoria croitorașului în fața celor doi uriași nu l-a determinat pe împărat să-și țină promisiunea făcută ci dimpotrivă, l-a rugat din nou pe flăcău să-l scape de un inorog și de un porc mistreț. Și de această dată croitorașul a ieșit învingător. A câștigat astfel jumătate din împărăție și a obținut mâna fetei de împărat.

Tânăra, auzindu-și însă soțul vorbind noaptea în somn, a descoperit că nu se trage dintr-un neam ales, ci e un simplu croitor. Descoperirea a supărat-o nespus de tare. L-a rugat pe tatăl ei să o scape de el. Împăratul împreună cu a lui fiică au pus la cale ca noaptea, când croitorașul va dormi buștean, slugile lor să-l lege și să-l trimită cu o corabie în lumea largă.

Împăratul găsi multe cuvinte de mângâiere și la urmă îi zise:

— Nu te mai prăpădi atât cu firea, fata mea! La noapte caută de lasă deschisă ușa de la iatac. Slugile mele vor sta de veghe afară, și de îndată ce-l va cuprinde somnul pe bărbatul tău, să le dai de veste. Într-o clipă l-or lega fedeleș, să n-aibă cum se împotrivi, și după aia l-or duce pe-o corabie, care o pleca cu el în lume. Iar așa o să i se piardă urma.

Tânăra împărăteasa fu mulțumită de spusele tatălui ei și, la rândul-i, îi zise că va face întocmai cum a sfătuit-o. Se întâmplă ca o slugă să audă tot ce puseseră dânșii la cale. Cum îi era credincioasă tânărului domnitor și-l iubea, îi destăinui tot ce se uneltise împotriva lui.

— Dacă așa-i vorba, las' că am să pun eu capăt tuturor urzelilor acestora! răspunse croitorașul.

Și ca și când nimic n-ar fi știut, când veni seara, se culcă la ora obișnuită, alături de împărăteasă. Așteptă ea cu inima friptă să-l vadă adormit, și când socoti că doarme de poți tăia lemne pe el, se dădu jos din pat, deschise ușa iatacului și se culcă la loc. Atunci croitorașul, care se prefăcea numai că doarme, începu să răcnească:

— Băiete, ia apucă-te de-mi coase pieptarul și-mi cârpește nădragii, că de nu, îndată te ating cu cotul peste urechi! Am doborât eu șapte dintr-o lovitură, le-am făcut de petrecanie la doi uriași, am prins un inorog și-un mistreț, și crezi c-o să mă tem de nevolnicii ăștia care stau și pândesc după ușa iatacului?

Auzindu-i vorbele, care te puteau baga în răcori, nu altceva, slugile se-nfricoșară de moarte și-o luară la sănătoasa, de parcă le-ar fi gonit din urmă o oaste de sălbatici.

De atunci, nimeni nu mai cuteză să-i caute pricină. Și uite așa s-a întâmplat c-a rămas croitorașul nostru pe tronul împărătesc până la sfârșitul zilelor lui.

Scufița Roșie

după Frații Grimm

A fost odată o fetiță frumoasă pe care toata lumea o iubea. Într-o zi, bunica sa i-a făcut cadou o bonetă roșie. De atunci toată lumea o striga Scufița Roșie.

Într-o zi, mama Scufiței a trimis-o la bunica ei să îi ducă un coș cu mâncare. Pe drum, Scufița Roșie s-a întâlnit cu lupul cel rau. Lupul a întrebat-o unde merge, iar ea a răspuns că merge la bunica ei să îi ducă un coș cu mâncare. Acesta îi spune Scufiței Roșii să culeagă niște flori ca să îi facă un buchet bunicii. Ea îl ascultă.

Lupul o întreabă unde stă bunica și Scufița îi răspunde că în mijlocul pădurii. Acesta se repede să meargă la bunicuța acasă. Când ajunge la ușa ei, își face vocea pițigăiată și bunica îl lasă să intre, crezând că este Scufița Roșie.

Lupul o înghite de vie, se îmbracă cu hainele bunicii și se bagă sub pătura ei. Când Scufița ajunge în sfârșit la casa bunicii, lupul o primește în casă.

Fata îl întreabă de ce are ochii așa de mari, iar el îi răspunde că are ochii mari ca să o vadă mai bine. Scufița Roșie îl întreabă de ce are urechile așa mari, iar el îi răspunde că are urechile mari ca să o audă mai bine. Apoi îl întreabă de ce are gura așa mare și îi răspunde că are gura mare ca să o poată mânca mai bine.

Lupul a înghițit-o și pe Scufița Roșie. Pădurarul era în trecere pe acolo și se gândește să intre să vadă ce face bunicuța. Îl vede pe lup și îl împușcă pe loc, apoi îi taie burta să vada de ce este așa de mare. Scufița Roșie și bunicuța ies de acolo tefere și nevătămate.

Scufița Roșie îi dă coșul bunicii. Pădurarul o duce pe Scufița Roșie acasă la mama ei și îi spune ce s-a întâmplat.

Limba românească

de Gheorghe Sion

Mult e dulce și frumoasă
Limba ce-o vorbim,
Altă limbă-armonioasă
Ca ea nu găsim.

Saltă inima-n plăcere
Când o ascultăm,
Și pe buze-aduce miere
Când o cuvântăm.

Românașul o iubește
Ca sufletul său,
Vorbiți, scrieți românește,
Pentru Dumnezeu.

Frați ce-n dulcea Românie
Nașteți și muriți,
Și-n lumina ei cea vie
Dulce viețuiți!

De ce limba românească
Să n-o cultivăm?
Au voiți ca să roșească
Țărna ce călcăm?

Limba, țara, vorbe sfinte
La strămoși erau;

Vorbiți, scrieți românește,
Pentru Dumnezeu!

Legenda licuriciului

Se zice că odată bunul Dumnezeu a coborât din cer pe pământ și a luat cu sine câțiva îngeri ca să le arate și lor lumea în care trăiesc oamenii.

Îngerilor, umblând încolo și înapoi, le plăcu tare mult lumea oamenilor și mai cu seama unuia, încât la despărțire începu a plânge în hohot, de-i curgeau lacrimile vale.

După ce se despărțiră de pământ, înălțându-se sus la cer, Dumnezeu i-a întrebat ce au văzut ei mai frumos și ce le-a plăcut cel mai mult. Îngerii răspunseră că bisericile frumoase, călugării îmbrăcați în haine potrivite, codrii cu frunza verde, florile mirositoare, numai unul nu-i răspunse nimic și sta trist și îngândurat.

Îl întreabă Dumnezeu și pe acesta de ce e atât de trist și de îngândurat.

— Mi-e frică că mă vei certa! îi răspunse Îngerul.

— Nu-ți fie frică de nimic! îi zise Dumnezeu, căci de una și aceeași soartă vă veți bucura toți!

Îngerul, căzând în genuchi dinaintea lui Dumnezeu, cu ochii scăldați în lacrimi, îi zise:

— Doamne! sunt trist și amărât că ochii unei pământene mi-au picat așa de dragi, că nu-i chip să-i mai uit vreodată, fiind așa de frumoși cum n-am mai văzut niciodată!

— Și ai cui erau? întreabă Dumnezeu.

— Ai unei păstorite ce păștea oi albe pe un câmp verde!

— Și ai grăit ceva cu ea? întreabă iarăși Dumnezeu.

— Da! Căci îmi căzuse dragă și i-am spus că mi-aș da viața mea Îngerească pentru ochii ei albaștri ca cerul înseninat.

Auzind Dumnezeu cele spuse, începu a se gândi, și din om cu fața senină și fruntea curată se prefăcu într-un moșneag îngândurat cu fruntea creață. Și, cum mergeau așa, înălțându-se cu toți încetinel către scaunul dumnezeiesc, ajungând la marginea cerului, Dumnezeu îi opri în loc și le zise:

— Știu că dacă veți merge în cer și vă veți întâlni cu ceilalți îngeri, veți povesti despre lucrurile pământene, și fiindcă lucrurile acestea nu-i iertat să le știe și cei din cer, vă opresc pe toți aici!

Și cum rosti cuvintele acestea, Dumnezeu i-a prefăcut pe toți în stele luminoase, lucind de fericire că ele pot vedea lumea pământească.

Îngerul îndrăgostit, prefăcut și el în stea, nu lucea de bucurie, ci mereu scăpăra, aruncând scânteii de foc asupra celorlalte stele.

Dumnezeu, văzând că din asta are să se întâmple neînțelegeri între stele, a luat steaua plângătoare și, dezlipind-o de pe cer, i-a dat drumul spre pământ, aruncând-o atât de tare, că în cădere a umplut de scânteii întreg câmpul unde fata cu ochi albaștri era cu oile.

Scânteile acelea nu s-au stins, ele s-au făcut licurici, pentru a nu-i pieri urma îngerului îndrăgostit de fata pământească.

De atunci a trecut multă vreme, dar și acum se povestește că licuricii nu sunt altceva decât scânteii din steaua aruncată de pe cer.

Turtița fermecată

poveste rusească

A fost odată un moș și o babă. Într-o zi, moșul o rugă pe babă:

— Ia să-mi faci, babo, o turtiță!

— Din ce să-ți fac? Nu mai avem făină.

— Ia mai strânge și tu pe fundul lăzii, mai mătură prin cămară și ai să aduni făină cât îți trebuie pentru o turtiță.

Baba strânse de pe fundul lăzii, mătură prin cămară și adună vreo doi pumni de făină. Frământă un aluat cu smântână, făcu o turtiță și o băgă în cuptor. După puțin timp scoase din cuptor turtița rotunjoară, rumenă și frumoasă. Baba o puse pe fereastră să se mai răcească.

Turtița stătu ce stătu pe fereastră și apoi se rostogoli pe laviță, de pe laviță pe dușumea, de pe dușumea spre ușă. Sări peste prag în tindă, din tindă în prispă, de pe prispă în curte, din curte spre poartă, de acolo pe drum și se rostogoli mai departe și mai departe. Cum se rostogolea ea pe drum, numai ce-i iese în cale un iepure:

— Turtiță, turtiță, am să te mănânc!

— Nu mă mânca ochiosule, stai să-ți cânt un cântecel frumos pe care-l știu numai eu. O să-ți placă foarte mult, spuse turtița și începu să cânte:

Eu sunt turtița umflată
De prin ladă adunată
Din cămară măturată
În cuptor sunt rumenită
Pe fereastră sunt răcită.
Pe bunic l-am păcălit
De bunica am fugit
Și de tine fug îndată, lepuraș urechiat.

Și se rostogoli mai departe, chiar sub nasul iepurașului. Cum se rostogolise ea pe drum, numai că-i iese în cale un lup.

— Turtuță, turtiță, am să te mănânc!

— Nu mă mânca, lupule, stai să-ți cânt un cântecel:

Eu sunt turtița umflată
De prin ladă adunată
Din cămară măturată
În cuptor sunt rumenită
Pe fereastră sunt răcită.
Pe bunic l-am păcălit
De bunica am fugit.
Și pe urmă am lăsat lepurașul urechiat.

Geaba lupul cască gura

Fug de el, mă dau de-a dura.

Și se rostogoli mai departe chiar sub nasul lupului. Cum se rostogolea ea prin pădure, numai ce-i iese în cale un urs:

— Turtiță, turtiță, ia stai să te mănânc!

— Cum ai să mă mănânci tu, picioare strâmbe?

Pe bunic l-am păcălit

De bunica am fugit

Și în urmă am lăsat

Iepurașul urechiat.

Geaba lupul cască gura

L-am lăsat m-am dus de-a dura

Nu mă tem cât de puțin

Căci fug și de Moș Martin.

Și se rostogoli din nou chiar sub nasul ursului. Se rostogoli ea ce se rostogoli, numai ce-i iese în cale o vulpe:

— Bună ziua, turtiță! Ce frumoasă și rumenită ești. Încotro mergi?

Turtița se bucură că s-a găsit cineva s-o laude, se opri și începu să cânte:

Eu sunt turtița umflată

De prin ladă adunată

Din cămară măturată

În cuptor sunt rumenită

Pe fereastră sunt răcită.

Pe bunic l-am păcălit

De bunica am fugit

Și în urmă am lăsat iepurașul urechiat.

Geaba lupul cască gura

L-am lăsat m-am dus de-a dura

Nu mă tem cât de puțin

Am fugit de Moș Martin

Și de nimeni nu îmi pasă

Fug eu și de vulpe, lasă.

— Îți mulțumesc, turtiță, i-a spus vulpea. Frumos cântecel! L-aș mai asculta odată! Așază-mi-te pe limbă și mai cântă-mi-l pentru cea din urmă oară.

Turtița sări pe limba vulpii, iar vulpea hap: o înghiți!

Cei trei purceluși

după James Orchard Halliwell-Phillipps sau Serghei Mihailov

Au fost odată ca niciodată trei purceluși care trăiau împreună cu părinții lor. Deși erau încă purceluși, ei crescuseră îndeajuns ca să pornească în lume, să-și găsească norocul.

Au plecat ei de acasă și au mers ce au mers până ce primul purceluș s-a simțit tare obosit. Tocmai atunci a trecut pe lângă ei un om cu o căruță plină de fân, iar primul purceluș le-a zis fraților săi:

— Eu mă opresc aici. Fânul este ușor și moale ca să-mi fac o căsuță cum îmi place.

Ceilalți doi frați l-au îmbrățișat și au plecat la drum. La un moment dat, al doilea purceluș s-a simțit obosit și văzând că trece pe lângă el un om cu căruța plină de lemne, i-a spus fratelui lui:

— Lemnul acesta este numai bun pentru căsuța mea, așa că mă opresc aici.

Cel de-al treilea purceluș și-a continuat drumul până a ajuns la un pietrar, care făcea piatră de construit. Purcelușul s-a gândit că piatra este cea mai potrivită ca să-și facă o căsuță rezistentă.

Noaptea, în timp ce primul purceluș s-a așezat confortabil în patul lui de fân, a auzit un zgomot afară. S-a uitat prin pereții de paie ai căsuței și a început să tremure de frică, căci afară era un lup mare și flămând. Lupul a început să-l roage pe purceluș să-i deschidă ușa, dar la refuzul acestuia, a tras aer puternic în piept și a suflat peste

căsuță. Fânul a zburat în toate părțile, iar purcelușul, profitând de neatenția lupului a luat-o la fugă spre casa celui de-al doilea purceluș.

A doua seară, în timp ce ambii frați se aflau la masă, au auzit zgomot afară. S-au uitat prin fereastra căsuței de lemn și s-au îngrozit când au văzut lupul cel mare și flămând. Lupul a început să-i roage să deschidă ușa, dar la refuzul purcelușilor a tras aer puternic în piept și a suflat peste căsuță. Căsuța de lemn a rămas aproape neclintită. Dar când lupul a încercat și a doua oară să sufle peste căsuță, lemnele au zburat în toate părțile, iar cei doi purceluși au profitat de neatenția lupului și au luat-o la fugă spre casa celui de-al treilea purceluș.

Seara următoare, cei trei frați își încălzeau picioarele la focul din sobă. Au auzit un zgomot afară și s-au îngrozit de frică când l-au văzut pe lupul cel mare mai flămând ca niciodată. Lupul a început să-i roage să deschidă ușa, dar la refuzul purcelușilor a tras aer puternic în piept și a suflat peste căsuță. Dar căsuța nu s-a dărâmat. Lupul a încercat și a doua, și a treia oară, dar tot degeaba, căsuța a continuat să rămână neclintită. Enervat peste măsură și epuizat de atâta suflat, lupul s-a cățarat pe acoperișul casei și a coborât pe coș. Între timp însă, purcelușii văzând că nu au nicio scăpare, au pus pe foc un ceaun mare plin cu apă.

Când lupul s-a cățarat pe coș, apa era fierbinte, când a început să coboare de-a lungul coșului apa clocotea, iar când a ajuns jos, a aterizat direct în ceaunul cu apă fiartă. Lupul, urlând de durere, a luat-o la fugă prin căsuță și apoi a țâșnit prin perete direct spre pădure, de unde nu s-a mai întors niciodată.

Purcelușii, știindu-se în siguranță de acum încolo, au construit o altă casă mai mare, cu pereții din piatră, cu masa și dulapul din lemn și cu paturi din fân moale. Era cea mai bună casă din lume și ei au trăit în ea fericiți pentru totdeauna.

Degețica

după H.C.Andersen

A fost odată o femeie tare sărmană, care suferea din pricină că nu avea și ea un copil. Într-o zi, o zână bătrână și bună la suflet se milostivi de ea și-i dăruie o sămânță, spunându-i:

— Pune-o la încolțit într-un ghiveci, iar din ea o să crească o floare magică, între petalele căreia vei găsi copilășul mult dorit!

Femeia merse cu sămânța acasă, o puse în pământ într-un ghiveci, așa cum o învățase zâna, apoi o udă și o îngrijea cu drag. Curând, din pământ răsări o floare deosebită, iar în bobocul ei se afla o fetiță. Femeia nu mai putea de fericire! Și, de vreme ce copilă nu era mai mare decât un deget, îi spuse Degețica.

Noapte de noapte, fetița dormea lângă geam, în pătuțul ei încropit dintr-o scoică.

Dar, într-una din nopți, o pocitanie de broască intră pe geam și dădu peste fetița adormită. O fură cu tot cu pătuț și o duse la sălașul ei, aflat pe malul lacului din apropiere.

— Ce soție pe cinste ai să-i fii feciorului meu! îi spuse broasca.

Sărmana Degețica n-ar fi vrut deloc să ajungă soția unui broscoi! Așa că, ajutată de un peștișor, care rupse tulpina frunzei de nufăr pe care fusese lăsată, reuși să scape de broaște. Peștișorul o duse la mal, într-un loc în care trăia o șoricioaică bătrână. Aceasta se bucură nespuse s-o primească în casa ei, iar fata se și apucă să o ajute în gospodărie.

Peste ceva vreme, un sobol începu să-și facă drum din ce în ce mai des pe la casa bătrânei, și asta pentru că îi plăcea cum cânta Degețica. Într-o bună zi, sobolul îi mărturisi fetei că și-ar dori-o de nevastă și o duse să-i viziteze tunelurile.

Dar, când văzu încăperile întunecoase, Degețica știu pe dată că nu va putea trăi în labirintul acela de sub pământ. Prietena fetiței, o rândunică, o ajută să scape de sobol, purtând-o în zbor spre un tărâm fermecat.

Ajunsă acolo, Degețica întâlnește un prinț chipeș, de statura ei, și amândoi se îndrăgostiră unul de celălalt. Curând se căsătoriră și trăiră fericiți până la adânci bătrâneți!

Punguța cu doi bani

după Ion Creangă

Era odată o babă și un moșneag. Baba avea o găină, iar moșneagul un cocoș. Găina babei se oua de câte două ori pe zi și baba mânca o mulțime de ouă; iar moșneagului nu-i da nici unul. Moșneagul într-o zi își pierdu răbdarea și zise:

— Măi babă, mănânci ca în târgul lui Cremene. Ia dă-mi și mie niște ouă, ca să-mi prind pofta măcar.

— Da' cum nu! zise baba, care era foarte zgârcită. Dacă ai poftă de ouă, bate și tu cocoșul tău, să facă ouă, și-i mânca; că eu așa am bătut găina, și iat-o cum se ouă.

Moșneagul, pofticios și hapsân, se ia după gura babei și, de ciudă, prinde iute și degrabă cocoșul și-i dă o bataie bună, zicând:

— Na! ori te ouă, ori du-te de la casa mea; ca să nu mai strici mâncarea degeaba.

Cocoșul, cum scăpă din mâinile moșneagului, fugi de-acasă și umbla pe drumuri, bezmetec. Și cum mergea el pe-un drum, numai iată găsește o punguță cu doi bani. Și cum o găsește, o și ia în clonț și se întoarce cu dânsa către casa moșneagului. Pe drum se întâlnește c-o trăsură c-un boier și cu niște cucoane. Boierul se uită cu băgare de seamă la cocoș, vede în clonțu-i o punguță și zice vizitiului:

— Măi! ia dă-te jos și vezi ce are cocoșul acela în plisc.

Vizitiul se dă iute jos din capra trăsurii, și c-un fel de meșteșug, prinde cocoșul și luându-i punguța din clonț o dă boierului. Boierul o ia, fără păsare o pune în buzunar și pornește cu trăsura înainte. Cocoșul, supărat de asta, nu se lasă, ci se ia după trăsură, spunând neîncetat:

Cucurigu! boieri mari,

Dați punguța cu doi bani!

Boierul, de ciudă, când ajunge în dreptul unei fântâni, zice vizitiului:

— Mă! ia cocoșul ăsta obraznic și-l dă în fântâna ceea.

Vizitiul se dă iarăși jos din capră, prinde cocoșul și-l azvârle în fântână! Cocoșul, văzând această mare primejdie, ce să facă? Începe-a înghiți la apă; și-nghite, și-nghite, până ce-nghite toată apa din fântână. Apoi zboară de-acolo afară și iarăși se ia după trăsură, zicând:

Cucurigu! boieri mari,
Dați punguța cu doi bani!

Boierul, văzând aceasta, s-a mirat cumplit și a zis:

— Mă! da' al dracului cocoș e ăsta! Ei, las' că ți-oi da eu ție de cheltuială, măi crestatule și pintenatule!

Și cum ajunge acasă, zice unei babe de la bucătărie să ia cocoșul, să-l azvârle într-un cuptor plin cu jărat și să pună o lespede la gura cuptorului. Baba, câinoasă la inimă, face cum i-a zis stăpânu-său. Cocoșul, cum vede și astă mare nedreptate, începe a vărsa la apă; și toarnă el toată apa cea din fântână pe jaratic, până ce stinge focul de tot, și se răcorește cuptorul; ba încă face ș-o apăraie prin casă, de s-a îndrăcit de ciudă hârca de la bucătărie. Apoi dă o bleandă lespezii de la gura cuptorului, iese teafăr și de-acolo, fuga la fereastra boierului și începe a trânti cu ciocul în geamuri și a zice:

Cucurigu! boieri mari,
Dați punguța cu doi bani!

— Măi, că mi-am găsit beleaua cu dihania asta de cocoș, zise boierul cuprins de mirare. Vizitiu! Ia-l de pe capul meu și-l zvârle în cireada boilor ș-a vacilor; poate vreun buhai înfuriat i-o veni de hac; l-o lua în coarne, și-om scăpa de supărare.

Vizitiul iarăși ia cocoșul și-l zvârle în cireadă! Atunci, bucuria cocoșului! Să-l fi văzut cum înghițea la buhai, la boi, la vaci și la viței; pân-a înghițit el toată cireada, ș-a făcut un pântece mare, mare cât un munte! Apoi iar vine la fereastră, întinde aripile în dreptul soarelui, de întunecă de tot casa boierului, și iarăși începe!

Cucurigu! boieri mari,
Dați punguța cu doi bani!

Boierul, când mai vede și astă dădănaie, crăpa de ciudă și nu știa ce să mai facă, doar va scăpa de cocoș. Mai stă boierul cât stă pe gânduri, până-i vine iarăși în cap una.

— Am să-l dau în haznaua cu bani; poate va înghiți la galbeni, i-a sta vreunul în gât, s-o îneca și-oi scăpa de dânsul.

Și, cum zice, umflă cocoșul de-o aripă și-l zvârle în zahnaua cu bani; căci boierul acela, de mult bănărit ce avea, nu-i mai știa numărul. Atunci cocoșul înghite cu lăcomie toți banii și lasă toate lăzile pustii. Apoi iese și de-acolo, el știe cum și pe unde, se duce la fereastra boierului și iar începe:

Cucurigu! boieri mari,

Dați pungața cu doi bani!

Acum, după toate cele întâmplate, boierul, văzând că n-are ce-i mai face, i-azvârle pungața. Cocoșul o ia de jos cu bucurie, se duce la treaba lui și lasă pe boier în pace. Atunci toate păsările din ograda boierească, văzând voinicia cocoșului, s-au luat după dânsul, de ți se părea că-i o nuntă, și nu altceva; iar boierul se uita galeș cum se duceau păsările și zise oftând:

— Ducă-se și cobe și tot, numai bine că am scăpat de belea, că nici lucru curat n-a fost aici!

Cocoșul însă mergea țăntoș, iar păsările după dânsul, și merge el cât merge, până ce ajunge acasă la moșneag, și de pe la poartă începe a cânta: „Cucurigu! cucurigu!”. Moșneagul, cum aude glasul cocoșului, iese afară cu bucurie; și, când își aruncă ochii spre poartă, ce să vadă? Cocoșul său era ceva de speriat! elefantul ți se părea purice pe lângă acest cocoș; și-apoi în urma lui veneau cârduri nenumărate de păsări, care de care mai frumoase, mai cucuiete și mai bogate. Moșneagul, văzând pe cocoșul său așa de mare și de greoi, și înconjurat de-atâta amar de gaițe, i-a deschis poarta. Atunci cocoșul i-a zis:

— Stăpâne, așterne un țol aici în mijlocul ogrăzii.

Moșneagul, iute ca un prâsnel, așterne țolul. Cocoșul atunci se așază pe țol, scutură puternic din aripi și îndată se umple ograda și livada moșneagului, pe lângă păsări, și de cirezi de vite; iară pe țol toarnă o movilă de galbeni, care strălucea la soare de-ți lua ochii! Moșneagul, văzând aceste mari bogății, nu știa ce să facă de bucurie,

sărutând mereu cocoșul și dezmiardându-l. Atunci, iaca și baba vine nu știu de unde; și, când a văzut unele ca acestea, îi sclipeau răutăcioasei ochii în cap și plesnea de ciudă.

— Moșnege, zise ea rușinată, dă-mi și mie niște galbeni!

— Ba pune-ți pofta-n cui, măi babă! Când ți-am cerut ouă, știi ce mi ai răspuns? Bate acum și tu găina, să-ți aducă galbeni; c-așa am bătut eu cocoșul, știi tu din a cui pricină... și iaca ce mi-a adus!

Atunci baba se duce în poiată, prinde găina, o apucă de coadă și o ia la bătaie, de-ți venea să-i plângi de milă! Biata găină, cum scapă din mâinile babei, fuge pe drumuri. Și cum mergea pe drum, găsește și ea o mărgică ș-o înghite. Apoi repede se întoarce acasă la babă și începe de pe la poartă: „Cot, cot, cotcodac!”. Baba iese cu bucurie înaintea găinii. Găina sare peste poartă, trece iute pe lângă babă și se pune pe cuiabar; și, după vrun ceas de ședere, sare de pe cuiabar, cotcodăcind. Baba atunci se duce fuga, să vadă ce i-a făcut găina... Și, când se uită în cuiabar, ce să vadă? Găina se ouase o mărgică. Baba, când vede că și-a bătut găina joc de dânsa, o prinde ș-o bate, ș-o bate, păn-o omoară în bătaie! Și așa, baba cea zgârcită și nebună a rămas de tot săracă, lipită pământului. De-acu a mai mânca și răbdări prăjite în loc de ouă; că bine și-a făcut răs de găină și-a ucis-o fără să-i fie vinovată cu nimica, sărmana!

Moșneagul însă era foarte bogat; el și-a făcut case mari și grădini frumoase și trăia foarte bine; pe babă, de milă, a pus-o găinăriță, iar pe cocoș îl purta în toate părțile după dânsul, cu salbă de aur la gât și încălțat cu ciuboșele galbene și cu pinteni la călcâie, de ți se părea că-i un irod de cei frumoși, iar nu cocoș de făcut cu borș.

Crăiasa Zăpezii

după H.C.Andersen

Prima povestire: în care e vorba de o oglindă și de niște cioburi

Era odată un vrăjitor răutăcios, unul dintre cei mai răi, era chiar diavolul. Și vrăjitorul acesta a făcut o oglindă, dar nu era o oglindă ca toate oglinzile, fiindcă tot ce era frumos și bun dacă se oglindea în ea aproape că nici nu se vedea, în schimb, tot ce era urât se vedea în oglindă foarte limpede și chiar mai urât decât fusese.

Cele mai frumoase priveliști în oglindă parcă erau spanac fiert și cei mai buni oameni erau urâcioși sau ședeau cu capu-n jos. Fețele lor erau așa de schimonosite că nu le puteai cunoaște și dacă, de pildă, cineva, care avea o aluniță pe obraz, se uita în oglindă, alunița creștea și îi acoperea tot obrazul ca o pată neagră.

Când îi trecea cuiva prin minte vreun gând bun, în oglindă se arăta un rânjel, așa că vrăjitorul se bucura de născocirea lui. Toți cei care erau la școala lui de vrăjitorie - fiindcă trebuie să știți că avea o școală de vrăjitorie - spuneau în toate părțile că s-a săvârșit o minune; ziceau că abia acum se putea vedea cum arată într-adevăr lumea și oamenii. Umblau în toate părțile cu oglinda și în curând n-a mai rămas nici o țară și nici un om pe care să nu-i fi schimonosit oglinda aceea. Într-o bună zi s-a gândit el să se urce și în cer cu oglinda, ca să râdă de îngeri și de Dumnezeu. Dar cu cât se urca mai sus în văzduh, cu atât oglinda tremura și se strâmba și de-abia mai putea s-o țină. S-a urcat tot mai sus și mai sus și oglinda s-a strâmbat așa de tare și a tremurat așa de cumplit, încât i-a alunecat din mâini, a căzut pe pământ și s-a spart în mii și milioane de bucăți.

Dar acum oglinda a pricinuit nenorociri și mai mari, fiindcă unele bucăți erau cât un fir de nisip. Au zburat duse de vânt peste tot pământul și au intrat în ochii multor oameni. Celor cărora le intrau în ochi aceste cioburi vedeau toate lucrurile schimonosite, sau nu mai gândeau acum decât sucit și întortocheat, pentru că aceste cioburi păstrasera toate puterile rele pe care le avusese oglinda întreagă. Unii oameni s-au trezit cu câte un ciob în inimă și inima lor s-a prefăcut deodată într-un bulgăre de

gheață. Unele cioburi erau atât de mari, încât oamenii și-au făcut din ele geamuri; dar ferească Dumnezeu să te fi uitat la vreun prieten prin geamurile acelea!

Alte cioburi au ajuns ochelari, dar cei care purtau acei ochelari vedeau strâmb și judecau nedrept. Și mai erau încă multe cioburi în lume.

A doua povestire: Un băiețel și o fetiță

În orașul mare, în care sunt atâția oameni și atâtea case și n-au toți loc unde să-și facă o grădină, iar cei mai mulți trebuie să se mulțumească cu flori în glastre, erau și doi copii sărmani, care aveau o grădină puțin mai mare decât un vas cu flori. Nu erau frate și soră, dar se iubeau între ei ca și cum ar fi fost. Părinții lor locuiau în mansardele a două case alăturate. Erau așa de apropiate una de alta, încât streșinile mai că se atingeau, și cum ferestrele erau față în față puteai să treci de la o locuință la cealaltă.

Părinții pusese în streășină câte o cutie mare de lemn umplută cu pământ și sădiseră legume și verdețuri de care aveau nevoie la gătit. Mai sădiseră și câte un trandafir, câte unul în fiecare cutie. Pe urmă, ce s-au gândit ei, să pună cutiile de-a curmezișul peste streășină, așa că acum aproape că ajungeau de la o fereastră la cealaltă și erau ca două straturi. Păstăile de mazăre atârnavă peste marginile cutiilor și trandafirii își întindeau crengile pe deasupra și se împreunau făcând o boltă de flori și frunze. Cum cutiile erau foarte înalte și copiii știau că nu trebuie să se urce pe ele, aveau voie câteodată să se coboare pe fereastră și să stea pe scaunele dintre cutii, la umbra trandafirilor, și să se joace.

Iarna petrecerea asta se isprăvea. Geamurile erau înghețate. Copiii însă încălzeau pe sobă bănuți de aramă, îi lipeau de geamurile înghețate și deodată se ivea un rotocol străveziu și prin rotocol se uita, de la fiecare fereastră, câte un ochi drăgălaș și blând. Erau baietelel și fetița. Pe el îl chema Karl și pe ea Gretchen. Vara făceau numai un pas și erau unul lângă altul, iarna trebuiau să coboare și să urce o mulțime de scări și afară ninge.

— Au început să roiască albinele cele albe, zicea bunica

— Au și o regină? întrebă băiețelul, fiindcă știa că albinele adevărate au o regină.

— Da, au, spunea bunica. E acolo unde-i roiul mai des, e mai mare decât celelalte, dar nu stă mult pe pământ, se urcă în norii cei negri. Noaptea, ea pornește în zbor pe străzi și se uită pe fereastra în casă și atunci geamurile îngheață și se fac flori de zăpadă pe la ferestre.

— Da, da, am văzut, ziceau copiii și acum știau că e adevărat ce spunea bunica.

— Crăiasa Zăpezii vine și pe la noi? a întrebat odată fetița.

— Atâta-i trebuie, să vie! a răspuns baiețelul. Că o pun pe sobă și îndată se topește.

Bunica l-a mângâiat pe păr și a început o altă poveste. Seara, înainte de culcare, când era pe jumătate dezbrăcat, Karl s-a dus la fereastră, s-a urcat pe un scaun și s-a uitat prin rotocolul de pe geam. Afară începuse să ningă și un fulg, cel mai mare, s-a prins de marginea unei cutii de flori. Fulgul a crescut până s-a prefăcut într-o femeie îmbrăcată cu o rochie albă, care parcă era țesută din mii și mii de fulgi de zăpadă. Femeia era frumoasă și gîngășă, dar era de gheață, de gheață sclipitoare, și totuși era vie; ochii îi străluceau ca două steluțe, dar nu stăteau o clipă locului. Femeia a dat din cap și a făcut un semn cu mâna către fereastră. Băiețelul s-a speriat și s-a dat jos de pe scaun. I s-a părut că la geam bate din aripi o pasăre mare.

A treia povestire: Grădina femeii care știa să facă farmece

Ce s-a întâmplat oare cu Gretchen când Karl nu s-a mai întors? Unde s-o fi dus Karl? Nimeni nu știa. Băieții atâta știau: că își legase săniuța de o sanie mare, albă, și sania aceea s-a dus către bariera orașului. Nimeni nu știa unde-i și cei de-acasă plîngeau după el. Gretchen plîngea mai tare decât toți. Toți credeau că a murit, că s-a înecat în râul de la marginea orașului. A fost o iarnă lungă și tristă.

În sfîrșit, a sosit primăvara, cu raze calde de soare.

— Karl a murit, spunea Gretchen.

— Noi nu credem c-a murit, au spus razele de soare.
— A murit, a spus ea rândunelelor.
— Nu credem că a murit! au zis ele, și de la o vreme nici Gretchen n-a mai crezut.

Într-o dimineață ea s-a gândit:

— Am să-mi pun pantofii cei noi, roșii, pe care Karl încă nu i-a vazut, și am să mă duc la râu să-l întreb dacă știe ceva de el.

Era devreme de tot. Gretchen a sărutat-o pe bunică sa, care mai dormea, și-a pus pantofiorii roșii și s-a dus singurică la râu și l-a întrebat:

— E adevărat că mi-ai luat prietenul cu care mă jucam? Uite, îți dau pantofii mei roșii, numai să mi-l dai înapoi pe Karl.

Valurile făceau parcă niște semne ciudate. Și Gretchen și-a scos pantofii la care ținea mai mult decât la orice și i-a aruncat în apă. Pantofii însă au căzut prea aproape și valurile i-au adus la mal. Ai fi zis că râul nu voia să ia ce avea ea mai scump, deoarece Karl nu era la el. Gretchen a crezut că n-a aruncat pantofiorii destul de departe și atunci s-a suit într-o luntre care era legată în păpuriș. S-a dus până la capătul ei și a aruncat pantofii în apă. Luntrea însă nu era legată bine și, când Gretchen s-a repezit să arunce pantofii, s-a desprins de țărm și a pornit pe apă. Fetița, când a văzut așa, a vrut să se întoarcă și să sară pe mal, dar luntrea ajunsese acum departe și pornise pe râu în jos.

S-a ridicat și a început să se uite la malurile verzi. A mers ea cât a mers și a ajuns cu luntrea la o livadă de cireși, iar în mijlocul livezii era o căsuță cu ferestre roșii și albastre. Căsuța era acoperită cu paie și la ușă stăteau doi soldați de lemn cu pușca la umăr.

A zărit pe mal o babă care a chemat-o. A început să o pieptene, iar Gretchen a pierdut noțiunea timpului.

După asta, baba a dus-o pe Gretchen în grădină. Ce mireasmă și ce frumusețe era acolo! Toate florile de pe lume și din toate anotimpurile le găseai aici înflorite; nici o carte cu poze nu era mai frumoasă.

Gretchen a sărit în sus de bucurie și s-a jucat prin grădină până seara, când soarele s-a lăsat după cireși; apoi s-a culcat într-un pat cu perne de mătase roșie,

brodate cu toporași, și a dormit și a visat frumos, cum numai o crăiasă în ziua nunții visează.

A doua zi, Gretchen s-a jucat iar cu florile din grădină. Așa a trecut multă vreme. Gretchen cunoștea acum fiecare floare, dar, deși erau o mulțime, ei i se părea că lipsește una. Care anume nu știa. Iată însă că într-o bună zi s-a uitat mai bine la pălăria de soare pe care o purta baba și care era zugrăvită cu flori. A văzut printre florile zugrăvite și un trandafir, care era mai frumos decât toate celelalte. Baba uitase să șteargă de pe pălăria ei floarea atunci când surghiunise în pământ trandafirii din grădină.

— Cum? a spus Gretchen. Să nu fie oare aici nici un trandafir?

S-a dus repede în grădină și a căutat în toate straturile, dar n-a găsit nici un trandafir. Și atunci s-a așezat jos și a început să plângă. Lacrimile ei au căzut tocmai pe locul unde fusese îngropată tufa de trandafir, și când au udat țărâna, tufa a ieșit deodată din pământ, tot așa de înflorită ca atunci când fusese îngropată. Gretchen a îmbrățișat trandafirul, a sărutat florile și s-a gândit la trandafirii ei frumoși de-acasa și la Karl.

— De ce m-am oprit eu oare aici? a spus fetița. Eu voiam să-l caut pe Karl. Voi știți unde-i? a întrebat ea trandafirii. Ce credeți, a murit?

— Nu, n-a murit, au spus trandafirii. Noi am fost în pământ și în pământ sunt toți morții, dar Karl nu-i printre ei.

— Vă mulțumesc pentru ce mi-ați spus! a zis Gretchen și s-a dus la celelalte flori, s-a uitat în potirul fiecăreia dintre ele și a întrebat: nu știți unde-i Karl?

Motanul încălțat

după Charles Perrault

S-a întâmplat odată ca trei feciori de morar să primească moștenire după moartea tatălui lor o moară, un măgar și un motan. Moara i-a rămas celui mai vârstnic dintre feciori, măgarul mijlociului, iar motanul mezinului.

„Ce folos de la un motan?” gândi, amărât, mezinul. Frații mei vor putea să-și câștige pâinea cu ușurință, dar eu voi muri de foame.

— Nu fi trist, stăpâne! îi zise într-o bună zi motanul, cu glas omenesc. Fă-mi doar rost de o pereche de cizme, ca să pot umbla mai ușor prin păduri și câmpuri. Și-ți promit că n-are să-ți pară rău!

Nu trecu mult și motanul află că regele ieșise împreună cu fiica lui la plimbare cu trăsura. Așa că motanul alergă înaintea caleștii și le strigă țăranilor care strângeau fânul:

— Dacă vă întreabă regele ale cui sunt câmpurile acestea mănoase, să-i spuneți că sunt ale marchizului de Carabas. Altfel vă paște ștreangul! Ați înțeles?!

La auzul vorbelor motanului, țăranii se speriară strașnic. Astfel că atunci când se apropie trăsura regelui, aceștia făcură întocmai cum le poruncise motanul încălțat.

— Ale cui sunt câmpurile acestea? întrebă împăratul.

— Ale marchizului de Carabas! răspunseră-n cor țăranii.

— Marchizul ăsta pare a fi un gospodar foarte bun” îi spuse atunci regele fiicei sale.

Apoi, motanul îi porunci stăpânului să se scalde în râu când or trece pe acolo regele și prințesa.

Zis și făcut! Feciorul de morar își ascultă motanul. Și atunci când trăsura regelui se apropie de dâșii, se dezbracă și intră în apă. Iar motanul, care îi ascunse repede hainele, începu numaidecât să strige, cât îl țineau puterile:

— Ajutor! Marchizul de Carabas a fost jefuit! Hoții i-au furat îmbrăcămintea!

Auzind așa o grozăvie, regele dădu de îndată poruncă slugilor să-l ajute pe marchiz. Acesta fu scos din apă și i se dădu cel mai frumos costum regal. În hainele acelea dichisite, marchizul arăta și mai frumos decât fusese. Așa că prințesa se îndrăgosti de el de îndată, iar regele îl invită să facă împreună o plimbare cu trăsura lui. Între timp, motanul cel isteț plecă să i se închine unui căpcăun bogat, care era stăpânul de drept al câmpurilor mănoase pe lângă care trecuseră cu toții. Căpcăunul locuia într-un castel măreț, dar nespus de întunecat, undeva la poalele unor dealuri.

De îndată ce intră în castel, motanul făcu o reverență și îi spuse căpcăunului:

— N-am putut trece pe lângă frumusețea asta de castel fără să nu fac o vizită

Măriei Voastre. Mai cu seamă că am auzit că vă puteţi transforma în orice fel de animal. E adevărat? se prefăcu neştiutor motanul.

— Este adevărat! se grozăvi căpcăunul. Numeşte numai animalul şi voi intra pe dată în pielea lui!

— Aş vrea să vă transformaţi într-un leu fioros, dacă se poate, îi ceru motanul încălţat.

Căpcăunul prinse a râde înspăimântător, apoi se transformă într-un leu falnic. Motanul se sperie foarte tare când leul începu să ragă, dar se strădui să n-o arate. Şi atunci când căpcăunul reveni la înfăţişarea lui obişnuită, îi spuse:

— Mă plec smerit înaintea Măriei Voastre! Aşa o măiestrie n-am mai pomenit!

— Hă, hă!... Şi încă n-ai văzut nimic, se grozăvi şi mai abitir căpcăunul.

— Mă întreb însă dacă înălţimea voastră poate să se preschimbe şi într-un animal mic şi nevinovat. De exemplu, într-un şoricel, zise, mios, motanul. Dar poate că asta vă este mult prea greu...

— Mie?! zbieră căpcăunul. Eu pot să mă transform în orice. Priveşte numai şi învaţă!

Însă, de îndată ce căpcăunul se preschimbă într-un şoricel, motanul nu mai stătu nicio clipă pe gânduri: sări pe el şi-l înghiţi dintr-o singură suflare.

Iar atunci când caleaşca împăratului poposi la poarta castelului, motanul încălţat le ieşi în întâmpinare.

— Bine aţi venit, maiestate, în castelul marchizului de Carabas!

Apoi, spre uimirea tuturor, mai cu seamă a feciorului de morar, motanul încălţat îi pofti înăuntru, unde îi aştepta o masă îmbelşugată, aranjată după toate regulile artei.

Regele fu nespus de plăcut impresionat de bogăţia şi de gusturile desăvârşite ale marchizului de Carabas, aşa că îi zise:

— Dragă marchize, n-ai vrea să te însori cu fiica mea? Nu cred că ea ar avea ceva împotrivă...

Privind-o pe prinţesă cum îi zâmbea galeş, marchizul de Carabas încuviinţă pe dată, nevenindu-i să creadă ce noroc dăduse peste dânsul.

La puțină vreme, tinerii făcură o nuntă mare, care ținu trei zile și trei nopți încheiate. Eu doar am auzit de ea, și-mi pare tare rău că n-am fost și eu pe acolo, fiindcă se spune că s-au servit numai mâncăruri alese și băuturi fine.

Și uite așa se făcu că ajunse feciorul de morar ginerele regelui și mare sfetnic al luminăției sale.

Broasca țestoasă cea fermecată

după Petre Ispirescu

A fost odată un împărat care avea trei feciori. Când le-a venit și lor vremea de însurătoare, le-a zis împăratul:

— Dragii mei copii, v-ați făcut mari; mergeți de vă căutați ursitele, ca să intrați și voi în rândul oamenilor.

— Vorbele tale, tată, sunt pentru noi ca o icoană la care ne închinăm, răspunseră copiii și, după ce îi sărutară mâna, se gătiră, care mai de care, să plece mai curând.

Fiul cel mare se îmbracă cu hainele cele mai bune, adună o mică armată și luă suficienți bani.

Mergând spre răsărit, ajunse la curtea unui împărat care avea o fată, singură la părinți. O peți de la tatăl ei, împăratul, și învoiala se și făcu.

Asemenea și fiul mijlociu, după ce se dichisi și el cum știu mai bine, plecă înspre apus. Ajunse și el la curtea unui alt împărat, care de asemenea avea o fată. Se înțeleseră și iute, iute, se logodi și fiul cel mijlociu cu fata.

Pe fiul cel mai mic, însă, nu-l trăgea inima să plece în pețit. Dar nu avu încotro, căci tată-său îl trimitea întruna să caute a se căpătui și el. Luă și el niște haine, numai să nu zică cineva că nu s-a gătit, și de cheltuială... ce pe apă nu curge, și plecă și el, știi, cam în dorul lelii.

Dar unde să se ducă? Nici el, iacă, nu știa. Mișca și el picioarele a lene, unul după altul înaintea lui, numai să pară că umblă, apucă pe o cărare ce întâlnește în cale, și merse pe ea, fără să-și dea seama unde se duce. Când, ce să vezi d-ta? Poteca pe care apucase îl scoase drept la un eleșteu mare. În cale văzu o nuiă lungă de alun pe care o luă, așa, de florile mărului, fără să știe ce are să facă cu dânsa.

Ajungând pe marginea eleșteului, se așează și el acolo jos, și, privind cu nedumerire, ia așa numai ca să zică și el că face ceva, lovea cu nuiă prin apă, și făcea haz cum sar stropii. Apoi se gândi. El vedea că fiecare strop de apă, când pică înapoi în apă, se face câte un armean (cerc) împrejurul lui, și de ce merge se mărește, până ce intră iarăși de unde a ieșit, fără să se mai cunoască pe urmă nici locul unde a picat stropul, nici întinderea armeanului din jurul lui, ci totul rămânea ca mai-nainte, adică fața apei lucie ca o oglindă.

El era dus pe gânduri. Se uita și nu mai vedea, tot dădea cu nuiă în apă, și nu știa ce făcea. Nu mai simțea dacă este, ori nu mai este. Când, iată că o broască țestoasă ieșise pe luciul apei, și se uita galeș la dânsul. Unde lovea el cu nuiă, și unde se deschideau talazurile care înconjurau vârful nuiiei, acolo, țâș! și dânsa, și ochii de la el nu și-i mai lua.

Se uita la dânsul parcă să-l soarbă cu privirea. Dar el nu vedea, nu auzea. Atât era de dus cu mințile.

În cele din urmă, cum, necum, băgă de seamă că o broască țestoasă se ține după vârful nuiiei lui. Se uită și el la dânsa, și parcă îi zicea inima ceva, dar nu pricepu nimic.

Când se trezi bine din cugetările lui, văzu că soarele dă în asfințit. Se sculă binișor, fără să-i pese de ceva, și se duse acasă.

A doua zi iarăși așa făcu, fără să-i plesnească prin cap ceva, și fără să-și mai aducă aminte că plecase în peșit.

A treia zi, cum se sculă, plecă iarăși la marginea eleșteului. Pasămite îl trăgea ața la ursita lui.

Și cum stătea el acolo și se juca cu nuiă în apă, iar broasca țestoasă îi tot sărea pe dinainte și se uita la dânsul cu dor, își aduse aminte, la urma urmelor, că el era plecat în peșit, și că frații lui trebuiau să se întoarcă a doua zi cu logodnicele lor.

Tocmai când voi să se scoale și să plece spre a merge să-și încerce și el norocul, iată că broasca mai țâșni o dată, iar el își aruncă ochii la dânsa mai cu băgare de seamă. Se uită drept în ochii broaștei, și simți un nu știu ce, coala la inimioară, pare că îl săgetase ceva. Șezu iarăși jos. Ar fi voit să plece, dar parcă îl pironise cineva locului. Mai voi el să facă ceva cumva, așa ca să se depărteze, dar în zadar. Picioarele nu se mai mișcă, ca și când ar fi fost butucite.

Se miră de astă lăncezeală. Și, aruncând încă o privire spre broască, văzu ochii ei, care păreau că strălucesc de un foc ce simțea că îl atinge. Atunci își luă inima în dinți și strigă:

— Asta să fie logodnica mea.

— Îți foarte mulțumesc, dragul meu iubit, îi răspunse atunci broasca. Cuvântul tău a sfărâmat toate farmecele ce mă țineau înlănțuită. Tu ești ursitul inimii mele. Pe tine te voi urma cât voi avea viață în mine.

Se sperie oarecum fiul de împărat, când o auzi pe broască vorbind.

Broasca se dete de trei ori peste cap și se făcu o zână gingașă, și plăpândă, și frumoasă; cum nu se mai afla sub soare. Îi venea flăcăului, de drag, să o soarbă într-o lingură de apă. Dar se opri, și nu făcu nicio mișcare, ca să nu supere ori să îndărătnicească pe zână a veni după el, căci simți că, de acum înainte, fără dânsa nu va putea trăi.

Broasca intră iarăși în eleșteu, iar dânsul plecă la curtea împărătească. Mergea el, dar parcă-l tot oprea cineva în cale. I se părea că-l trage cineva de la spate de haine. El se tot întorcea de se uita înapoi. Nu vedea nimic, însă el își tot întorcea capul și se uita. Noroc că i se scurtase calea și ajunse acasă, căci, de ținea drumul mai lung, te mirai de nu rămânea cu gâtul strâmb, de atâta uitat înapoi.

Când ajunse și-i găsi pe toți ai lor adunați la tatăl său, începu să le povestească șiretenia celor ce i se întâmplase. Când ajunse să le spună că a zis broaștei: "Tu să fii logodnica mea", toți se umflară de râs deodată și începură a-l cam lua peste picior cu vorbe în doi peri și cu glume nesărate. Vru el să le spună cine a fost broasca, dar nu-i dădură răgaz, căci îi luau vorba din gură, și-l cam dădeau în târbăceală cu graiuri care mai de care păcălitoare.

Veniră unul după altul feciorii cei mai mari ai împăratului cu logodnicele lor. Ce e drept, și ele erau frumoase, hainele pare că le erau turnate pe dânsule. Fiecare își adusese zestre însemnată: robi, cai, căruțe ferecate; și le primise împăratul cum se cuvine împăraților și fiilor de împărați.

Ei, dacă se adunară la un loc, aduseră vorba iarăși despre broasca fratelui lor celui mai mic, și începură împreună cu logodnicele lor a grăi despre dânsul cam în dodii.

Fiul cel mic al împăratului dacă se duse și el să-și aducă logodnica, broasca cea țestoasă ieși din eleșteu la dânsul, se dete de trei ori peste cap și se făcu om ca toți oamenii. Vorbiră ce vorbiră, apoi fiul împăratului îi zise să se gătească să meargă. Atunci ea îi răspunse:

— Dragul meu logodnic, trebuie să știi că și eu sunt fată de împărat, și încă fată de împărat mare, și avut, și puternic. Dar blestematele de farmece ne-au acoperit palatele cu apa aceasta murdară, împărăția ne-au răpit-o dușmanii, și pe mine m-a făcut precum m-ai văzut.

Și făcând un semn cu mâna, apa eleșteului se trase într-o parte și într-alta, și în locul lui se văzură niște palate, strălucitoare de podoabe, încât la soare te puteai uita, dar la dânsule ba. Aurul cu care erau poleiți stâlpii și ciubucele de pe lângă streășină licărea de-ți lua ochii.

Zâna îl luă de mână pe fiul împăratului și intră în palat. Vezi că el făcu ochii mari, ca unul ce nici dânsul, deși era fecior de împărat, nu mai văzuse asemenea scumpeturi...

Zâna porunci și trase la scară o căruță ferecată în aur, cu patru cai de mâncau foc. Căruța era împodobită cu pietre nestemate de sclipeau în fața soarelui ca cine știe ce lucru mare. Ei se urcară. Cum se puse el lângă dânsa, un luceafăr se așeză pe fruntea ei, și așa strălucea de orbea pe cei ce se uitau asupra dâșilor.

Amândoi erau îmbrăcați cu niște haine scumpe și foarte frumoase. Caii porniră. Dar zburau de parcă n-atingeau pământul, iar nu că mergeau. Într-o clipă ajunseră la împăratul, tatăl băiatului, care îl aștepta și se ciudea de atâta întârziere.

Când îi văzură, toți înțelesesă că aceasta era femeie de pe alte tărâmurii, și-l laudară pe fiul de împărat pentru o așa nimerită și neașteptată alegere. Frații cei mai

mari se uitau la ea cu uimire, văzând atâta frumusețe și atâta bogăție. Mai mare strălucire și gingășie ca aceasta nu se mai văzuse sub soare și pe la dâșii până atunci. Începură a-și da coate, a-și veni în cunoștință și a se căi că făcuseră haz de ce făcuseră de fratele lor.

Atunci mulțimea, cu mic, cu mare, și împăratul împreună cu dânsa, strigară într-un grai, că acești soți să-i domnească de acum înainte. Împăratul se coborî din scaun și se urcă fiul cel mic cu soția sa.

Această împărăteasă cu rostul ei cel blajin, cu purtarea cea cumpătată se făcu de o iubiră până și cumnatele ei. Iară fiul împăratului, cu agerimea minții lui, cu înțelepciunea cea firească și cu povețele împărătesei, soția lui, domni în pace, în liniște și în veselie toată viața lui.

Fata babei și Fata moșneagului

după Ion Creangă

Erau odată un moșneag și-o babă; și moșneagul avea o fată, și baba iar o fată. Fata babei era slută, leneșă, țăfnoasă și rea la inimă; dar, pentru că era fata mamei, se alinta cum s-alintă cioara-n laț, lăsând tot greul pe fata moșneagului. Fata moșneagului însă era frumoasă, harnică, ascultătoare și bună la inimă. Dumnezeu o împodobise cu toate darurile cele bune și frumoase. Dar această fată bună era oropsită și de sora cea de scoarță, și de mama cea vitregă; noroc de la Dumnezeu că era o fată robace și răbdătoare; căci altfel ar fi fost vai și-amar de pielea ei.

Fata moșneagului la deal, fata moșneagului la vale; ea după găteje prin pădure, ea cu tăbuietul în spate la moară, ea, în sfârșit, în toate părțile după treabă. Cât era ziulica de mare, nu-și mai strângea picioarele; dintr-o parte venea și-n alta se ducea. Și-apoi baba și cu odorul de fiică-sa tot cârtitoare și nemulțumitoare erau. Pentru babă, fata moșneagului era piatră de moară în casă; iar fata ei — busuioc de pus la icoane.

Când se duceau amândouă fetele în sat la șezătoare seara, fata moșneagului nu se încurca, ci torcea câte-un ciur plin de fuse; iar fata babei îndruga și ea cu mare ce câte-un fus; și-apoi, când veneau amândouă fetele acasă noaptea târziu, fata babei sărea iute peste pârleaz și zicea fetei moșneagului să-i dea ciurul cu fusele, ca să-l ție până va sări și ea. Atunci fata babei, vicleană cum era, lua ciurul și fuga în casă la babă și la moșneag, spunând că ea a tors acele fuse. În zadar fata moșneagului spunea în urmă că acela este lucrul mâinilor sale; căci îndată o apucau de obraz baba și cu fiică-sa și trebuia numaidecât să spună ca ele. Când veneau duminica și sărbătorile, fata babei era împopoțată și netezită pe cap, de parc-o linseseră vițeei. Nu era joc, nu era clacă în sat la care să nu se ducă fata babei, iar fata moșneagului era oprită cu asprime de la toate acestea. Și-apoi, când venea moșneagul de pe unde era dus, gura babei umbla cum umblă melița; că fata lui nu ascultă, că-i ușernică, că-i leneșă, că-i soi rău... că-i laie, că-i bălaie; și că s-o alunge de la casă; s-o trimită la slujbă unde știe, că nu-i de chip s-o mai țină; pentru că poate să înnăvăască și pe fata ei.

Moșneagul, fiind un gură-cască, sau cum veți vrea să-i ziceți, se uita în coarnele ei, și ce-i spunea ea sfânt era. Din inimă, bietul moșneag poate c-ar fi mai zis câte ceva; dar acum apucase a cânta găina la casa lui, și cucușul nu mai avea nici o trecere; și-apoi, ia să-l fi pus păcatul să se întreacă cu dedeochiul; căci baba și cu fiică-sa îl umpleau de bogdaproste.

Într-una din zile, moșneagul, fiind foarte amărât de câte-i spunea baba, chemă fata și-i zise:

— Draga tatei, iaca ce-mi tot spune mă-ta de tine: că n-o ascuți, că ești rea de gură și înnăvăită și că nu este de chip să mai stai la casa mea; de-aceia du-te și tu încotro te-a îndrepta Dumnezeu, ca să nu se mai facă atâta gâlceavă la casa asta, din pricina ta. Dar te sfătuiesc, ca un tată ce-ți sunt, că, orișunde te vei duce, să fii supusă, blajină și harnică; căci la casa mea tot ai dus-o cum ai dus-o: c-a mai fost și mila părintească la mijloc!... dar prin străini, Dumnezeu știe peste ce soi de sămânță de oameni îi da; și nu ți-or putea răbda câte ți-am răbdat noi.

Atunci biata fată, văzând că baba și cu fiică-sa voiesc cu orice chip s-o alunge, sărută mâna tată-său și, cu lacrimi în ochi, pornește în toată lumea, depărtându-se de casa părintească fără nicio nădejde de întoarcere!

Și merse ea cât merse pe-un drum, până ce, din întâmplare, îi ieși înainte o cățelușă, bolnavă ca vai de capul ei și slabă de-i numărăi coastele; și cum văzu pe fată, îi zise:

— Fată frumoasă și harnică, fie-ți milă de mine și mă grijește, că ți-oi prinde și eu bine vreodată!

Atunci fetei i se făcu milă și, luând cățelușa, o spală și-o griji foarte bine. Apoi o lăasă acolo și-și căută de drum, mulțumită fiind în suflet că a putut săvârși o faptă bună.

Nu merse ea tocmai mult, și numai iaca ce vede un păr frumos și înflorit, dar plin de omizi în toate părțile. Părul, cum vede pe fată, zice:

— Fată frumoasă și harnică, grijește-mă și curăță-mă de omizi, că ți-oi prinde și eu bine vreodată!

Fata, harnică cum era, curăță părul de uscături și de omizi cu mare îngrijire și apoi se tot duce înainte să-și caute stăpân.

Și, mergând ea mai departe, numai iaca ce vede o fântână mălită și părăsită.

Fântâna atunci zice:

— Fată frumoasă și harnică, îngrijește-mă, că ți-oi prinde și eu bine vreodată!

Fata rânește fântâna și-o grijește foarte bine; apoi o lasă și-și caută de drum.

Și, tot mergând mai departe, numai iaca ce dă de-un cuptor nelipit și mai-mai să se risipească. Cuptorul, cum vede pe fată, zice:

— Fată frumoasă și harnică, lipește-mă și grijește-mă, că poate ți-oi prinde și eu bine vreodată!

Fata, care știa că de făcut treabă nu mai cade coada nimănui, își suflecă mânecile, călcă lut și lipi cuptorul, îl humui și-l griji, de-ți era mai mare dragul să-l privești! Apoi își spală frumușel mâinile de lut și porni iarăși la drum.

Și mergând ea acum și zi și noapte, nu știu ce făcu, că se rătăci; cu toate acestea, nu-și pierdu nădejdea în Dumnezeu, ci merse tot înainte până ce, într-una din zile, dis-dimineată, trecând printr-un codru întunecos, dă de-o poiană foarte frumoasă, și în poiană vede o căsuță umbrită de niște lozii pletoase; și când s-apropie de acea casă, numai iaca o babă întâmpină pe fată cu blândețe și-i zice:

— Da' ce cauți prin aceste locuri, copilă, și cine ești?

— Cine să fiu, mătușă? Ia, o fată săracă, fără mamă și fără tată, pot zice; numai Cel-de-sus știe câte-am tras de când mama care m-a făcut a pus mâinile pe piept! Stăpân caut și, necunoscând pe nimeni și umblând din loc în loc, m-am rătăcit. Dumnezeu însă m-a povățuit de-am nimerit la casa d-tale și te rog să-mi dai sălășluire.

— Sărmană fată! zise bătrâna. Cu adevărat numai Dumnezeu te-a îndreptat la mine și te-a scăpat de primejdii. Eu sunt Sfânta Duminică. Slujește la mine astăzi și fii încredințată că mâine n-ai să ieși cu mâinile goale de la casa mea.

— Bine, măicuță, dar nu știu ce trebi am să fac.

— Ia, să-mi lai copilașii, care dorm acum, și să-i hrănești; apoi să-mi faci bucate; și, când m-oi întoarce eu de la biserică, să le găsesc nici reci, nici fierbinți, ci cum îs mai bune de mâncat.

Și, cum zice, bătrâna pornește la biserică, iară fata suflecă mânecile și s-apucă de treabă. Întâi și-ntâi face lăutoare, apoi iese afară și începe a striga:

— Copii, copii, copii! Veniți la mama să vă lăie! Și când se uită fata, ce să vadă? Ograda se umpluse și pădurea fojgăia de-o mulțime de balauri și de tot soiul de jivine mici și mari! Însă, tare în credință și cu nădejdea la Dumnezeu, fata nu se sperie; ci le ia pe câte una și le lă și le îngrijește cât nu se poate mai bine. Apoi se-apucă de făcut bucate, și când a venit Sfânta Duminică de la biserică și a văzut copiii lăuți frumos și toate trebile bine făcute, s-a umplut de bucurie; și după ce-a șezut la masă, a zis fetei să se suie în pod și să-și aleagă de-acolo o ladă, care-a vrea ea, și să și-o ia ca simbrie; dar să n-o deschidă pân-acasă, la tată-său.

Fata se suie în pod și vede acolo o mulțime de lăzi: unele mai vechi și mai urâte, altele mai noi și mai frumoase. Ea, însă, nefiind lacomă, ș-alege pe cea mai veche și mai urâtă dintre toate. Și când se dă cu dânsa jos, Sfânta Duminică cam încrețește din sprâncene, dar n-are încotro. Ci binecuvântează pe fată, care își ia lada în spate și se întoarce spre casa părintească cu bucurie, tot pe drumul pe unde venise.

Când, pe drum, iaca cuptorul grijit de dânsa era plin de plăcinte crescute și rumenite... Și mănâncă fata la plăcinte, și mănâncă, hăt bine; apoi își mai ia câteva la drum și pornește.

Când, mai încolo, numai iaca fântâna grijită de dânsa era plină până-n gură cu apă limpede cum îi lacrima, dulce și rece cum îi gheața. Și pe colacul fântânii erau două

pahare de argint, cu care a băut la apă până s-a răcorit. Apoi a luat paharele cu sine și a pornit înainte.

Și mergând mai departe, iaca părul grijit de dânsa era încărcat de pere, galbene ca ceara, de coapte ce erau, și dulci ca mierea. Părul, văzând pe fată, și-a plecat crengile-n jos; și ea a mâncat la pere și și-a luat la drum câte i-au trebuit.

De-acolo mergând mai departe, iaca se întâlnește și cu cățelușa, care acum era voinică și frumoasă, iară la gât purta o salbă de galbeni pe care a dat-o fetei, ca mulțumire pentru că a vindecat-o de. Și de aici, fata, tot mergând înainte, a ajuns acasă la tată-său. Moșneagul, când a văzut-o, i s-au umplut ochii de lacrimi și inima de bucurie. Fata atunci scoate salba și paharele cele de argint și le dă tătâne-său; apoi deschizând lada împreună, nenumărate herghelii de cai, cirezi de vite și turme de oi ies din ea, încât moșneagul pe loc a întinerit, văzând atâtea bogății! Iară baba a rămas opărită și nu știa ce să facă de ciudă. Fata babei atunci și-a luat inima-n dinți și a zis:

— Las', mamă, că nu-i prădată lumea de bogății; mă duc să-ți aduc eu și mai multe.

Și cum zice, pornește cu ciudă, trăsnind și plesnind. Merge și ea cât merge, tot pe acest drum, pe unde fusese fata moșneagului; se întâlnește și ea cu cățelușa cea slabă și bolnavă; dă și ea de părul cel ticsit de omide, de fântâna cea mălită și seacă și părăsită, de cuptorul cel nelipit și aproape să se risipească; dar când o rugau și cățelușa, și părul, și fântâna, și cuptorul ca să îngrijească de dânsule, ea le răspundea cu ciudă și în bătaie de joc:

— Da' cum nu!? că nu mi-oi feșteli eu mânuțele tătucuței și a mămuței! Multe slugi ați avut ca mine?

Atunci, cu toatele, știind că mai ușor ar putea căpăta cineva lapte de la o vacă stearpă decât să te îndatorească o fată alintată și leneșă, au lăsat-o să-și urmeze drumul în pace și n-au mai cerut de la dânsa niciun ajutor. Și mergând ea tot înainte, a ajuns apoi și ea la Sfânta Duminică; dar și aici s-a purtat tot ursuz, cu obrăznicie și prostește. În loc să facă bucatele bune și potrivite și să lăie copiii Sfintei Duminici cum i-a lăut fata moșneagului de bine, ea i-a opărit pe toți, de țipau și fugeau nebuni de usturime și de durere. Apoi bucatele le-a făcut afumate, arse și sleite, de nu mai era chip să le poată lua cineva în gură... și când a venit Sfânta Duminică de la biserică, și-a

pus mâinile-n cap de ceea ce-a găsit acasă. Dar Sfânta Duminică, blândă și îngăduitoare, n-a vrut să-și puie mintea c-o sturlubatică și c-o leneșă de fată ca aceasta; ci i-a spus să se suie în pod, să-și aleagă de-acolo o ladă, care i-a plăcea, și să se ducă în plata lui Dumnezeu. Fata atunci s-a suit și și-a ales lada cea mai nouă și mai frumoasă; căci îi plăcea să ia cât de mult și ce-i mai bun și mai frumos, dar să facă slujbă bună nu-i plăcea. Apoi, cum se dă jos din pod cu lada, nu se mai duce să-și ia ziua bună și binecuvântare de la Sfânta Duminică, ci pornește ca de la o casă pustie și se tot duce înainte; și mergea de-i pârlău calcăiele, de frică să nu se răzgândească Sfânta Duminică să pornească după dânsa, s-o ajungă și să-i ia lada.

Și când ajunge la cuptor, frumoase plăcinte erau într-însul! Dar când s-apropie să ia dintr-însele și să-și prindă pofta, focul o arde și nu poate lua. La fântână, așijderea: păhăruțele de argint, nu-i vorbă, erau, și fântâna plină cu apă până-n gură; dar când a vrut fata să puie mâna pe pahar și să ia apă, paharele pe loc s-au cufundat, apa din fântână într-o clipă a secat, și fata de sete s-a uscat!... Când prin dreptul părului, nu-i vorbă, că parcă era bătut cu lopata de pere multe ce avea, dar credeți c-a avut fata parte să guste vreuna? Nu, căci părul s-a făcut de-o mie de ori mai înalt de cum era, de-i ajunseseră crengile în nouri! Și-atunci... scobește-te, fata babei, în dinți! Mergând mai înainte, cu cățelușa încă s-a întâlnit; salbă de galbeni avea și acum la gât; dar când a vrut fata să i-o ia, cățelușa a mușcat-o de i-a rupt degetele și n-a lăsat-o să pună mâna pe dânsa. Își mușca fata acum degetelele mămuței și ale tătuței de ciudă și de rușine, dar n-avea ce face. În sfârșit, cu mare greutate ce a ajuns și ea acasă, la mă-sa, dar și aici nu le-a ticnit bogăția. Căci, deschizând lada, o mulțime de balauri au ieșit dintr-înșă și pe loc au mâncat pe babă, cu fată cu tot, de parcă n-au mai fost pe lumea asta, și apoi s-au făcut balaurii nevăzuți cu ladă cu tot.

Iar moșneagul a rămas liniștit din partea babei și avea nenumărate bogății: el a măritat pe fiică-sa după un om bun și harnic.

Păzitoarea de găște

după Frații Grimm

Trăia odată, demult de tot, o mătușica bătrână-bătrână care-și ducea traiul tocmai în creierii munților, într-un loc necălcat de picior omenesc. Ș-avea ea un bordei și un cârd de găște, iar locul acela pustiu în care trăia era înconjurat de o pădure nemărginită.

Bătrânica însă nu ședea numai acasă, ci aduna iarbă pentru găște, culegea poame sălbatice și, încărcată cu toată această povară, o pornea încetișor spre casă. Și dacă se întâmpla să se întâlnească cu vreun drumeț, îi spunea cu blândețe în glas:

— Bună ziua, cumetre dragă, frumoasă vreme mai e astăzi! Da' ce te uiți așa? Te miri cum de pot căra-n spate atâta iarbă?

Vezi însă că oamenilor nu le făcea plăcere s-o întâlnească și se fereau din calea ei, făcând un ocol.

Într-o dimineață se întâmpla să treacă prin acea pădure un flăcău tare frumușel. S-ar spune că întreaga fire era la fel ca și drumețul, plină de bucurie și de voieșie. În drumul lui, feciorul nu întâlnise picior de om când, deodată, numai ce-o văzu pe bătrână stând în genunchi și cosind iarba.

— Bine, mătușică, da' cum poți să cari toate astea singura? se miră flăcăul.

— Trebuie să le car, voinice dragă, răspunse ea.

Flăcăului i se făcu milă de bătranică și-i spuse:

— Bine, mătușică, o să-ți duc eu povara! Nu-i vorba că-s fiu de nobil, da' uite c-o să-ți arăt că știu să car la fel de bine ca și țăranii...

— Vezi ce ușor e? zise ea.

— Ba nu e ușor deloc! răspunse flăcăul.

Și se strâmba de durere, că legătura era grea de parcă ar fi avut în ea numai bolovani, iar merele și perele atârnav ca plumbul.

— Of, nu mai pot să suflu! se tângui el.

Cât timp a fost drumul drept, flăcăul a purtat povara în spate destul de bine, dar când au început să urce muntele și pietrișul li se rostogolea sub picioare la tot pasul, de parcă ar fi fost însuflețit, puterile nu-l mai ajutară.

— Mătușică, mă simt sleit, nu mai pot! zise el. Lasă-mă să mă odihnesc un pic, că de nu, am să cad din picioare!

— Nici prin gând nu-mi trece! spuse bătrâna. Când om ajunge acasă, o să te odihnești cât ai să poțezi, da' acum pornește-o la drum!

— Mătușă, îmi pare că te cam întreci cu gluma! zise feciorul de viță aleasă.

În acest timp, bătrâna chicotea și țopăia, plină de voie:

— Nu te mânia, dragă domnișorul, că te-ai roșit la față ca o creastă de cocoș!

Când zăriră coliba bătrânei, un cârd de găște își desfăcură aripile și, întinzându-și gâturile, alergară s-o întâmpine, gâgâind de zor. În urma lor, c-o nuielușă în mână, venea o cumătră mai în vârstă, înaltă și lată-n spate, cu o față urâtă ca moartea.

— Mamă, îi spuse ea bătrânei, nu cumva ai pățit ceva de-ai întârziat atât de mult?

— N-am pățit nimic, fetița mea, răspunse bătrâna. Dimpotrivă, domnul ăsta a fost atât de binevoitor și mi-a dus povara...

Ți-ai meritat pe deplin răsplata, spuse tânărului, și n-o să întârzii să ți-o dau. Apoi grăi către păzitoarea găștelor: Du-te în casă, fata mea, că nu se cade să rămâi singură cu un tânăr! Mai știi că nu se îndrăgostește de tine?

Flăcăul luă seama la vorbele bătrânei, dar nu știu dacă să plângă sau să râdă.

După un timp adormi el un pic și numai ce veni bătrâna să-l trezească. Și, zgâlțâindu-l, îi spuse:

— Scoală-te, că aici nu mai poți rămâne! De bani sau de bunuri știu că n-ai nevoie, așa că o să-ți dăruiesc cu totul altceva. Și zicând aceasta, îi întinse un sipețel făurit dintr-un singur smarald.

— Păstrează-l bine, adaugă ea, că o să-ți aducă mult noroc!

Flăcăul sări în sus de bucurie și se simți iarași în puteri și plin de voie bună. Și după ce-i mulțumi bătrânei pentru dar, o porni la drum. Flăcăul fu nevoit să rătăcească vreme de trei zile prin afundul aceluia codru și-n cele din urmă găsi un drumeag care-l

scoase afară din pădure. Merse el ce mai merse, dar nu prea mult, și ajunsese într-o cetate mare. Și cum nu cunoștea pe nimeni, îl duseră în palatul împărațesc, să se înfățișeze mărilor-lor. Flăcăul înaintă până-n fața tronului și, lăsându-se pe un genunchi, scoase din buzunar sipețelul de smarald și-l depuse la picioarele împărătesei. Cum îl deschise și privi în el, împărăteasa se prăbuși la pământ, fără simțire. De îndată ce împărăteasa fu numai cu el, începu să plângă amarnic și-i spuse:

— La ce bun toate onorurile și strălucirea care mă înconjoară, dacă-n fiecare dimineață mă trezesc cu inima grea și plină de durere! Am avut trei fiice, iar cea mai tânără era atât de frumoasă, că toată lumea o privea ca pe o minune nemaivăzută. Era albă ca zăpada, roșie ca mărlul pârguit, iar părul îi stralucea ca razele de soare. Când se întâmpla să plângă, din ochi nu-i curgeau lacrimi, ci numai mărgăritare și nestemate. Și ce crezi, când împlini fata cincisprezece ani, împăratul trimise să le cheme pe tustrele fetele să se înfățișeze Măriei-sale, de fața cu toata curtea. Ar fi trebuit să fii acolo, ca să fi văzut ce ochi au căscat cu toții când a intrat cea mai tânără: părea c-a răsărit soarele!

Și împăratul grăi:

— Fiicele mele, nu știu când îmi va suna ceasul din urmă și de aia vreau să hotărâsc astăzi ce o să primească fiecare dintre voi după moartea mea! Știu că toate mă iubiți, dar aceleia care mă iubește cel mai mult i se cuveni, pe drept, partea cea mai însemnată a împărăției.

Atunci fiecare dintre fete îi spuse că ea îl iubește cel mai mult.

Și atunci spuse fata cea mare:

— Eu îl iubesc pe taica la fel ca pe zahărul cel mai dulce!

Iar a doua zise așa:

— Eu îl iubesc pe taica la fel ca pe rochia mea cea mai frumoasă!

Vezi însă că mezina tăcea chitic.

Atunci Măria-sa o întrebă:

— Dar tu, copila mea dragă, ia spune-mi: cât de mult mă iubești?

— Nu știu! răspunse fata. Dragostea ce ți-o port n-o pot asemui cu vreun lucru!

— Oricât de bună ar fi o mâncare, de nu-i sărată, nu-mi face nicio plăcere s-o gust. Eu îl iubesc pe taica, așa cum iubesc sarea-n bucate!

— Dacă doar atât mă iubești, cât sarea, apoi tot cu sare îți va fi răsplătită și

dragostea!

Apoi își împărți împărăția între cele două fete mai mari, iar mezinei îi legă de spate un sac plin cu sare, și o alungă de la palat. Ne-am rugat cu toții de împărat să se îndure și s-o ierte, dar n-a fost chip să-l îmblânzim.

A plâns fata când a fost obligată să ne părăsească... Și tot drumul l-a presărat cu mărgăritare câte i-au curs șiroaie din ochi.

Puțin după asta, împăratului i-a părut tare rău că și-a pe-depsit fiica atât de crâncen, și-a trimis slujitorii s-o caute pe biata copilă în toată pădurea, dar nimeni n-a mai putut s-o găsească.

Când am deschis sipețelul dumitale de smarald și-am găsit înăuntru un mărgăritar aidoma acelor care curgeau din ochii fetei mele, nici nu-ți poti da seama cât de mult mi s-a tulburat inima și mi-a sângerat!

Flăcăul povesti în ce chip îl primise de la bătrâna ce trăia-n codrul de necuprins. Cât despre domniță, nici nu-i fusese dat s-o vadă și nici nu auzise despre ea nimic!

După ce-și termină flăcăul povestirea, împăratul și împărăteasa luară hotărârea să plece spre acel codru și să încerce să vorbească cu bătrâna...

În coliba ei, bătrâna torcea. Deodată, de afară se auzi o larmă mare: se întorceau găștele de la păscut. Puțin după aceea, intră-n casă și fata și-i dădu binețe maică-sii...

Se auzi foșnind pe la fereastră și doi ochi ca para se holbară înăuntru. Era o bufniță bătrână care striga de trei ori: „uhu-huu!”. Bătrâna spuse:

— E timpul, fetițo, să te duci sa-ți vezi de treburi!

Între timp, luna ieșise din dosul muntelui, ca un disc mare de foc, și era atâta lumină, că puteai zări și un ac. Și, ce să vezi, odată își scoase fata de pe față pielea cea veștedă și, aplecându-se la izvor, începu să se spele... Când fu gata, înmuie și pielea în apă și apoi o întinse pe iarbă, să se usuce și să se albească la lumina lunii. Când lăsă să-i cadă coada de păr cenușiu, odată se revărsă pe umeri un păr bălai ca razele de soare. Ochii i se vedeau strălucitori ca stelele de pe cer și obrajii trandafirii ca floarea de măr.

Vezi însă, fata cea frumoasă era tare mâhnită. ...Astfel şedea ea acolo, şi multă vreme ar fi rămas aşa, adâncită-n mâhnirea ei, dacă în ramurile unui copac din apropiere nu s-ar fi auzit trosnind ceva... se întoarse la bătrână.

— Totul trebuie să fie curat ca lacrima şi-n cea mai mare ordine! grăi ea către fată.

— Bine, mamă, vru să ştie fata, dar de ce începi treaba la o ora aşa de târzie? Ce-ai de gând?

— Oare nu te-ai gândit, continuă bătrâna, că se împlinesc trei ani de când ai venit la mine? A trecut timpul cât ți-a fost îngăduit să stai aici şi de-acum nu mai putem rămâne împreună.

Când o auzi ce spune, fata se înspăimântă:

— Vai, dragă mamă, vrei să mă izgoneşti?

— Eu mai rămân aici o vreme, îi spuse ea fetei, dar, când o fi să plec, trebuie să las casa curată.

Şi-acum, dragilor, să ne întoarcem iaraşi la împăratul şi împărăteasa care au plecat, împreună cu flăcăul de viţă aleasă, s-o caute pe bătrâna ce-şi ducea viaţa-n pustietatea aceea. Au mers ei ce-au mers, flăcăul se rătăci şi se gândi să-şi petreacă noaptea acolo.

Între timp, apăru şi luna şi începu să-şi arunce razele pe pământ. Şi-n lumina aceea numai ce zări o făptură, coborând dinspre munte. N-avea în mână nicio nuieluşă, dar, flăcăul îşi dădu repede seama ca era păzitoarea de găşte pe care o vazuse în coliba bătrânei.

— Heei! Heeiii! strigă el. Uite-o că vine încoace!

Dar nu mică îi fu mirarea când o văzu cum se apropie de izvor şi-şi smulge pielea cea veştedă de pe faţă şi începe să se spele. Şi era atât de frumoasă, ca nimeni alta pe lume!

Se acoperise şi luna cu un nor, se lăsă deodată bezna, fata se făcu nevăzută, de parcă o înghiţise noaptea. Alergă el ce alergă şi deodată i se păru că desluşeşte prin întuneric două făpturi care înaintau prin valea aceea. Erau împăratul şi împărăteasa, care zăriseră de departe lumina de la coliba bătrânei şi se îndreptau într-acolo.

Flăcăul le povesti ceea ce văzuse la izvor, iar Măriile-lor nu se mai îndoia că era vorba despre fiica lor cea pierdută...

Bătrâna părea că-i așteaptă și, sculându-se în picioare, le strigă foarte prietenoasă:

— Intrați înăuntru, că eu vă cunosc!

După ce pășiră în odaie, bătrâna le spuse:

— N-ar fi trebuit să bateți un drum atât de lung, de n-ați fi izgonit-o acum trei ani, pe nedrept, pe fiica voastră, care e atât de bună și de dragălașă!

Apoi se duse la ușa celeilalte odăi și strigă:

— Vino încoace, fetița mea!

Deodată se deschise ușa și domnița apără în veșmintele ei de mătase, cu părul de aur revărsându-i-se pe umeri și cu ochii strălucitori, de parcă ar fi fost o zână... Ea se îndreptă către părinții ei și, luându-i de după gât, îi copleși de sărutări. Și nu se putură stăpâni să nu verse lacrimi tuspătră, că și flăcăul era lângă ei.

Deodată împăratul spuse:

— Copila mea dragă, împărăția am împărțit-o celor două surori ale tale, așa c-aș voi să știu ce-ți dorește inima, ca să-ți dau din celelalte avuții pe care le am!

— Fata n-are nevoie de nimic, zise bătrâna, că-i dăruiesc toate lacrimile pe care le-a vărsat din pricina voastră și toate sunt mai curate și mai frumoase decât mărgăritarele care se găsesc în apele mărilor.

După ce rosti aceste cuvinte, bătrâna se făcu nevăzută. Și numai ce prinseră zidurile să trosnească și când se uitară, cășcioara se prefăcuse într-un palat măreț, și-n sala cea mare era întinsă o masă împărătească, și-o droaie de slujitori alergau de colo-colo, cu tăvile încărcate de bunătăți...

Apoi domnița cea frumoasă s-a măritat cu flăcăul acela de viță aleasă și s-au statornicit la palat. Acolo au trăit în fericire și bună înțelegere, până la adânci bătrâneți.

Jack și vrejul de fasole

după Joseph Jacobs

Odată, o croitoreasă avea un băiat, pe nume Jack. El era muncitor și îngrijea cu drag vacuța și grădina din spatele casei.

Într-un an, nu plouase mai deloc și nu crescuse niciun fir de iarbă. Hotărâseră să vândă vaca.

Într-o bună dimineață, mama sa l-a trimis pe Jack la piață. Era nevoit să vândă vaca. L-a rugat să obțină un preț bun. Jack plecă la târg cu sufletul greu. Pe drum, se întâlni cu un bătrân slab și cu haine sărăcăcioase.

— Unde duci vaca asta, băiete? Întrebă bătrânul.

— O duc la târg să o vând, căci nu avem cu ce să o hrănim.

— Băiete, spuse bătrânul, dacă îmi dai vaca, îți dau în schimb niște boabe de fasole fermecate. Tu și mama ta veți scăpa de griji. Băiatul acceptă și se întoarse acasă.

Sărmana mamă, când auzi că au rămas și fără bani și fără vacă, îl trimise la culcare nemâncat. Aruncă pe geam boabele de fasole.

Dimineața, când se trezi, Jack deschise fereastra. Nu-i venea să-și creadă ochilor. Peste noapte, în fața geamului, fasolea crescuse până la cer. Voia să vadă până unde urcă fasolea. Urcă încet. Inima îi bătea tare. Pleca pe un tărâm necunoscut.

Jack urcă pe vrejul de fasole timp de vreo oră, până când, în sfârșit, dădu de un palat. Bătu la poartă și ieși o slujnică. Băiatul îi spuse că este lihnit de foame și ar mânca ceva.

— Te-aș ospăta cu plăcere, spuse femeia. Dar îmi este frică să nu te găsească stăpânul meu. Este un uriaș căruia îi place carnea de om.

Deodată, totul se cutremură. Uriașul cobora scările. Slujnica îl împinge pe Jack într-o magazie cu mâncare. Stăpânul intră furios în cameră și zise:

— Simt miros de carne proaspătă de om! Cine a intrat în casa mea?

— Nu a intrat nimeni, stăpâne! răspunse slujnica speriată. Mâncarea pe care ți-am pregătit-o miroase așa.

Uriașul căută peste tot, dar nu găsi nimic. Se puse la masă și mănca: trei pulpe de vacă, două găște și un porc. După ce termină de mâncat, bău un butoi cu vin. Ceru de la servitoare sacul cu bani și îi numără. Într-un târziu, adormi cu capul pe masă, sforăind puternic.

Jack ieși tiptil din magazie, puse banii în sac și porni încet spre ușă. Însă, tocmai atunci când trecu pragul, sacul lovi tocul ușii și făcu zgomot. Uriașul s-a trezit și nu i-a trebuit mult timp să-și dea seama că fusese jefuit. Acesta porni în urmărirea băiatului imediat. Își luă bâta din cui ca să-l învețe minte pe hoțul care îndrăznise să-i fure banii.

Chiar dacă sacul de bani era greu, Jack alerga mâncând pământul, pe de-o parte de frica uriașului, iar pe altă parte cu gândul la bucuria pe care i-o va face mamei sale scăpând-o de sărăcie.

Uriașul putea să alerge repede pentru că pașii lui erau mari, dar Jack se gândise și la asta. Îi legase șireturile de la bocanci. După câțiva pași, acesta se prăbuși. În acest fel băiatul a avut timp să ajungă la vrejul de fasole și să-și dea drumul să alunece pe el.

Acasă, mama lui Jack era îngrijorată că băiatul dispăruse. Ea a auzit că cineva o striga de sus. Băiatul tocmai ajunsese cu picioarele pe pământ. Strigă la mama lui să-i aducă un topor cu care reteză vrejul de fasole. Uriașul nu a mai avut timp să se salveze și se prăbuși cu fasole cu tot. În locul unde a căzut s-a format o groapă uriașă.

Jack și mama lui s-au îmbrățișat fericiți și au promis că vor fi împreună până la adânci bătrâneți. Din acel moment nu au mai dus grijă de nimic și au mai ajutat și alți oameni săraci din ținut, fiind recunoscători lui Dumnezeu pentru norocul care a dat peste ei.

Cenușăreasa

după Frații Grimm

A fost odată un om putred de bogat și omului ăstuia s-a întâmplat să-i cadă nevasta greu bolnavă. Și când a simțit că i se-apropie sfârșitul, femeia și-a chemat la căpătâi singurul ei copil, o fetiță, și i-a spus:

— Draga mamei, orice ți s-ar întâmpla, caută să fii întotdeauna bună și cu sufletul neîntinat. Acestea zicând, femeia își mai privi o dată copila și închise ochii pentru vecie. Fetița se ducea în fiecare zi la cimitir și plângea amar la mormântul maică-sii. Când veni iarna, zăpada se așternu ca o maramă albă peste mormânt, iar în primăvară, când razele soarelui o topiră, omul își luă altă nevastă.

Femeia asta de-a doua își aduse în casă cele două fete pe care le avea. Fetele, nu-i vorbă, erau frumoase, dar pe cât de luminos le era chipul, pe atât de întunecat și plin de răutate le era sufletul. Pentru fata cea vitregă începură a curge, de-aci înainte, zile pline de amărăciune.

— Ce, proasta asta se cade să stea cu noi în odaie? o bruftuluiră fetele. Cine vrea să mănânce n-are decât să muncească! La bucătărie cu ea, că acolo i-e locul!

Îi luară straiele ei cele frumoase și-o îmbrăcară c-o vechitură de rochie cenușie și o încălțară cu niște papuci de lemn.

— Ia priviți la domnița asta mândră, ce gătită e! strigară fetele mașterei, luând-o în râs. Și-o duseră în bucătărie, într-un alai de batjocuri.

Aici o puseră să robotească din greu de dimineață și până cădea noaptea: să se scoale până-n ziuă, să care apă, să aprindă focul, să facă de mâncare și să spele rufe. Și ca și cum asta n-ar fi fost de ajuns, câte și mai câte nu mai puneau la cale cele două surori haine ca să-și bată joc de ea și s-o necăjească întruna. Iar când nu mai prididea de câtă treabă avea de făcut, ele zvârleau lintea și mazărea în cenușă, de trebuia apoi s-o aleagă bob cu bob.

Seara, fata cădea frântă de oboseală, că muncea de se spetea toată ziua. Dar cum n-avea un pat unde să-și întindă oasele trudite, se cuibărea în cenușă lângă vatră

și până și somnul îi era numai chin și amar. Și fiindcă din această pricină era totdeauna plină de cenușă și murdară, îi ziseră în răs Cenușăreasa. Într-o zi, tatăl fetelor se pregătea să plece la un iarmaroc și mai înainte de a-și lua rămas-bun, apucă să le întrebe pe cele două fete vitrege ce daruri voiau să le aducă de acolo.

— Rochii frumoase, răspunse una.

— Ba mărgăritare și nestemate, zise a doua.

— Dar ție, Cenușăreaso, ce-ți dorește inima să-ți aduc? întrebă taică-său, Într-un sfârșit.

— Cea dintâi rămurică ce s-o anina de pălăria dumitale, la întoarcerea acasă, pe aia s-o rupi, dragă tată, și să mi-o aduci.

La iarmaroc, omul avu grijă să cumpere pentru fetele vitrege rochii frumoase, mărgăritare și nestemate. În drum spre casă, când îi fu să treacă printr-un desiș, îl atinse o creangă de alun și-i dădu jos pălăria de pe cap. Atunci își aminti de rugămintea Cenușăresei, rupse creanga și-o luă cu sine. După ce ajunse acasă, dăruî fetelor vitrege ce dorise fiecare, iar Cenușăresei, creanga de alun. Fata îi mulțumi din suflet și, către seară, se duse la mormântul maică-sii, răsădi crenguța în pământ și începu să plângă atât de amarnic că lacrimile picurară pe ramură și-o udară. Și crenguța crescuse mare și se făcu o mândrețe de copac. De trei ori pe zi se ducea Cenușăreasa la mormântul maică-sii și de fiecare dată zărea o păsărică albă lăsându-se din zbor pe câte-o creangă a alunului. Și ori de câte ori avea fata vreo dorință, păsărica i-o împlinea și-i arunca din pom ce-i poftea inima.

Și s-a întâmplat ca o dată împăratul să pună la cale o mare petrecere care trebuia să țină trei zile încheiate și a poftit la ospăț pe toate fetele frumoase din împărăția lui. Pasămite, împăratul gândea că-n chipul ăsta fecioru-său o să aibă de unde să-și aleagă mireasa... Când afluă că fuseseră și ele poftite la petrecere, cele două surori nu-și mai încăpură în piele de bucurie și, chemând-o pe Cenușăreasă, îi porunciră:

— Vin' de ne piaptănă, auzi? Și treci de lustruiește-ne și condurii! Ba încheie-ne și catarămile, că ne ducem la petrecerea de la palatul împăratului!

Fata făcu precum i se poruncise, dar plânse cu lacrimi amare, din pricină c-ar fi dorit și ea să se ducă la petrecere. Și fiindcă-i plăcea tare mult să dănțuiască, se rugă de maică-sa vitregă să se îndure și s-o lase și pe ea.

— Ce-mi aud urechile, Cenușăreaso? se prefăcu a fi uimită maștera. Ești toată plină de praf și murdărie și-ncă mai năzuiești a te duce la petrecere! Poftim: n-ai nicio rochie mai ca lumea pe tine și nici încălțări în picioare n-ai și-ai vrea să dănțuiești?!

Dar cum fata stăruia cu lacrimi în ochi în rugămintea ei, maștera păru să se-nduplece și-n cele din urmă zise:

— Ia uite aici: am răsturnat o strachină de linte în cenușă și de ești în stare ca-n două ceasuri să-mi alegi toată linte, atunci o să te îngădui să mergi la petrecere!

Cenușăreasa ieși în grădină pe ușa din dos și prinse a striga:

— Blânde porumbițe și voi turturele și voi păsări ale cerului, veniți cu toatele de-mi ajutați s-alegem linte:

Bobul bun, ici, în ulcică,

Iar cel rău în gușulică...

N-apucă să sfârșească bine vorbele astea și numai ce sosiră-n zbor două porumbițe albe și intrară pe fereastră în bucătărie. După aceea se iviră două turturele și apoi, într-un lung alai, veniră toate zburătoarele cerului, lopătând ușurel din aripi. Și se așezară cu toatele în jurul vetrei, făcându-și loc în cenușă. Porumbițele clătinară din căpșor și începură să ciugulească ele întâi pic, pic, pic, apoi toate celelalte începură să ciugulească și ele pic, pic, pic, până ce aleseră boabele cele bune și umplură strachina cu vârf cu ele. Nu trecuse nici un ceas de când păsărelele se apucaseră de ales linte și acum mântuiseră treaba și-și luară zborul pe fereastră afară. Fata îi duse mamei vitrege strachina și se bucura în gândul ei, crezând c-o vor lua și pe ea la petrecere.

Dar maștera i-o tăie scurt:

— Nu, fată, degeaba te ții scai de mine, nu te pot lua cu noi, că n-ai nici straie frumoase și nici să dănțuiești nu știi și tare mi-e teamă c-ai să fii numai de râsul lumii... Cenușăreasa se porni atunci pe plâns și dacă văzu asta, maică-sa vitregă îi zise:

— Ei, hai, dacă până-ntr-un ceas ești în stare să-mi alegi din cenușă două străchini de linte, să știi că te iau și pe tine!

Dar în gândul ei maștera își zicea: „Las' că n-o să poată să facă una ca asta, nici în ruptul capului!”. După ce vitrega răsturnă două străchini de linte în cenușă, fata se duse în grădină, pe ușa din dos, și strigă:

— Blânde porumbițe și voi turturele și voi păsări ale cerului, veniți cu toatele

de-mi ajutați s-aleg linte:

Bobul bun, ici, în ulică,

Iar cel rău în gușulică...

N-apucă să sfârșească bine vorbele astea și numai ce sosiră-n zbor două porumbițe albe și intrară pe fereastră în bucătărie. După aceea se iviră două turturele și apoi, într-un alai, veniră toate zburătoarele cerului, lopătând ușurel din aripi. Și se așezară cu toatele în jurul vetrei, făcându-și loc în cenușă. Porumbițele clătinară din capșor și începură să ciugule ele întâi: pic, pic, pic, apoi toate celelalte începură să ciugule și ele pic, pic, pic, până ce aleseră boabele cele bune și umplură strachina vârf cu ele. Nu trecuse jumătate de ceas și păsărelele isprăviră de ales linte și zburară iar pe fereastră afară.

Fata îi duse mamei vitrege străchinile cu linte și se bucura în gândul ei, crezând că de astă dată o vor lua și pe ea la petrecere. Dar maștera se împotrivi și acum:

— Degeaba te omori cu firea, că tot n-o să te iau cu noi! Nu vezi: n-ai nici straie frumoase și nici să dănțuiești nu te pricepi... Ce vrei, să ne fie rușine cu tine?

Îi întoarse apoi spatele și plecă la petrecere cu fetele ei cele fudule. După ce rămase singură-singurică în toată casa, Cenușăreasa se duse la mormântul mamei sale și, așezându-se sub alun, grăi:

Alunaș drag, alunaș,

Scutură-te, rogu-te-aș,

Și mă-mbracă-n strai de-argint,

Numai aur și argint!

Pasărea cea albă, care se afla în alun, numai ce-i zvârli de sus o rochie țesută toată în aur și argint și-o pereche de conduri cu alesături de mătase și argint.

Cenușăreasa se îmbracă în grabă și se duse la petrecere. Dar maștera și cu fetele ei n-avură cum s-o recunoască, zicându-și că era pesemne vreo fată de împărat de pe alte plaiuri, atât arăta de frumoasă în rochia ei țesută din fire de aur și argint. La Cenușăreasa nu se gândiră nicio clipă, căci o credeau acasă, lângă vatră, alegând linte din cenușă.

De cum o zări pe fată, feciorul împăratului îi ieși înainte, o prinse de braț și-o pofti la joc. Și nici că mai vru să dănțuiască cu altă fată. O ținea mereu de mână și când

s-apropia cineva s-o poftască la danț, îi zicea de la obraz:

— Nu se poate, că dănțuiește numai cu mine!

Dănțuiră împreună și, pe la ceasul când se îngânau noaptea cu zorile, fata vru să se ducă acasă.

— Merg și eu cu tine, că vreau să-ți țin de urât cât o dura drumul, îi zise feciorul împăratului.

Dar, de drept, el dorea să afle cât mai degrabă a cui era mândrețea asta de fată... Fata-i scăpă însă printre degete ca prâsnelul și, ajungând acasă tot într-o fugă, se ascunse în porumbar. Feciorul de împărat așteptă până ce veni tatăl fetei și-i spuse că fata străină, cu care dănțuise el toată vremea, se pitulase în porumbar.

Moșneagului numai ce-i trecu un gând prin minte: „Măi să fie! Nu cumva o fi Cenușăreasa?!“, dar degeaba se grăbi să deschidă ușa porumbarului, că nu zări pe nimeni înăuntru. Când intrară cu toții în casă, o găsiră pe Cenușăreasă stând în cenușă, îmbrăcată în aceleași straie rufoase dintotdeauna. Și numai lumina slabă de opaiț care pâlpâia pe cămin lumina încăperea.

Păsămite, Cenușăreasa se furișase cu dibăcie afară din porumbar, alergase într-un suflet la alun, se dezbrăcase în pripă de straiele cele frumoase și le pusese pe mormânt, iar pasărea cea albă le luase de-acolo, de nu se mai putea desluși nimic. Apoi fata se îmbrăcase iar în trențele ei vechi și se așeză în cenușă, lângă vatră.

A doua zi, petrecerea se porni din nou la palatul împărătesc; și, după ce părinții și surorile ei vitrege plecară într-acolo, Cenușăreasa se grăbi să se ducă la alun și zise:

Alunaș drag, alunaș,
Scutură-te, rogu-te-aș,
Și mă-mbracă-n strai de-argint,
Numa-n aur și argint!

Atunci păsărica îi aruncă o rochie și mai frumoasă decât cea din ajun. Și când veni fata la petrecere, îmbrăcată în mândrețea aceea de rochie, se minunară toți de frumusețea ei nemaivăzută. Păsămite feciorul de împărat stătuse până atunci ca pe ghimpi și-o tot așteptase să vină...

Când o văzu apărând, i se luă parcă o greutate de pe inimă și, ieșindu-i în întâmpinare, o pofti de îndată la joc. Și ținând-o de mână, parcă să n-o piardă, dănuți toată vremea numai cu ea. Iar de venea s-o poftască cineva la joc, el îi zicea:

— Nu se poate, că dănuiește numai cu mine!

Când se lăsară negurile nopții, fata vru iar să i se piardă urma, dar tânărul crai luă seamă din vreme și se furișă după ea, ca să vadă unde se duce. Vezi însă că fata făcu ce făcu și-i scăpă de sub ochi, strecurându-se în grădina din dosul casei, unde crescuse de ani și ani un păr mare și frumos, încărcat cu pere minunate.

Fata se cățăără printre crăci, sprintenă ca o veveriță, și feciorul de împărat îi pierdu urma. Așteptă el din nou, până ce veni tatăl fetei și-i zise:

— Fata cea străină și frumoasă mi-a scăpat iar și, după câte îmi dau cu presupusul, s-a ascuns în rămurișul părului ăstuia.

Și moșneagului îi trecu din nou prin gând: „Măi să fie!! N-o fi cumva Cenușăreasa?!“. Luă o scară, o priponi de copac și urcă până-n vârf, cercetând de-a rândul crăcile, dar de găsit nu găsi pe nimeni tupilat în frunziș.

Când părinții și surorile vitrege se reîntoarseră acasă și intrară în bucătărie, o găsiră pe Cenușăreasă lângă vatră, stând în cenușă, ca întotdeauna. Vezi bine că și de data asta o luase înaintea lui taică-său și, furișându-se până la alunul cel fermecat, lăsase acolo mândrețea de straie și se îmbrăcase cu zdrențele-i ponosite și zdrențăroase.

A treia zi, Cenușăreasa așteptă până ce plecară din nou părinții și surorile vitrege și-apoi se duse iar la mormântul maică-sii și-i grăi pomului:

Alunaș drag, alunaș,
Scutură-te, rogu-te-aș,
Și mă-mbracă-n strai de-argint,
Numa-n aur și argint!

De data asta, păsărica îi aruncă o rochie atât de frumoasă și de strălucitoare, cum nu s-a mai văzut alta pe lume, iar condurii erau cu totul și cu totul din fir de aur. Când se ivi la petrecere îmbrăcată cu rochia aceea, oaspeții nu mai știură ce să mai zică, uimiți de atâta frumusețe nepământească.

Feciorul de împărat dănuți iarăși numai cu dânsa, și de venea vreunul și căuta

s-o poftescă la joc, numai ce-i zicea aceluia, drept în față:

— Nu se poate, că dănțuiește numai cu mine!

Când să se ivească zorile, Cenușăreasa dădu iar să plece pe nesimțite, dar feciorul de împărat se luă numaidecât după dânsa. Și se întâmplă ca zgâția de fată să se strecoare cu atâta dibăcie, că tânărul crai îi pierdu și de astă dată urma.

Vezi însă că el pusese la cale un vicleșug, poruncind să se ungă din vreme treptele cu smoală. Și când Cenușăreasa coborî câteva trepte, condurul din piciorul stâng îi rămase agățat în smoală. Feciorul de împărat îl ridică și-n palma lui stătea acum un condur mic și drăgălaș, împletit cu totul și cu totul din fir de aur. A doua zi se grăbi la tatăl fetelor și, arătându-i condurul, îi zise:

— Fata pe-al cărei picior se va potrivi condurul acesta, numai aceea îmi va fi nevastă juruită și de nicio alta, în afară de ea, n-am nevoie!

Când auziră spusele tânărului crai, cele două fete ale mașterei se bucurară grozav, fiindcă și ele aveau piciorul micuț. Cea mai mare se duse cu pantoful în iatac și, de față cu mamă-sa, dădu să-l încalțe. Dar pas de-l încalță dacă poți! Degetul cel mare nu încăpea defel, că tare mic mai era condurul! Dacă văzu asta maștera, se întunecă la față, dar nu pregetă să-i pună-n mână un cuțit, zicându-i:

— Ce mai aștepți? Taie-ți degetul de la picior, că o să fii curând împărăteasă și n-o să mai trebuie să umbli pe jos!

Fata își reteză degetul și cu chiu cu vai încălță condurul. Apoi, abia putând să-și stăpânească durerea, se înfățișă înaintea tânărului crai și acesta, urcând-o pe cal, lângă el, porni cu ea către casă, socotind-o aleasa inimii lui.

Dar vezi că drumul de înapoiere ducea pe dinaintea mormântului și când fură să treacă pe acolo, numai ce auziră pe cele două porumbițe strigând dintre crăcile alunului:

Vai, conduru-i tare mic:

Parcă-n clește-așa strânge!

Și-năuntru-i plin de sânge,

Că tot curge pic cu pic...

Nu-i mireasa-adevărată!

Ea-i pe-aproape și te-așteaptă...

Atunci feciorul de împărat privi mai cu luare-aminte piciorul fetei și băgă de seamă că sângele curgea din el, fără contenire. Pe loc întoarse calul și, ducând fata acasă, le zise părinților că aceasta nu-i mireasa cea adevărată. Apoi mai adăugă c-ar dori să încerce și cealaltă fată condurul. Fata de-a doua se duse în iatac și când dădu să încerce condurul, ce să vezi! Vârful piciorului i se potrivea ca turnat, dar călcâiul era prea mare și rămăsese afară, oricât se strădui ea. Dacă văzu maștera asta, se îngălbeni de ciudă, dar nu stătu mult la gânduri și, punându-i un cuțit în mână, o îmboldi:

— Ce te mai canonești degeaba! Nu vezi că așa nu-i chip să-l încalți? Taie-ți din călcâi și gata! Că o să fii în curând împărăteasă și n-o să mai trebuiască să umbli pe jos!

Fata reteză din călcâi și, cu chiu, cu vai, abia de putu să încalțe condurul. Apoi, stăpânindu-și cu greu durerea, se înfățișă înaintea fiului de împărat. Acesta o urcă pe cal, lângă el, și plecă spre casă. Dar când trecură prin dreptul alunului, porumbițele prinseră din nou să dea zvon:

Vai, conduru-i tare mic:
Parcă-n clește-așa strânge!
Și-năuntru-i numai sânge,
Că tot curge pic cu pic...
Nu-i mireasa-adevărată!
Ea-i pe-aproape și te-așteaptă...

Feciorul de împărat se uită cu mai multă luare-aminte la piciorul fetei și băgă de seamă cum podidea sângele din el, de-i umpluse ciorapul alb, până sus.

Întoarse calul și, ducând-o pe mireasa cea mincinoasă acasă, o lăsă plocon părinților ei:

— Nici asta nu-i cea adevărată! grăi el cu mânie-n glas. Ori nu mai aveți altă fată și nu vă îndurați s-o dați de la voi?

— Nu, nu mai avem alta! răspunse tatăl fetelor. Da', cum să vă spun... de la nevasta dintâi mai am una, o biată Cenușăreasă, da' nici vorbă, nu poate fi ea mireasa!

Feciorul de împărat ceru să-i fie adusă înaintea, dar maștera sări cu gura, de parc-ar fi fost mușcată de șarpe:

— Nu, nu se poate, înălțimea ta, că e prea zdrențăroasă! Nu se cuvine să se arate în lume în halul în care e!

Dar tânărul crai ținu morțiș s-o vadă și stăruia într-atât că până la urmă trebuia s-o cheme vrând-nevrând. Vezi însă că fata avusese grijă să se spele din vreme pe mâini și pe obraz și când se înfățișă feciorului de împărat se înclină înainte-i, iar el îi întinse pantoful de aur. Fata se așează pe un scăunel, scoase din picior papucul de lemn ce cântărea câteva ocale și încălță condurul care-i veni ca turnat. Și când se ridică fata și tânărul crai îi privi chipul, o recunoscă pe dată, că doar ea era domnița cu care dănuise și care-l robise cu frumusețea-i fără pereche. Și nu-și putu stăpâni strigătul:

— Asta-i mireasa cea adevărată!

Maștera și cele două fete ale ei încremeniră de spaimă auzindu-l ce zice și ciuda le învenină într-atât, că se traseră la față și se făcură galbene ca șofranul. Dar feciorul de împărat nu le învrednici nici măcar c-o căutătură și, luând-o pe Cenușăreasa pe cal, lângă el, porni cu ea către casă. În clipa când trecură prin dreptul alunului, cele două porumbițe albe ca neaua prinseră a ciripi, dând zvoană bucuroase:

Vezi, conduru-i tare mic,
Dar de strâns, defel n-o strânge,
Și-năuntru nu e sânge,
Că n-a curs măcar un pic!
Ea-i mireasa-adevărată,
Mult dorită și visată!

După ce strigară vorbele astea își luară amândouă zborul și, rotindu-se, se așezară ușurel pe umerii fetei, una la dreapta și alta la stânga. Și au rămas așa, pe umerii Cenușăresei, tot timpul cât s-a prăznuit nunta împărătească.

Hansel și Gretel

după Frații Grimm

Trăia odată un tăietor de lemne împreună cu nevasta lui și cei doi copii, un băiețel și o fetiță, Hansel și Gretel, la marginea unei păduri. Erau foarte săraci, încât nu puteau să-și cumpere nici pâinea de fiecare zi. Într-o seară cei doi soți s-au sfătuit și, la îndemnul femeii, pentru că nu mai aveau cu ce să-și hrănească copiii, au hotărât să-i ducă în pădure și să-i lase acolo. Cei doi copii au auzit discuția și s-au speriat, însă băiețelul i-a promis surioarei că va găsi o cale de scăpare.

Copiii au adunat pietricelele albe din fața casei, iar a doua zi, când au pornit spre pădure, au avut grijă să lase câte o pietricică din loc în loc pe cărare pentru a cunoaște drumul înapoi. După ce au făcut un foc, mama lor le-a spus să rămână acolo până ce părinții se duc să taie lemne. Copiii au fost lăsați într-un desiș unde nu mai fuseseră niciodată. Ei au așteptat până s-a înălțat luna deasupra pădurii, apoi, încercând să găsească drumul înapoi, trei zile s-au tot afundat în pădure.

Deodată, au zărit o pasăre albă și frumoasă, care cânta fermecător. S-au luat după ea și au ajuns la o casă făcută din pâine, cu acoperișul din cozonac și ferestrele din zahăr. Cei doi copii au început să mănânce din căsuță, până când din acesta a ieșit o femeie, sprijinindu-se în cârje. Bătrâna i-a poftit în casă și le-a dat să mănânce pe săturate, după care i-a culcat în două paturi cu așternuturi albe ca zăpada.

De fapt, bătrâna binevoitoare era o vrăjitoare haină, care ademenea copii și, când îi prindea, în fierbea și îi înghițea cu lăcomie. A doua zi dimineața, bătrâna s-a trezit înaintea copiilor, l-a închis pe Hansel într-un grajd cu grății de fier, apoi a trezit-o pe Gretel să îi facă o fiertură bună fratelui ca să se îngrașe, să poată fi mai bun când îl va mânca.

După a patra săptămână, vrăjitoarea s-a hotărât să îl mănânce pe Hansel și i-a poruncit lui Gretel să se bage în cuptor, să vadă dacă este încins pentru a putea coace

pâine. Gretel a ghicit gândul vrăjitoarei, care voia să o rumenească și să o mănânce, și s-a prefăcut prostuță și neîndemânică, rugând-o pe aceasta să îi arate cum să procedeze. Bătrâna și-a vârât capul în cuptor, iar Gretel a împins-o și a omorât-o. Gretel și-a eliberat fratele, au intrat în căsuța vrăjitoarei, unde au găsit mărgăritare și pietre prețioase prin toate colțurile, din care au luat cât de multe au putut să ducă, apoi au plecat.

Au ajuns la o apă mare, peste care nu se putea trece. Gretel a rugat o rață albă să îi ajute, iar aceasta i-a trecut rând pe rând peste apă. Pe celălalt mal, locurile li s-au părut din ce în ce mai cunoscute și nu departe au zărit casa părintească. Bucuroși, și-au regăsit tatăl și, cu pietrele prețioase și nestematele pe care le aveau, au trăit fericiți, fără grija zilei de mâine.

Învăță de la toate

de Rudyard Kipling

Învăță de la apă să ai statornic drum

Învăță de la flăcări că toate-s numai scrum

Învăță de la umbră să taci și să veghezi

Învăță de la stâncă cum neclintit să crezi

Învăță de la soare cum trebuie s-apui

Învăță de la piatră cât trebuie să spui

Învăță de la vântul ce-adie pe poteci

Cât trebuie prin lume de liniștit să treci

Învăță de la toate că toate sunt surori

Să treci frumos prin viață, să poți frumos să mori

Învată de la vierme că nimeni nu-i uitat

Învată de la nufăr să fii mereu curat

Învată de la vultur când umerii ți-s grei

Și du-te la furnică să vezi povara ei

Învată de la greier, când singur ești, să cânti

Învată de la Lună să nu te înspăimânți

Învată de la păsări să fii mai mult un zbor

Învată de la toate că totu-i trecător

la seama, fiu al jerfei, prin lumea care treci

Să-nveți din tot ce piere cum să trăiești în veci.